

MINUTES AND TAPE RECORDING
(transcript?)
OF THE RS NATIONAL ASSEMBLY'S
56TH SESSION
held on 17 December 1995

02154758

**ЗАПИСНИК И
МАГНЕТОФОНСКИ СНИМАК
СА 56. СЈЕДНИЦЕ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
одржане 17. децембра
1995. године**

СТЕНОГРАМ-МАГНЕТОФОНСКИ СНИМАК

02154759

СА СЈЕДНИЦЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ОДРЖАНЕ
ДАНА 17.12.1995. ГОДИНЕ НА ПАЛАМА - ЈАХОРИНА

Сједницом је пресједавао предсједник Народне скупштине Републике Српске мр Момчило Крајишник.

Отварам 56.седницу Народне скупштине Републике Српске.

/ Х И М Н А /

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ МР МОМЧИЛО КРАЈИШНИК:

Према извјештају Службе данашњој седници присуствује 71 посланик што значи да имамо кворум за пуноважни рад и одлучивање.

Осуство са сједнице је најавио господин Васиљевић Младенко због болести, за друге посланике нисмо у току шта је разлог њиховог одсуства.

На сједницу су позвани предсједник Републике, потпредсједници Републике, председник, потпредсједници и чланови Владе РС, предсједник Уставног суда, предсједник Врховног суда, републички јавни тужилац, представник Главног штаба, његово високо преосвештенство господин Николај, гувернер Народне банке, предсједник Привреде коморе, директор Службе за платни промет и финансијску контролу, директори фондова за здравство и пио, комесар за избјеглице и хуманитарну помоћ и представник СДС, Странке која је на власти.

Сви који су се одазвали позиву срдачно их поздрављам и захваљујем се на учешћу у раду наше скупштине. Такође имамо један број гостију који присуствују данашњој сједници, а то је делегација Града Сарајева и одређен број гостију који су специјално дошли да присуствују данашњој врло важној сједници.

Господо посланици, драги гости, прије почетка рада и прије усвајања дневног реда позивам вас да минутом ћутања одамо почаст борцима РС погинулим од прошле сједнице до данас.

Нека им је вјешна слав и хвала!

Нека им Бог да рајско насеље!

Господо посланици добили сте материјал поводом предложеног дневног реда, такође сте добили и предлог дневног реда. Ја бих замолио за мање измјене.

Требало би да буде прва тачка - усвајање Записника са 55. сједнице Народне скупштине РС, Извјештај делегације РС са мировне конференције о БиХ. Онда бих требало бити избор секретара Народне скупштине. То смо питање изузели из тачке разрешење, избор и именовања због тога што је то посебна тачка и врло битна да што прије ријешимо ово питање, а онда наредна избор Владе РС и тако редом како је предложено.

Предлог је да 11. тачка буде испред избора Владе, значи требало би бити 4. јер је нормално да усвојимо ову тачку, онда бих ишао предлог са овим законом, допуном министарстава, а онда би био избор Владе РС.

Милили смо, Влада је разрјешена. Биће извјештај, али добро би било да на данашњој сједници то је у комплекту сједнице само би био, плашим се да ћемо остати дуго на овим извјештајима и да би избор Владе дошао, да кажем касније, па можда и да дођемо у цајтунг.

Предлог је предсједника Владе да тачку 18. значи да буде 11. тачка 4. 18. да буде 5. да садашња тачка 3. да буде 6.

Логичан је слијед и мислим да можемо да прихватимо.

Ево ја ћу сада предложити да се око тога не бих водила расправу.

Отварам расправу о дневном реду. Има ли неко допуна или примједбу? Нема.

Овдје има, ја сам био замолио Клуб независних посланика да не инсистира, а сада ћу да прочитам.

Клуб независних посланика предлаже измјену и допуна Закона о државним празницима и светковинама у члану 2. брише се тачка и додају ријечи: "Први и други јануар", ово је мимо процедуре, па сам ја замолио да ову иницијативу дамо предсједнику Републике, можемо расправу водити, али у сваком случају ако сада идемо то је мимо икакве процедуре.

По скраћеном поступку може. Предлог је Клуба независних посланика да додамо тачку измјене Закона о државним празницима и светковинама.

Има ли још допуна? Нема.

Добро ово је допуна предложеног дневног реда. Ја сада отварај расправу, има ли потребе да образложе Клуб независних посланика?

Господин ДОДИК:

Можда заиста није примјерен тренутак, али мислим да вријеме, да немамо сједнице Скупштине до нове године, али атмосфера је таква и један број људи са којима смо били у контакту и који је предложио тако нешто и мислим да на овој скупштини само могло да користи то да измјенимо и допунимо овај закон у смислу првог и другог јануара.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Прво да се изјаснимо да ли ову тачку дневног реда да уврстимо пошто је ово још непосредна ратна опасност, ратно сађе смо само укинули, значи важи да закон да можемо по хитном поступку. Ево наћи ћемо овај пријеки пут, да тако кажем. Да само видим да ли се слажете да ово ставимо на усвајање.

/Полемика смјеста/

Господин СЛОБОДАН БИЈЕЛИЋ:

Господине предсједнице, даме и господо,

Иако претпостављам да је контекст ових последњих политичких догађања, неки људи су се присјетили да је први и други јануар нова година и желели би да наставе постаром као су то радили све донде док ми нисмо донијели овај закон.

Ја желим да подсјетим овај скуп, да смо ми доносили Закон о славама и светковинама РС избалансирани све те датуме, водећи рачуна да не постанемо нека земља дембелија у којој би било највеште празника и светковина. Уколико би смо данас по скраћеном поступку усвојили овај предлог да први и други јануар буду нова година ми бисмо пропустили неке друге православне свеце све које нисмо увели у то, водећи рачуна о томе да немамо превише нерадних дана.

Ја сам због тога против тога да се ово по скраћеном поступку доноси. Хвала вам.

Ово је само предлог да иде у дневни ред, ја молим да се изјаснимо ко је да се допуни дневни ред са овом тачком дневног реда, а то је измјена закона о државним празницима и светковинама.

Ко је за?

Има ли неко против?

Ко је за? 15.

Ко је против? 29.

Ко је суздржан? 13.

Има ли неко примједби на гласање? Нема.

Констатујем да није било довољно гласова да се уврсти по скраћеном поступку ова тачка дневног реда.

Мислим да ми нетребамо имати против овако увођења ових празника. Можда је сада проблем, ово образложење г. Бијелића је најбоље, да морамо ово осмислити. Ево ову иницијативу можемо дати предсједнику Карацићу, али мислим да то не би требало ићи по скраћеном поступку јер је озбиљна материја.

/Полемика смјеста/.

Не треба ово узимати са жучи, сви ће славити, није сада вријеме. Видите ми имамо у Југославији неусаглашене празнике, јер је то увијек осјетљива материја. Зато сам ја против да иде по приједном поступку овака материја.

Прелазимо на гласање о дневном реду.

Ко је за предложени дневни ред са измјеном тачака редоследа?

Ко је против? 3.

Добро, морамо гласати, ја сам мислио да мало поједноставим, можда сам себи узео за право.

Ко је за да овакав дневни ред усвојимо? 55 гласова.

Ко је против? 4.

Ко је суздржан? Један глас.

Прелазимо на дневни ред који смо усвојили. Само да поновим ради стенограма:

1. Усвајање Записника са 55. сједнице Народне скупштине Републике Српске.
2. Извјештај делегације Републике Српске са мировне конференције о БиХ.
3. Избор секретара Народне скупштине.
4. Предлог закона о измјенама и допунама Закона о министарствима.
5. Извјештај о раду Владе РС.
6. Избор Владе РС.
7. Предлог закона о платном промету.
8. Предлог закона о измјенама и допунама Закона о преносу средстава друштвене у државну својину.
9. Предлог закона о измјенама Закона о територијалној организацији и локалној самоуправи.
10. Предлог закона о избјеглицама и расељеним лицима.
11. Предлог закона о измјенама и допунама Закона о јавним приходима и расходима у условима ратног стања.
12. Предлог закона о плаћању посебне дажбине за изрављање пореског оптерећења увозне робе.
13. Предлог закона о посебној такси на увезену робу.
14. Нацрт закона о дечијој заштити.
15. Верификација уредбе са законском снагом о измјенама и допунама Закона о увођењу ратних пореза.
16. Верификација уредбе са законском снагом о измјенама Закона о увођењу ратних пореза.
17. Верификација уредбе са законском снагом о допунама закона о акцизама и порезу на промет.

18. Верификација уредбе са законском снагом о допунама закона о предузећима.

19. Верификација уредбе са законском снагом о измештању имовине са дела РС.

20. Извјештај о остварењу монетарне политике у 1994. години.

21. Извјештај о спровођењу политике девизних резерви у периоду 1.1.1995. до 25.10.1995. године.

22. Информација о раду штаба за прихват и смјештај избјеглица РС и РСК.

23. Разрјешења, избор и именовања.

24. Посланичка питања и одговори.

Прелазимо на прву тачку дневног реда - усвајање Записника са 55. сједнице Народне скупштине РС.

Записник сте добили. Има ли примедби? Има ли потребе да неко дискутује? Нема.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно усвојили Записник са 55. сједнице Народне скупштине РС.

У више наврата је подношен извјештај делегације РС са мировне конференције и на два клуба је тај извјештај је поднесен, до душе у усменој форми, ја молим сада министра Буху, потпредсједника Кољевића и остале учеснике г.Лукића да дају кратак извјештај са ове конференције и сугестија је, да се расправа ипак не води исцрпљујућа, мислим да смо на клубу и једном и другом размотрили цјелокупну ову ситуацију и да би онда конструктивно предлагали и доносили конструктивне законе.

Је ли ту министар Буха? Није.

/Полемика смјеста/.

Проф. Буха је одишао пошто путује у Бон. Проф. Кољевић и проф. Лукић.

/Полемика смјеста/.

Проф. КОЉЕВИЋ:

Ваше високо преосвештенство, господине предсједниче, поштована Скупштина,

Надам се да ћу донекле моћи да заменим свог колегу министра Буху у излагању онога што се дешавало у Лондону и Паризу последице Дејтона, ми смо били заједно и заједно смо се и бавили документима. Одмах да кажем да није, на жалост било времена, била су свега три дана која су делила Лондон и Париз да ви за ову скупштину добијете извјештај о те две конференције, а и овај одлазак одлазак да низ конференција још долази на ред и да се ради, једним рекао бих,

америчким убрзаним темпом. Но, ја сам донео са собом, пошто сам прекључе тек стигао текст који још није преведен и који ћу оставити овдје предати нашој скупштини, односно Председништву Скупштине, председнику наше скупштине, да се тај текст што хитније преведе, тако да ћемо за следећу Скупштину или преко штампе како се договоримо да ћете имати предсобом потпуно текст превода и тог документа.

Они који су били синоћ на Клубу посланика знају да је у основи лондонска конференција која је се звала Конференција о имплементацији 8.9. децембра, мировног споразума из Дејтона, била конференција у којој је учествовало преко 40 земаља. Све оне земље које су потенционални учесници у реконструкцији оба ентитета БиХ, РС и хрватско-муслиманске федерације, то је био на том плану један апел на све те земље да би својом солидарношћу, а очигледно из финансијских разлога, да би тај финансијски терет пао на већи број земаља био апел да се у име мира у региону и мира у свету што више помогне, како би био онемогућен повратак у рат, с једне стране реконструкцијом, дакле да се што пре изгради оно што се може изградити, а с друге стране у свом хуманитарном аспекту да се што више помогне људима који се у послератној ситуацији налазе у врло тешком економском положају. То је био основни оквир конференције и о томе се говори у овом папиру у неколико ставова да се све земље обавезују да ће испитати своје могућности, никакве конкретне цифре нису дате, али је један основни приступ заузет и он стоји у овом папиру у закључцима, да ће се финансирати по пројектима, а неће се финансирати на тај начин што би неко самостално одлучивао, добијао новац на руке или преко банке, према томе.

Први закључак да изведен за нас ће бити од изузетног значаја да што хитније имамо, ми већ имамо основне пројекте, али да што хитније имамо што већи број пројеката, што боље образложених и пошто ће у Брислу бити следећа конференција на којој ће се разматрати пројекти, јако би добро било да видите како се форсира тај темпо, данас је 17. а већ ће 20. бити у Брислу бити та конференција да буду наши експерти, односно већ се разматрала могућност да г. Милојевић и г. Заметица буду на тој конференцији, како би нас могли што боље представити, јер ће то исто тако бити нека врста утакмице у представљању потреба.

Други аспект лондонске конференције је био да се једноставно утврди ставовима, још једном потврди неизменљивост, непромењивост дејтонског споразума, дакле, да се из дејтонског окружења у којем европске земље, представнице ЕУ нису имале толико активног учешћа у разговору о територијалном разграничењу у Дејтону је то било подељено да су САД као организатор састанка водиле разговоре о том разграничењу даок су о политичким питањима и уставним водиле европске земље.

Дакле, да се дејтонски споразум, оно што вам је свима познато из штампе још једном утврди, потврди и да се корак даље направи како би он био сигуран и још сигурнији у својој непромењивости.

На лондонској конференцији је договорено да ће се мировни договор потписати у Паризу 14. децембра што је и учињено и као што знате то сам учинио ја, по овлашћењу председника Републике.

Сврха лондонске конференције, каже се на почетку је да мобилише МЗ за нови историски почетак народа у БиХ.

Конференција се, пре свега залаже, да и после одласка ИФОР-а, да се створе услови да ће мир моћи да буде трајан и повратак у рат практично немогућ. Практично немогућ, дакле свакога би јако скупо коштао повратак у рат, једном када се укључи у међународне организације, једном када се почињу средства од свјетске банке од међународног монетарног фонда, од појединих земаља добијати, једном када се постане члан КЕПС-а, онда постоје одређене међународне обавезе, дакле низ инструмената којима бих се обнављање рата онемогућило.

Тај такав карактер имају и ове све друге конференције које ће доћи да нас, конференција на коју је отишао министар Буха, па конференција у Брислу, па конференција 16. јануара заказана у Шведској, да се виде први резултати на којој ће бити разматрани први резултати имплементације.

Трећа ствар коју бих хтео да вас обавестим, званично је потврђен избор Карла Билта за високог представника цивилног сектора, што се углавном унапред могло слутити и знао, али наведена су конкретно његова задужења.

За нас је најзначајније то што је успостављена над војним снагама ИФОР-а, цивилна контрола, не само амбасадора земаља чланита НАТО-а него и цивилног сектора коме ИФОР мора да подноси извештаје. Мислим да је то значајно, јер успостављање на таквом интернационалном нивоу цивилне власти над војном структуром је од великог политичког значаја и представља једну сигурност, једно обезбеђење да неће моћи војници да одлучују о стварима које су политичког карактера. Осим тога ту је изабрано ново тело, раније је била надзорна конференција за бившу Југославију, а сада је изабрано ново тело у које су ушле 7+1 великих и Канада у то исто укључена, дакле направљена је организација праћења имплементације, то је оно што се дешавало и што стоји у овим закључцима на административном и организационом нивоу.

Наша делегација се трудила у различитим приликама, биле су три прилике да постави и изрази наше незадовољство у првом реду са

решењем Српског Сарајева.

Ми смо знали као што и ви знате да постоје други болни проблеми територијални овог разрешења, али смо рачунали да ће се одређене ствари моћи поправити о чему ће говорити и колега Лукић, али да је најболнија тачка, јер нема ни једног другог места у РС и федерацији гдје преко стотину хиљада људи из једног ентитета те националности остаје под влашћу другом. Ми смо се највише концентрисали на тај проблем сматрајући да је он наш највећи проблем, без обзира на наша друга незадовољства и неправде које су нам учињене територијалним разграничењем.

Ја не бих сада ишао у детаље тих разговора које смо имали него бих једноставно прочитао резултат тих наших напора. Ми смо рекли да без тога, и колега Буха и ја, мир се једноставно неће моћи примирити, да ће доћи или до егзодуса или до обнове рата на подручју Сарајева. Резултат тога, ја бих вам га само прочитао то је једна реченица, само бих то прочитао и ништа више, а то је тачка 14. закључака лондонске конференције у којој се каже:

"Господин Билт је посебно идентификовао потребу хитне акције у Сарајеву у циљу стварања поверења између појединих заједница, различитих етничких заједница. Конференција захтева од г. Билта да ургентно преузме решавање ових проблема у сарадњи са локалним властима и са међународним агенцијама и у консултацији са командантом ИФОР-а".

Ово када се прочита не звучи, не личи на нешто много, али иза овог стоје неке ствари које су се и у Паризу откриле да могу бити конкретније него што изгледају у овој реченици. Ја бих сада прешао на Париз и да кажем шта се у овом смислу на овом плану у Паризу десило. Очигледно је и у свјетској јавности било да незадовољство српског народа решењем у првом реду у Српском Сарајеву, први пут је било потпуно медиски присутно у читавом свету. То што је било медиски присутно мислим да је значајно, јер да је било неке у интересу, ми смо се то уверили током три ипо ове године да спречи сликање протеста, митинга који су се дешавали у Српском Сарајеву, то тим владама заиста не бих било тешко. Међутим, они то нису спречили, то је било јако присутно у медима, што је било први знак да и они хоће да покажу реалност потребе за тражење тог решења.

У разговорима и састанцима који су се водили последице потписивања у јелисејској палати речено је, ја сам имао један такав састанак са г. Билтом и са командантом НАТО снага који су рекли да ће они у сваком случају омогућити то решење на два начина, прво да се створе различитим мерама сигурност српског народа, једна од основних мера је дискреционо право команданта ИФОР-а да продужи период трансфера власти из једног ентитета у други, зашто је он рекао да нема могућности док не преузме команду и рекао да ће у сваком случају сматрати на основу овог што види и на основу ситуације да је он, да је то нешто

што он већ сада види неопходно.

Ја сам га замолио може ли се то јавно рећи, јер ми се народу морамо обратити, врло је fino што он то каже проф. Кољевићу и проф. Кољевић то може усмено да пренесе Скупштини, а тешко је у народу створити немогуће на основу једне усмене изјаве, па макар она била изјава човека тог ранга и на таквом месту. Да бисмо добили нешто пипљивије и сигурније, да тако кажем, у своје руке, колега Буха и ја смо захтевали састанак после подне последњег дана у паризу са члановима Билтовог тима, са његовим замеником г. Штајнером и са његовим војним саветником г. Длом Прелом. Тај састанак сам ја одржао јер је г. Буха морао да отпутује и они су после тог састанка, где сам ја говорио ствари које су вама познате о угрожености нашег народа, о опасности која прети миру и о свему ономе што је заиста реално и што је без преседана и у овом уговору читавом, нема ни једне друге тачке, они су пристали да одмах сутра допутују у Сарајево и ја сам заједно с њима допутовао у Сарајево и ми смо прекључе одржали састанак, први политички састанак са представницима Билтовог тима на коме је био присутан господин Максимовић као градоначелник Српског Сарајева, г. Станишић као председник ИО и ја.

Ја бих се тог састанка, дакле, првих неких конкретних резултата на овом плану нашег највећег проблема рекао да је званично речено, јер више није речено само мени, већ је речено на једном званичном састанку гдје су били присутни и представници званично изабрани и легитимни представници власти у Српском Сарајеву, да ће се подузети низ мера и да они сматрају да не може само једна мера да реши тај проблем. Ја ћу вам таксативно једноставно навести оно што је г. Штајнер нама рекао и што је самим тим постало званично. На том званичном састанку за разлику од тог званичног састанка у Паризу. Он је рекао да је МЗ прихватила основну категорију права српског становништва на избор. Шта то значи, избор реконструкције останка, дакле изградње Српског Сарајева или могућности останка и заштите да ако људи немају избор, без избора нема ни слободе ни сигурности. То је званично речено, јер ми смо на томе највише инсистирали да бисмо видјели које нам све могућности стоје ту на располагању. Ево које је он елементе навео као први политички предлог Билтовог тима за решавање овог најтежег проблема.

Крај медиског рата, одлазак војске и останак полиције у оном периоду у коме се то договори да би било безопасно за људе који остају.

Као прва гаранција дато је 45 дана, а остале гаранције да неће бити уласка никаквих представника муслиманске власти посебно полиције, а остала продужења су компетенцији генерала Цолоана.

Да би хитно било потребно да ми изразимо хитне потребе, наиме најважније потребе у Српском Сарајеву ради нормализације живота, а то се односи на инфраструктуру и на све друге потребе тога становништва и оно што је најзанимљивије, можда и најзначајније да ће се размотрити концепт локалне самоуправе. Ми на томе, ово је први пут речено иако је тај предлог био, та варијанта за решење у Сарајеву у Дејтону разматрана, али је она касније била острањена, мени се чини, да осим свих ових других ствари које донекле дају сигурност људима бар за исвесно време у комбинацији са другим мерама, мислим да је ово назанимљивији, најперспективнији елеменат који би требало даље у сарадњи са Билтовим тимом размотрити. Остали састанци, они су тражили састанке техничког карактера, експертног карактера, питање комуналија и ти састанци су одржани јуче и мислим данас, јер они данас поподне путују. Требало би крајем месеца да и Карл Билт дође, он треба да отвори канцеларију у Сарајеву и онда бих се наставили даље разговори за које мислим да имају велику перспективу, јер је у међународној заједници потпуно створена свест да се без проблема, без решавања проблема сагледа да се неће моћи успоставити мир. Остаје нам да даље радимо на томе што упорније и на свим плановима и да налазимо решења која ће нашем народу у Сарајеву и пружити сигурност и омогућити му изградњом о којој се говорило као гаранцији и МЗ и Југославије, могућност да у случају најгорем, да може да изабере да живи у новом Српском Сарајеву, али зато је неопходно створити време.

Ми на том састанку, господин Штајнер се сложио да је време ту битан фактор, време релативна категорија, мислим да је јасно да ћемо се ми борити да то време буде што дуже.

Ово питање локалне самоуправе и то треба даље да буде разматрано, развијено да видимо о чему се конкретно ради. Толико и хвала.

Господин ВЛАДИМИР ЛУКИЋ:

Са задовољством вас поздрављам свих,

Дозволите ми да кренем од оног мог излагања са прошлог Клуба. Настојаћу да будем краћи, јер сам јуче излагао нешто дуже. Међутим ја бих почео од претпрошле сриједи када ми је потпредсједник Кољевић јавио да бих требао доћи у Београд на састанак са представницима општине Ошак, односно Вукосавље због граница. Ја сам искористио тај састанак да замолим предсједника Милошевића да добијем комплет мапа, то сам сутрадан добио и у проласку поред Ошака навратио сам у Ошак навечер и тада сам и ја први пута видио мапе које су стигле из Дејтона, а многи се сигурно ту сећају, да сам изразио у одређене сумње у промјене које би могле настати, јер сам сазнао да је група стручњака Хрвата и муслимана директно из Дејтона отишла за Вашингтон.

Када сам видео те маче, видео сам да ту нешто не штима, да су настале одређене измене, па да има чак и јако грубих промашаја. На инсистирање проф. Шлавшић, министра Сендића и још неких људи, ја сам одмах назвао шефа кабинета председника Милошевића и преко телефона му пренио те примедбе све које сам имао и које ћете ви за који трен чути, затим сам назвао колеге Војно-географског института и они су организовали групу стручњака у суботу изјутра и ту смо остали читав дан до навечер, направили потребан број копија и сутрадан у недељу смо добили и површину РС.

Исте вечери примјерак мапа умножен, послао сам ГШ наше војске, а затим сам у недељу изјутра предао комплет човјеку којег је послао предсједник Карацић.

Ја сам остао да чекам у Београду да ме прими предсједник Милошевић, јер када сам са њим разговарао у петак из Бањалуге, него ме секретарица спојила и њему сам усмено пренио све ове примједбе и он је рекао да будем у суботу, што сам већ био планирао и чекао сам да ме прими, односно да присуствујем неком састанку због доласка страних делегација, то је остало за понедељак. Међутим, у понедељак то није било могуће остварити у пријеподневним часовима и мени је речено да напишем примједбе које имам, ја сам те примједбе написао како слиједи:

Предсједнику Слободану Милошевићу Београд,

"Господине предсједнике у немогућности да вам лично предочим неке битне промјене у разграничењу РС и ХМФ, настале последице нашег одласка из Дејтона, то чиним овим путем.

Након сагледавања цјелокупне граничне линије констатовао сам да је неко по нашем одласку из Дејтона извршио низ промјена које нама нису предочене, а које нису унесене ни на карти 1/600.000 које смо ми донијели са собом, наравно ја ћу указати само на неколико битних измјена и то:

1. растојање између граничне линије око Градацца и Оцака износи око 9,5 километара чиме је направљен нови уски коридор. На ово сам указао генералу Кларку, међутим, он није прихватио мој приговор већ је линију разграничења код Градацца помјерио за око два километра у нашу територију, а исто тако је граничну линију од града Оцака помјерио према југу за око два километра;

2. гранична линија са источне линије Шамца завршавала се на тзв. Шпицу, оштра кривина Саве, гдје иначе линија раздвајања, сада је повучена тако да улази у град Шамац, сјече објекте у луци Шамац на десној обали Саве, заузима мост, као и чвориште отпадних и других вода читаве канализације града, те сијече више колосјека;

3. узели су релеј Столице на Мајевици, а нису нам ослободили језеро Сњезницу за потребе термоелектране Угљевић, већ су нас удаљили од саме бране;

4. фабрика "Фамос" између Војковића и Храснице била читаво вријеме рата у нашим рукама и имала је одређену контунирану производњу, међутим линија раздвајања је била на сјеверном углу оградe, а сада су је пребацили на јужну страну и тиме нам одузели ту фабрику. Мишљења сам да читава та линија која иде од Мојмила близу писте аеродрома и на сјеверни угао оградe Фамоса треба да остане као и сада;

5. радарска станица на Јахорини је дата њима, као и највиши врхови Јахорине, тако да овим губимо и једини спортски центар веома стратешки значајане врхове. Ову линију разграничења треба помјерити према југу тако да највиши врхови Јахорине остану нетакнути;

6. Гранична линија улази у градско подручје Трнова са сјеверне стране и узима ћилимару и бензинску пумпу, а сјеверна линија тзв. муслиманског коридора за Горажде пролази тачно преко круне бране хидроелектране Богатић.

На карти 1:600.000 видљиво је накнадно помјерање и овим линијама на нашу штету;

7. у Дејтону је на одговарајућој карти, као и на карти 1:600.000 граница захватала само село Чаваш испод њега сјекла Попово поље и ишла јужним његовим рубовима, затим захватала завалу ит. Новоповучена линија нам одузима поменута мјеста, најквалитетнији дио Поповог поља и пресијеча асвалтни пут Љубиње-Требиње и ове измјене су настале послје нашег одласка из Дејтона, а то се добро види и на карти 1:600.000 коју ви посједујете.

Поред наведеног примјетио сам више мањих измјена које иду и у нашу, али највише у корист наших противника. Међутим, сматрам да нису толико битне па их нећу ни наводити.

8. Меу примљеним листовима карте 1:500.000 нисам добио лист карте Брчког па на њега нисам ни могао ставити евентуалне примједбе. Међутим, муслимани су у дневном листу "Ослобођење" објавили карту Брчког на којој су окружили градско подручје и написали подручје за арбитражу, а укупна ширина појаса је ужа него што је фактичко сање на терену.

9. Излаз на море није уцртан па о њему немогу ништа више рећи него оно што смо чули од вас у Дејтону. Међутим, на ТВХ чуо сам неке изјаве које негирају наш излаз на море, међу њима је и изјава министра Гранића.

10. Прије неколико дана био сам два дана у Српском Сарајеву и предлажем да се заложите за извјесне модалитете који би омогућили останак нашег народа на својим огњиштима или евентуално дужи временски период за његов излазак.

Господине предсједнице, обзиром да су Хрвати поред осталог добили долину Неретве, узели најквалитетнији дио Поповог поља који свакако треба смањити изузев дијела код Равног, јер је та промјена накнадно донесена. Предлажем да им се, ако не у цјелости узме подручје Оцака, а оно барем да име се узме град Оцак са одређеним залеђем јер они могу направити себи већи град у непосредној близини Саве у Доњем и Горњем Свилају који су по броју становника већи од Оцака.

Неке примједбе за које ви знате раније, гробље на Врацама, пут преко Требевиће, пут долином Праче и још неке нисам наводио.

Површина територије РС са карата 1:500.000 износи 48,67% површине бивше БиХ. Мишљења сам да треба донијети закључак да се наведена површина изравна на 49% приликом детаљног разграничења на терену. Поздрав."

Управо када сам завршавао овај допис и приложио му скице из Модриче и Шамца, на вратима се појавио предсједник Милошевић, јер је чуо да сам ту и ми смо о овим свим тачакама поразговарали детаљно и он је заиста у цјелости прихватио то и показао је значајан оптимизам, казао ми је шта је са ким договорено итд. и ја сам му показао карту 1:600.000 гдје су заиста еклатантни примјери одступања од онога што смо ми горе оставили.

Ово сам писмо одмах послао предсједнику Караџићу и предсједнику Крајишнику затим сам то послао и г. Кољевићу у Париз. Ја сам кренуо назад у Бањалуку, међутим, у 1 сат у уторак сам добио позив да одмах крећем за Београд да треба да идем за Париз.

Кренуо сам, сутра дан смо кренули за Париз, чим смо стигли добио сам обавјест да треба бити у хотелу, јер слиједи неки састанак нико ми није реко гдје ће бити. Дошао је предсједник Милутиновић и рекао ми је да идем у америчку амбасаду, када смо дошли тамо мене је чекао генерал Кларк којег познајем из Дејтона са мапама и ми смо почели са примједбама. Ја сам кренуо, прву сам примједбу имао на ријеку Угар и Врбас, ту је нешто одступио. Прошли пута сам вам рекао да су 5-6 километара прешли на десну обалу Угра, стварно ја сам на то реаговао, он ми то није прихватио, али је послје, морам бити искрено поправио. Сада сам му рекао за један шпиц, не реагујем ни због чега другог него само због струке, па ако то сматрате, он је заиста прихватио.

Затим смо кренули на Градачац и показао му два километра гдје нас је оштетио као и два километра код Оцака, он је нацртао те линије, ту смо код Оцака једно село десно тамо од Оцака када се гледа према сјеверу издвојили, затим смо прешли на Шамац, код Градача је нацртана нова линија, по линији положаја. Два километра према граду, затим смо отишли на Шамац, када сам му стварно изнио линију код Шамца, а председник општине и она група која се самном састала оног петка када сам ишао у ВГИ да направимо копије срачунамо површине, ја сам се тамо састао са тим људима и заиста су ми дали врло корисну скицу, гдје су поједини објекти нацртани и он је то одмах без говора, видио је да је то њихова хула, поготово када сам му казао да сјече линија објекте, али је хтио, то шамчани знају, хтио је да преполови између моста и шипца, односно оштре кривине. Међутим, ја сам инсистирао да ипак иде на Оштри шпиц, он је то нацртао, међутим по свој прилици да и он зна од чега су Хрвати одмицали мало линију према југу, али отале сам га питао за Брчко и тада сам, пошто нисам имао прилике да тај лист видим, сада сам поново погледао код њега лист Брчког, град је чист, линија само постоји постојећа, а у актима знате шта пише да се ради само о међуентитетској линији, шта даље може изаћи не знам.

Затим смо дошли до језера Сњезница, показао сам му да су они узели релеј да би заиста био ред да се ослободи Сњезница због термоелектране Угљевик итд. окружили смо то и ту ми је рекао да муслимани имају један предлог доста обиман гдје предлажу да изузму нека своја села да нама врате наша села итд. Ја сам рекао да ја сматрам да то неће никакав проблем бити, поготово што је он нагласио да ће бити још један заједнички састанак око тих детаља итд.

Др Караџић ми је доставио један списак села које би требало понудити у једном и другом правцу, међутим када сам видио да би запео у доста једну широку дискусију око њихових предлога, а зато се треба боље припремити, ја сам прескочио тај предлог и узео само село Осмаке тамо су два засеока. Оба су засеока окружена тако да се несјеку и отале смо даље дошли на Сарајево.

Прије свега тражио сам да се требевихки пут који се практично тангира на Осмицама, али који се сјече горе више Првог шумара, тражио да се ослободи тај пут, да се ослободи гробље на Врацама и да се даље иде до сјеверне капије "Фамоса" постојећом линијом, односно линијом додира. Само сам поменуо писту аеродрома, нисам хтио насеће помињати из разлога, јер онда улијећемо у конфликт подјеле града итд. а послије ми је и председник Милошевић потврдио да је ту договорено само фактичко стање на јужној страни.

До душе, рекао ми је да је повим примједбама одмах након телефонског разговора у суботу реаговано и да је отишао њихов приговор, међутим то ми је невезано у једном разговору рекао и предсједник Булатовић.

Послије овог захтјева одишли смо на долину Праче и морам рећи, послије мог образложења које све долинске везе Босна, Неретва, Лашва припада њима, он је одмах избацио линију на десну обалу коре на стијене, на масив и ту нисмо дискутовали као ни у уласку у Трново, односно са Бране. Показао сам му карту и он је само рекао, може ли овдје и предлог је био чини ми се коректан у оном смислу.

Међутим, када смо дошли на врхове Јахорине они овдје више војног објекта ваздухопловаца, тамо су профулили коту па су отишли на неку увалу, међутим када су ишли даље линијом радарски систем, односно она кота гдје је радарски систем припада муслиманима и он је одмах када сам ја реаговао прихватио али да иде по врх коте и ту је најтврђи био, очито, сигуран сам да и он зна добро шта је на тој коти, на моје инсистирање он је то нацртао, али сигуран сам да ће ту бити врло тешко, после сам му наводио Пале насеље будуће, садашње, откритост итд. да вас неоптерећујем тим.

Отишли смо у Попово поље гдје је заиста драстично, ја сам му показао карту 600.000 и онда сам направио једну гримасу, он ми је само рекао шта ја предлажем, ништа више није хтио дискутовати и заправо линија је ишла одозго равно и захватала Чаваш, то знају људи који знају Попово поље и равно пресјецала Попово поље и ишла на његов јужни руб. Ишла је скроз да је чак Равно припадало нама.

Ја сам то прешутио и чудио се како су Хрвати то промашили. Ја сам знао да ће бити накнадних натезања, међутим, они су то очито у Вашингтону сриктали онако како је њима одговарало и сада је урађено следеће, заправо нацртано.

Чаваш је захваћен, прешло се опет на истој страни на Поље, ишло се јужном страном Поља гдје се ријека приближава јужној страни, улази се у ријеку и прави се она окука већа са ријеком испред Равна доле опет гдје та ријека прилази Чваљини, ту прелази захвата њу и захвата завалу и иде даље оном границом каква је предложена.

Питао сам шта је са изласком на море, да ли му је шта познато јер сам био убјеђен да он нешто око тога зна, каже знам за договор који је био у Дејтону, међутим нешта ту од прилике ми је рекао шкрипи, то треба да договоре предсједници Милошевић и Туђман и тако је тај дио остао. Он је рекао ово треба усаглашавање да се настави и пошто сам видио како ствари стоје. Ја сам обавио још два разговора са предсједником Милошевићем и са предсједником Булатовићем, поразговарао и са нашим људима и изнио им шта је било, како је било итд. Могу вам рећи још да сам сазнао код њега када смо говорили око површине, ја сам рекао нема ту 49%, он је одмах рекао, да има око 48,60% ја сам прећута

јер је код нас 07% више и рекао сам да се слажем да се ту ради о тој површини и ја сам му предложио да то није проблем пошто имамо неких ствари које ће се риктати, ја сам му предложио да само у документима треба да остане да ће се изравњати приликом детаљног разграничења, да није битно хоћемо ли сада дотјерати нешто више нешто мање, међутим он ми је рекао да измјене које сам предложио износе два процента, реко ни случајно и онда смо се договорили да се ту ради негдје јаче од пола процента и сигурно износи негдје око 0,60%, па можда чак и 0,70% али добро ту је могуће да се ту поправи на одговарајући начин. Толико што ја имам документације изнања код себе. Било је доста питања од неких људи. Ја сам изнио само оно што сам ја видио, што ја имам код себе и иза чега могу стајати.

/Питање смјеста/

Јесте, јесте, паришка.

Они су на Нови пуцали вјероватно да би се дочепали Приједора, онда сам им рекао ако би им дали Нови одмах подајте и Приједор, па да им дамо долину Сане, па да немамо никаквих проблема, а онда је дошла гужва око жељезничке станице у Добоју и онда сам испричао шта жељезничка станица у Добоју вреди, значи и да је то улазак у град итд.

Око Брода су они били јако загријани, међутим, заиста ја знам сигурно да је ту предсједник Милошевић у једној прилици када сам му носио неке сарајевске општине српске, рекао да дискусија о Броду не долази у обзир и граница од Брода ако знате на кривини Саве доле испод планине имате мост и млин. Отале иде према југо-истоку и остају нам оне коте височије, тако да онај терен остаје доле ниже, не губимо. Не.

Што се тиче Столица, ја сам казао ако нам нећете очистити Сњијежницу враћамо све у првобитни положај и код Столица, па ћемо се онда око тога договарати, обзиром да сте заковали и линију испред Брчког. Како ће даље ићи видјећемо.

Ја лично мислим, обзиром на њихову заинтересованост за један број села, да ће се ту моћи постићи одређени договор који нама одговара.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Можа би добро било да г. Лукић сједи на своје мјесто и ако буде питања да он прибиљежи, прво сада да се питања поставе, да одговори и онда расправу.

Отварам расправу, али вас молим да прво питања па онда расправу.

Да вас посјетим, сада ћемо прво питања. Ко има питања?

Господин МИРКО МИЈАТОВИЋ:

Ваша високо преосвештенство, господине предсједниче, уважене колеге, драги гости,

Ја ћу врло кратко, поштоваћу да су ово само питања. Мене интересује следеће:

Господин потпредседник Кољевић је рекао да је други дио лондонске конференције се односио на неизмјењљивост дејтонског споразума. Мене интересује како се тумачи то да је у оволикој мјери дошло до измјена дејтонског споразума, посебно што се тиче територијалног разграничења? Постоје ли шансе да се нешто подузме врло конкретно по том? Мене интересује, ако је заузет став да је неизмјенљив како се може мијењати?

Што се тиче изласка на море, постављам питање.

Које активности се мисле даље подузети поводом остварења тог стратешког циља?

Проф. Кољевић или је рекао неко други, али да ми о томе знамо само оно што је рекао г. Милошевић, па да нам се овдје, пошто је стратешки циљ Републике, каже шта је то рекао г. Милошевић и шта се тим поводом врло конкретно може подузети. Само још једно питање.

Да ли ћемо ми моћи, односно, не само посланици, него било ко сугерисати овој комисији, односно г. Лукићу, то предлажем поводом територијалних ових измјена уколико се може још на њих утицати да се то моће учинити од стране компетентних људи.

Из излагања г. Лукића стекао сам дојам да ће се још дискутовати о тим територијалним разграничењима. Предлажем, то није питање него приједлог врло кратак. Да се консултују одговарајући стручни људи са терена који знају, уз сво уважавање знања које је заиста огромно г. Лукића, али људи са терена, вјероватно могу дати неке корисне предлоге г. Лукићу.

Господин ОЉАЧА:

Господине предсједниче, даме и господо,

Ја постављам једно питање, а управо је везано за становништво српске националности у Српском Сарајеву.

Интересује ме, када већ знамо шта је Алија поручио Србима директно на париској конференцији, како могу остати и како могу отићи и како ће их можда генерално да прогони законским војним актима.

Због чега ми инсистирамо на некаквој локалној самоуправи да задржимо тамо тај народ, да их дефинитивно по мојој оцјени изгубимо. Зар није боље поставити такав проблем МЗ па фино свој народ са тог подручја, ако већ нема никакве друге алтернативе извући тај народ,

односно нека то буде проблем МЗ да исели тих 120 хиљада људи. Чини ми се да они неће једноставно кроз пар година прећи на ислам и дефинитивно изгубљено 120 хиљада људи за наш српски народ на овим подручјима. Мислим да о овом питању ми нисмо довољно обавјештени и да заиста немамо неке аргументе да можемо и нашем народу тамо у нашим крајевима то да образложимо. Врло опасно питање на које се врло олако залијећемо неке локалне управе. Ми и сада немамо по овом споразуму неке високе самосталности, фактични сведени смо као ентитети на неке локалне самоуправе, а камо ли тамо оставити толики број људи, а да их нисмо смјестили, или ће то бити сутра, да тако кажем, ријека избјеглица које нећемо моћи смјестити. Ми од сада морамо припремати и програме и план итд. за тај дио становништва. Остане ли оно у Сарајеву по оваквим начинима то је за нас изгубљен наш народ. Толико и везано за то: Интересује ме како је једноставно Милошевић себи дозволи да покаже свијету да разговара енглеским језиком, када су сви представници тамо очито јасно рекли својим матерњим језиком, посебно како нико од нас нема да нешто на светској позорници не може да каже јасно и гласно у брк оном истином којом ми баратамо. Туђман је једноставно подијелио јијево и десно шамаре и Милошевићу и Алији, очито им лекцију Алија Милошевићу, Милошевић је само причао о некаквом миру. Заиста изгледа да српски народ још увијек нема зрелог представника да искористи међународну позорницу и на одређеном мјесту у брк рекне истину, тај исти свијет када треба да лаже, он лаже да би политички циљ постигао, а када се има истина онда се око те истине треба да врти као око неког стожера, једноставно то речено и да се кроз то баца свијету у очи. Међутим, ми то незнамо или једноставно нећемо то дакажемо.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Питања више нема. Први диспутант је г. Босиљчић. Ја вас молим да будемо краћи, конструктивни са предлозима да не би понављали дискусије, али треба изнијети проблеме, јер је ово официјелни званични састанак и на њему се треба записати оно што је битно.

Господин БОСИЉЧИЋ:

Поштовани митрополите, господо предсједници,

Ја ћу овдје у неколико реченица рећи оно што мислим. Има једна латинска пословица, на жалост није српска, која каже ако је нешто из почетка неваљало, крње инвалидно протеклом времена више се не може поправити.

Према томе, ја хоћу овдје да кажем јавно пред Скупштином јер сам посланик једног краја витешког, часног као и ови остали посланици, да се у Дејтон отишло прилично са оскудним материјалом што се тиче Српског Сарајева. Ја вам овдје морам поменути, а ово кажем не кривим нашу делегацију, не кривим ни вођу делегације, јер смо одавде отишли сиромашни са предлозима шта да се уради са Српским Сарајевом, а да ме не бих неко демонтовао, хвала Богу добили смо сви ове материјале, раниј када се спремало да се иде у Дејтон, па гдје је речено о територијалним приоритетима о Српском Сарајеву само ово.

Територијална повезаност Српског Сарајева са територијом РС. Дакле, потврдило се, а ја ћу рећи г. Војо да се још нешто требало рећи, ако је то Војо рекао. Некоректни сте. Ите како су се овдје могле навести алтернативе, управо предсједник Карацић је у више наврата послјије Дејтона и рекао, када је као гром из ведре неба стигло шта се десило са Српским Сарајевом, да Српско Сарајево није било ни у једној опцији ни варијанти да припадне муслиманима. Ја мислим да сам навео тачно ријечи предсједника Карацића.

Међутим, то управо значи, да су нама биле везане руке да пођемо тамо са алтернативама, шта ако муслимани, а знали смо да траже јединствен град, то смо знали не можемо се правити наивни и да нисмо знали. Шта ако они затраже Сарајево, ми алтернативе ни милошевић ни предсједник Крајишник ни наша делегација није имала. Није имала алтернативу шта ако се то деси. Хоћемо ли мијењати Сарајево за Горежде, хоћемо ли мијењати. Никада заванично није дато ни ниједном посланику да о томе разговара, речено је не тргује се са српском земљом, не може се српским костима, не може се трговати то или ово: Сарајево остаје српско и на жалост ми смо доведени у једну грдну заблуду. Да ли је та заблуда какве врсте то је друго.

Према томе, тамо се отишло везаних руку и прошли смо онако како смо прошли. Могу овдје пред Скупштином рећи у приватним разговорима када сам год нешто говорио поменем Илићу и њену цијену, да она има своју цијену, да би она отишла за Горажде, плус коридор, плус ријека обала Неретве, то је цијена Илиће. Не може се трговати, о томе нема говора Илићу не дамо или градске општине не дамо, јер то су наше српске, сада више нису српске. Према томе мислим, да смо отишли, још мало су српске, отишли смо да смо доживили ово што смо доживили.

Тврдим вам да смо имали варијанте, или да је неко други наш представник био који добро зна Сарајево и зна вриједност Српског Сарајева да би по цијену да га неко назове издајником рекао не дамо онако Сарајево, не дамо за бадава да одем, тражим за Сарајево пола Босне, па по цијену прекида преговора па по цијену нормално новог рата. То се на жалост није десило, јер нормално онај ко нас је представљао, он је оно што је имао у платформи, а она једино веже и делегацију и све, платформа што је Скупштина закључила, по платформи је морао и поступити

Друго, ја сам очекивао да ће се позвати потписник париског споразума, који је у наше име потписао г. Милошевић Слободан, јер би неопходно било потребно овдје пред нама у овом осудном историском тренутку, не да положи рачун, него да поднесе извјештај или да обави разговор. На жалост Слободан Милошевић се овдје није појавио. Дакле, морам и оно друго да кажем, нека се чује и друга страна јер смо чули овдје ових дана и на Клубу и на клубовима и данас на Скупштини, вјероватно да ће бити доста ружног и речено о њему, да ће бити речено, међтум требало је овдје човјека позвати, па да ми посланици поставимо њему неколико питања. Како је дошло и под каквим околностима је дошло и до дејтонског споразума и поготово када је свршен чин у Паризу. Према томе требало је позвати г. Слободана Милошевића, на жалост ето видите није позват.

Даље, да би ово становништво на Илици, Илијаш, ја се извињавам ако је позван онда је уреду.

/ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ: Ко га је позвао? Добро проф. Кољевић ће дати објашњење/.

Сматрам, с обзиром да је на подручју Српског Сарајева остало толико људи, да ти људи, нормална ствар и очекујем и барем по оваквим папирима кави су, да неће, а поготово што узасе имају РС да неће сами остати и ја предлажем:

Да се понови нешто и када је била у опасности и наша Крајина, да неко или предсједник Републике или предсједник Скупштине привремено доле сиђе на Илицу, Хациће, Илијаш, Вогошћу једно вријеме нека борави да би се народ умирио и на крају крајева да би се народу објаснило тачно каква је његова судбина.

Видјели смо јуче и предсједник је рекао од прилике нетреба нико да бјежи, нормално, колико могу упућујем људе да не бјеже, али докле да не бјеже ако сада неко пође доживљава извјесно малтретирање од милиције, да ли какве ствари може понијети или непонијети, то је ипак једна веома тешка ситуација. Треба људима рећи, нећете или хоћете остати доле па там када дођу муслимани 100 хиљада људи. Ми смо тамо имали најачу странку СДС, сада на жалост када се распемо нећемо ни имати, према томе тим људима неко треба да оде или да каже остаћете до тог и тог датума, до тог рока, јер видимо по овим папирима рокови су веома кратки и ту постоји опасност, према томе, постоји опасност да не бих дошло до најтежег оног што, јер имамо опаког и суровог противника. Добро, суровог и опаког непријатеља.

На крају желим да кажем, да је народ Српског Сарајева заслужио то, да се да потпуна заштита и да зна своју судбину у овим временима који су преднама. Хвала.

Предсједавајући:

Ја бих замолио проф. Кољевића да одговори на ова питања. Поставио је г. Мирко Мијатовић да сте рекли да је лондонска конференција организована да бих се успоставила неизмјенљивост дејтонског споразума, а уствари многе су промјене десиле, нарочито на мапама, шта то значи.

Друго, ово што је г. Љубо Босиљчић рекао везано за позивање предсједника Милошевића.

Проф. КОЉЕВИЋ:

Ја сам дужан да вам кажем нешто што сам пропустио у свом излагању, а и да одговорим на ово питање.

Прво, јавно је речено и у присуству г. Максимовића, да што се тиче, нас је обавестио генерал Делапрел иако то није било у папирима, да дизање санкција РС треба да буде у току следећих 30 дана, односно до доласка на линије конфронтације.

Што се тиче, то исто није, речено је овако, али нема у папирима, јер они траже гаранције да ли ће стварно доћи снаге, да ли ће блокада на Дрини бити дизана у оном тренутку потпуно, да ће Југославија имати право да диже ту блокаду када се снаге ИФОР-а разместе на линије граница ентитета.

Треће, ја сам пред сам полазак, то је била, зна проф. Лукић каква је то била ситуација од 20 минута и велике трке фрке, сматрао исто као наш Љубо да шеф делегације који је био и кога смо ми званично овластили, јер смо ми имали заједничку делегацију да га треба позвати на Скупштину, ја нисам имао овлашћење Скупштине да то учиним, али сам сматрао да ако он да пристанак на то, да ћу лако са Скупштином се договорити, јер то је била велика брзина и ја сам га позвао на Скупштину и он је рекао да има низ ствари које су ту политичког карактера и да не би било политички опортуно, а који је одмах понудио и мислим да би данас то требало обавити овдје, долазак групе посланика са руководством да би се организовала сарадња она на свим различитим плановима са Југославијом која се може одмах послуже потписивања мировног споразума почети.

Дакле, сва ова објашњења ми имамо могућности да добијемо и у другом облику и мислим да би добро било да се та делегација данас изабере и да се предсједник милошевић обавијести о томе, јер он је то мени саопштио као могућност, ако није ово прво, што сам ја мислио да

би било да тако кажем, природније обзиром на договорену делегацију, онда нам још увијек стоји ова друга могућност која ће за нас бити од великог практичног значаја и о којој се, гдје се може практично радити на сарадњи и практично видети која је сарадња сад док још се нама не дигну санкције већ сада могућа.

Зато предлажем да се данас изабере делегација која ће њега званично обавестити и заказати датум.

/ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ: Ово друго питање. Рекли сте, тако рече Мирко Мијатовић, да сте рекли да је лондонска конференција организована да се утврди неизмјењивост дејстонског споразума, а у ствари много има измјена на мапама/.

То јесте основа наша на коју ћемо се ми позивати, мене када су питали у Енглеској, ви знате да је дејтонски споразум Библија, мој одговор је био, јесте ако ви тврдите да је то Библија, колико ја знам и у Библији има Стари завјет и Нови завјет. Дакле, они нису хтјели да отворе могућност уздрмавања потписа у Паризу неким сада примедбама које би биле направљене, е сада та неизмјењивост до ње је у овом случају што се тиче карата, она ради за нас, јер оно што је промењено, ако је тачно да је тачно да је тај дејтонски договор неизмјењив онда се има вратити на оне карте које је проф. Лукић имао у Дејтону и на то се можемо позивати и то има и у овим првим члановима, односно закључцима лондонске конференције.

Господин ВЈЕШТИЦА:

Ваше преосвештенство, господо предсједници, потпредсједници, поштоване колеге,

Ја сам данас изашао за говорницу да кажем оно што сам дужан да кажем зато што сам још посланик Српске Скупштине, што ова Скупштина још није распуштена и моја је дужност као посланика српског да кажем оно што мислим, иако сам свјестан чињенице да ни о чему неодлучујем, а и ви исто као моје колеге и ова Скупштина ни о чему не одлучује када је у питању Дејтон, Париз итд.

Ја се зато свима вама извињавам што ћу да вам одзем одређено вријеме, што ћу да причам празне приче, али рекао сам такво је вријеме, такви су односи, ово је ипак Скупштина, ја сам посланик и ја морам да кажем то што ћу да кажем. Молим вас да ми не замјерите што ћу да кажем иако ви унапред знате шта ћу ја да кажем, али ја морам то да кажем.

Споразуми и анекси које је у Дејтону и Паризу потписао Слободан Милошевић престављају ону врсту докумената која се потписује уз капитулацију. Значи у Дејтону и Паризу је потписана капитулација. Ја као српски националиста никада нећу прихватити нити ћту гласати за капитулацију.

Значи овим потписом у Дејтону и Паризу изгубили смо државу РС, јер нема никакве сумње да ће то бити мање или више јединствена држава БиХ и да ће РС бити само једна од двеју федералних јединица, а о конфедералној повезаности РС са Србијом по свој прилици нема ништа. То вам не бих образлагао али ако, видите ко о томе одлучује кроз онај, онда нека вам је јасно.

Велико је питање да ли ће се и оваква федерална јединица РС одржати. Није тачна тврдња да је РС добила Брчко кључно мјесто у посавском коридору. Брчко није добијено, већ биће у нашим рукама годину дана, за које вријеме ће о њему одлучити међународна арбитража, ако се све то и догоди, онда ће и Брчко доћи у руке МХФ, чиме ће бити прекинута веза између источног и западног дијела РС, што ће неминовно условити да Срби из западног дијела цуре у источни дио РС и у Србију. Ту је и прекид источног дијела РС на два дијела извршен коридором за ГОражде који је неспоран насупрот спорном коридору кроз Посавину. Ту је свјесно разбијање српског јединства са коначним циљем да Срби живе у јединственој БиХ. Ту је и сраман чин издаје и Српског Сарајева и Вукосавља које се тим срамним потписом предају турцима и Хрватима за зеленим столом кад већ није могло оружјем. Зар се бар ту није могло истрајати до краја, то је бар одбрањено са пушком у руци или су пак актери срамне издаје унапријед рачунали са јединственом и недјеливом БиХ.

Овакво замишљена држава сигурно не може да буде дјелотворна. То се заправо није ни хтјело, у ствари рјешења су само привид којим се хтјела сакрити намјера да БиХ буде јединствена држава и то стратегијом корак по корак. Срби ће се у наставку присиљавати на све веће уступку, у наставку вратиће избјеглице да промјене етничку структуру у РС, да иселе Србе из Српског Сарајева, тако да ће у парламенту имати све гласове муслиманско-хрватске федерације и преко две трећине гласова преко враћених избјеглица у РС и тако ће добити законско покриће за све радње које намјеравају чинити.

Значи потребно им је још пар посланика из српске структуре, што им неће тешко бити постићи када рачунамо и Милошевићеве политичке странке на чијем организовању озбиљно са својом супругом ради и у западном и у источном дијелу РС.

На сву ову муку, јад и чемер натоварили су нам својим потписом и ограничење суверенитета и у РС и у Србији. У грубој верзији то и није ограничење суверенитета, ако ћемо ствари назвати правим именом и презименом, то је коначна окупација и РС и Србије.

Ту је и срамни договор са Хашким тригуналом о изручењу свих тражених лица без обзира што и наш Устав и Устав Србије недопуштају изручење наших грађана и ограничавање суверенитета, што је то у изричитој надлежности Скупштине и народа коме и суверенитет припада, то није битно. Није битно шта пише у Уставу, битно је шта се ради и ко то ради. Како разумети све што се дешава са Србима, да ли смо тако малени ситничави, недоследни, непостојани, неодговорни. Само код нас Срба побеше се Немањићи, Милош уби кума, зла се чинили и чине неки други данашњи кумови.

Дејтонски параф и Париски споразум на споразуме и анексе које је на те папире ставио Слободан Милошевић не можемо прихватити, мислим на Скупштину РС као највиши орган власти у РС, пошто би на тај начин аутоматски одустали од своје државе РС, те папире и парафе не можемо прихватити ни због тога што су наметнути силом и што је то капитулација за зеленим столом и што је то издаја. Парафом у Дејтону и потписом у Паризу уништени су сви политичко-национални интереси Срба у РС, то је легализација авнојевске границе БиХ, то је легализација уставне управне и судске власти БиХ, то је легализација стране војне окупације РС, то је уништавање суверенитета српског народа над РС и права српског народа на самоопредјељење и формирање властите самосталне српске државе. До сада смо сва та права имали, значи имали и РС, ако само и сложимо са тим издајничким парафом и потписом, све то губимо за сва времена. Свјесни смо свих тих последица, те зато ова скупштина, бар се као посланик надам неће никада прихватити ни тај параф ни тај потпис без овлаштења Скупштине РС због чега су ти споразуми апсолутно ништави, они нас, а ни наше потомке необавезују. Ако свјетским тиранима, каубојима и мафијашима нешто значи такав потпис предсједника Србије, а не и РС коју по Уставу заступа и представља њен предсједник др Карацић, добили су тај потпис, за нас и наше потомке он не значи ништа.

Браћо Срби, сестре Српкиње нико од нас нема право да тргује и маше српском земљом и са жртвама палим за ту земљу, ко то уради издајник је, а знате која казна стиже издајнике. Бар ми српски националисти задржавамо право да српске издајнике задеси заслужена казна. На крају надам се да српски народни посланици, наглашавам српски народни посланици ни под којим условима неће издати часне Србе и Српкиње који дадоше своје животе у овом рату, те стога предлажем и молим своје колеге, српске народне посланике да у име српског народа и палих жртава свих српских ратова одбију верификацију парафа из Дејтона и потписа из Париза, све што је парафирано, те потом потписано под претњом, силом и страхом и уз то од неовлаштеног лица, супротно нашем Уставу РС је апсолутно ништаво.

Сви ви добро знате да нико на другом не може пренијети права него што га и сам има, ово је школски пример, апсолутни ништав од свих тих докумената. Хвала. /Аплауз/.

Господин ВОЈИСЛАВ МАКСИМОВИЋ:

Даме и господо, браћо посланици,

Морам да признам да за ових пет година, управо се толико навршило није никада било теже да дођем за ову говорницу и да у једном изузетном емотивном набоју говорим ово што ћу вам рећи.

Ово је веома тежак, трагичан тренутак за читав наш народ, а не само за поједине његове дијелове. Поједини крајеви су очито више погођени и ми смо емоцијално везани за завичај или за мјесто гјде смо боравили, с правом наљућени на оно што је урађено.

Ја се овдје потпуно слажем са оним што је рекао г. Вјештица могао би само другачије, јер је мој стил друкчији, да кажем то исто. Слажем се у оном добром дијелу у излагању Љуба Босиљчића чија мишљења, иначе, готово никада нисам прихватао, морам то да признам. Који је рекао да нисмо довољно посветили политике пажње према Сарајеву, да око Сарајева нисмо имали јасне концепције и да је то имало и одређене репрекусије које је он овдје дефинисао.

Према ономе што је рекао г. Кољевић све је готово, ово је свршена ствар, ми једноставно треба да прихватимо фактичко стање и да се дословно предамо у руке наших целата, нарочито када је у питању Сарајево, целата муслимана и Хрвата.

Ја сам био у прилици са г. Кољевићем да разговарам са овом европском господом са овим Штајнером, раније смо разговарали и Штанцом, Педојом и дошло заиста до увјерења да се њима јако жури да се ови споразуми што прије и што стриктније проведу, али сам исто тако осјетио њихову плашљивост да се то неће урадити. Зато је разумљиво што сам и ја на разним скуповима у Сарајеву, на сједници проширеног Ратног предсједништва, сједници Народне скупштине, сједници Штаба за Сарајево који је формиран Одлуком Владе, а треба да се бави примјеном овог споразума и одлучује на све могуће начине вршимо опструкцију у примјени ових споразума. Чинићемо то најприје политичким средствима, а онда како је то јасно рекао и г. Максим Станишић и нашим правом на побуну. Ми имамо право на слободу, национални живот имамо право да се бранимо. Не може ништа бити страшније, већ се то и овдје наслутило да ми губимо просторе које смо јуначки одбранили, да губимо оне просторе које наши непријатељи нису могли никако да освоје. Прије свега ријеч је о Сарајеву које се бранило три и по годин

то је наравно и у подручју Коњица које треба да вратимо, које је одбрањено од почетка 1992. године, то је ријеч о дјеловима Србиња које одлазе као залог за големи коридор, није то коридор него големи појас између Горажда и Трнова, који сјече најжиталније дијелове овог простора према Старој источној Херцеговини.

Ја не само да не прихватам овај споразум него за њега нећу никада гласати због онога дијела који се односи на Сарајево него и за други број елемената у њему, поменуо сам простор Горажда, Коњица, такође не би могао гласати само због оног недефинисаног и нејасног или преуског простора око Брчког, о коме ево нисмо начисто ни сада да ли је у питању град или ширина коју ми тражимо.

Не бих могао никада гласати да губимо Вукосавље које се јуначки бранило и да правимо још један хрватски мостобран на десној обали Саве. Ја морам да будем искрен па да кажем ја немогу жалити за градовима и просторима које смо ми војнички изгубили, ја сам прежалио Мостар јер смо га изгубили далеке 1992. године, али да дајемо оно што смо ми крвљу платили безбројним жртвама у свим овим крајевима које сам поменуо то је недопустиво.

Ја сам јавно рекао, јавно на ТВ које су пренијели нека средства информисања и ван наших простора изузев Југославије, да је ово за мене прије свега, да смо издани, да је ово издаја и врло јефтина продаја. Драго ми је што сам овдје нашао саговорнике, односно истомисљенике у излагању г. Вјештице, а увјерен сам да то мисли и већина народа у овим просторима који долазе под удар.

Ми смо олако, не само пристали на ове потписе у Београду, него смо олако дали Милошевићу да нас заступа, ту смо олако прихватили велике елементе његове политике од самог почетка нашег националног покрета.

Ја морам да признам да ми је то сметало, али сам из дисциплине и као посланик и припадник нашег народа, сматрао да треба или да прећутим или да требам да дам подршку нашем руководству.

Ја немогу да замислим, ја сам то отворено г. Кољевићу рекао када сам га видео у Београду у команди нашег корпуса и после смо ишли у тај руски батаљон на преговоре како је он могао заправо да то парафира, без обзира што је он имао овлаштење.

Ја се чудим предсједнику Републике који је могао да стави потпис након Дејтона у Београду, односно у тим Добановцима. Ми морамо да заномо, покољења, јер дјела су, нама ће судити историја и сви срамотни потписи никада неће заборављени. Зато сам био сасвим на оној страни оних људи који нису хтејли ни совим да имају посла даје да имају посла јер нису могли заиста да изгубе свој људски идентитет.

Ја морам да кажем, да се сви ми треба да осећамо криви за ово стање, овдје су сада издвојени простори који су нама најупадљивији али који долазе под удар ових дејтонских споразума, али ми смо управо криви што је стање остало такво на тим просторима. Ми на вријеме нисмо заузели Горажде. Наша војна команда није никада оцијенила стратегијски значај тога града, ја сам се у то лично увјерио и у разговорима са командантом ГШ и у разговорима са командантима корпуса који су били усмјерени према горажду.

На жалост значај горажда његов стратегијски национални и други значај није од почетка није имало највише руководство. Ја се веома сећам несмотрених изјава г. Кољевића на телевизији, раних изјава око подјеле Горажда, око тога да смо пристајали на Милошевићеву тврдњу да ће Горажде бити једна мала оазица која ће сама по себи исцурити. То су обмане и то обмане које нас као наивне људе треба да збуњују. Горажде ће бити големи исламски центар у који ће слити големи капитал јер је између наше и црногорске границе све десетак километара између овог простора који је сада на десној обали Дрине предат има десетак км то ће бити један лоповски, терористички и други пут исламски из Новог Пазара у Горажде, а из Горажда је овамо несметан пут за Сарајево.

Нема тог Србина, јер то није Србин који је могао дати 25 километара десне наше обале Дрине, српске обале Дрине коју ми држимо за коју смо ми сигурно дали неколико стотина живота. Нема тога Србина, само ћу навести то је грубо, ништа мање значај недајем и тој небризи о коридору, немојте ме ви господо са западног дијела другачије сватити, ништа немогу да сватим да је неко могао да да малу варошицу Прачу која се налази на некадашњој прузи за Србију, а то је за нас пут из овиз крајева пут живота, Прачу коју ми такође држимо у својим рукама. Гласати, ја нећу да гласам ни за једну српску њиву, била она у Шипову, била у Мркоњићу или на Илици. Немојте ме тјерати, ја себе немогу да проглашавам себе српским националистом, јер ми тај појам довољно понекад дефинисан, али сам Србин и нећу дати ништа српска, нема те силе која ће ме овдје присилити да дигнем руку ни за било какву помирљиву декларацију, о којој се синоћ, чу сам говорило ја на жалост нисам био из потпуно оправданих разлога извинуосам се предсједнику, то је мој став. Ми морамо учинити ако ишта можемо чинити да нешто спасимо, да спасимо 142.700 Срба из Сарајева који неће да живе у новом турском ропству, подаци су хуманитарних организација, нека је то можда и мање, али 770.000 сарајлија је било на референдуму игласало је против прикључења Сарајева исламској власти.

Ја са жаљењем хоћу да констатујем и ово, да сам често наилазио на неразумијевање стања у Сарајеву, да су често и ви понеки посланици иноризирали то стање сматрајући из неких потпуно по мени неприхватљивих разлога да је то за нас небитна ствар, сами се придружујући Милошевићевој концепцији да је то турски град, а не српски. Како ми можемо да заборавимо да је то град који је постојао прије доласка турака, прије него што је носио ово турско име, да ћемо ми напустити град који је за нас 200 година духовни центар сједиште митрополије, главни индустријски центар, извињавам се господину митрополиту ја сам узео оквирно. Крајем 18 вијека је митрополија дошла у Сарајево, значи у 18 вијеку, а ево и два су вијека касније. Град који је нама здравствени центар, универзитетски центар, ми смо то све рекли Штајнеру који показује само брзину, лаже нас, брзину да се све то примјени, мами нас некаквим парама које су недефинисане, да би градили, и стално показује објекте које ми треба да предамо муслиманима, не каже он да ми то градимо у Лукавици него на Илици, Грбавици, на Илици хоће главни штаб овога ИФОР-а. Немојте да нас лаже. Ми треба да покушамо да нађемо методе те резистенције по мени, не можда оружане борбе у Сарајеву и на другим просторима, не истјерали из Индије, готово ненаоружани људи, морамо дати. Нећемо као марва да одемо у турско ропство. Хоћу да се потомство зна да је ова генерација била против таквог рјешења у томе је смисао за мене референдума, не његова практична него његов велики историски одјек будућу. Не треба много да прича, мој став је јасан и народа у Сарајеву. Морамо бранити тај народ и оно што је по мени Љубо Босиљчић, то није његово мошљење. Народ тражи да дође доље власт, главна власт. Народ замјера овој власти од почетка, то је од када сам ја градоначелник Сарајева што никада није доље била. Како је могла да буде војна команда, команда сарајевског корпуса коме су падале и граната и ракете, али се нису помјерале. Никада ни једна сједница Владе, осим неки дан у Вогошћи није одржана у Сарајеву, да не кажемо о Скупштини. Не може се он другачије бранити, ми га морамо бранити свим средствима међу које спада и ово. Захтјев нашег народа који тражи од нас објашњење, недовољно је оно што му ми кажемо доље, треба да дођете доље и да видите. Толико. (Аплауз).

Господин МИТАР МИЉАНОВИЋ:

Ваше високо преосвештенство, господине предсједниче, браћо посланици, даме и господо,

Пошто сам синић говорио дуже на Клубу хоћу да будем веома кратак.

Прво сматрам да нема оправдања за мене, што је министар иностраних дјела отишао, а не присуствује Скупштини, ја зато синоћ

нисам гласао. Он је овдје морао поднијети извјештај из Дејтона, Париза и Лондона, а тамо је могао закаснити један дан и казати да је подносио извјештај. То да ли ће он тамо бити данас или неће, на те одлуке утиче у смислу онога, радио не радио свира ти радио, значи да ће та делегација наша утицати таман као моја покојна баба Бог да јој душу прости. Према томе, сматрам, да је неоправдано што не сједи овдје и да је требао послати факс и казати засједање Скупштине изнад свега.

2. Ја послџе излагања г. проф. Максимовића о мало шта у вези са оним имам рећи, али хоћу рећи, да ако г. предсједник стави на дневни ред извјештаје из Дејтона, Париза и Лондона, ја ћу гласати против, они су морали бити дати у фписаној форми и како сам синоћ рекао није то требало да пише Крајишник, Кољевић и Буха, него она обилата група која је са њима била у Дејтону имала је када то написати. Што се тиче ових, овога што је управо оставио на сто потпредсједник Кољевић из Париза, ми не знамо шта је потписано, они који нам се представљају као znalци језика енглеска, разумије се опет изузимам проф. Кољевића који стално могу путовати у иностранство за девизне дневнице а немогу преводити, требало им се дати налог у току ноћи да то преведу, јер када треба девизну дневницу у џеп не смета им ништа, а када треба сјести и преводити, молим вас то је исподчасти. Ја сматрам да се морамо манути свих илузија и да народу морамо казати истину у смислу овога о чему је говорио проф. Максимовић. Нема никаквих међународних гаранција, не смијемо говорити шта је неко усмено рекао то је и релевантно шта је рекао. Ми морамо поћи од духа и слова дејтонског споразума и мислити како да народ у Сарајеву у тим условима преживи, да се очува његова биолошка супстанца. Шта је неко рекао у ходнику или усмено то уопште нема везе, то не производи никакво фактичко правно међународно и никакво дејство.

Хтио бих да предложим, када је ријеч о овој делегацији о којој је говорио, говорио је проф. Кољевић, проф. Максимовић која треба да иде код Милошевића, обавезно да у њој буду г. посланици са листе г. проф. Максимовића, тј. господа Крајишник, Максимовић, Радић, Миљановић, Босиљчић, Тинтор, Буха, Батинић и г. Маричић из Брчког, јер по мени Брчко тотално виси и ми нисмо свјесни уопште правих последица чињенице да је Брчко остало да тако мислим, тиме заправо виси РС. Ми немамо разлога да се ни мало радујемо. Ја мислим да је то сотонин план, то рјешење ко Брчког да нас тотално униште и урнишу, дакле ми неможемо измјенити господо ни на који начин Дејтон, него морамо размишљати како да у његовим оквирима преживимо.

Ја сам господо синоћ, пошто ово што ће се сада, сутра, када разматрати и не знам гдје, има врло наглашен економски аспект, предложио да у тој нашој делегацији буде неко ко има референте из економије, који су доказани стручњаци из ове области, а не неко ко нема ни једну референцу. Не може наћи тамо да иде др Скоко који је направио

са Мискином низ материјала из ове области за г. предсједника Караџића који је рецимо доказао да је 20% станова само у нашим рукама, не може проф. др Бранко Ђерић који је врхунски експерт за ово, не може др Јакшић из Бањалуке, значи Скоко и ови нека раде а неко други ће користити те папире, па људи јесмо ли мис тварно луди.

Господо, ја знам да су лијепе девизне дневнице и шетње по европским метрополама. Господо у Дејтону су сви осим делегације и проф. др Гаша Мијановића шетали и испијали кафе, јер је по резултату очито да нису ништа радили и урадили. Запитајмо се господо у вези са овом делегацијом која иде. Шта то са нама би па немамо повјерења у ове Србе, без обзира у њихову верификована стручност, немам повјерења у др Скога, др Ђерића, др Јакшића. Ја јавно стога гласам против састава ове делегације која је отишла не знам ни куд, некопетентна је јер у њој нема економских стручњака. Господо, не вјерујем да у РС и било гдје постоји помно универзали, ја када је ријеч о Сарајеву морам да посјетим, да не волим себе цитирати, да сам јавно у Бијељини протествовао против онога да се обезбједи, што је сада критички говорио поштовани колега Босиљчић, копнена веза између Сарајева и ових осталих дијелова РС, ви знате да сам рекао да је то од готовог правити вересију и испоставило се то да је од готовог правити вересију. Толико, скратио сам, хвала лијепо.

Господин ГРУЈО ЛАЛОВИЋ:

Господине председниче, ваше високо преосвештенство, поштована Скупштина,

На почетку желим да се изјасним и да кажем, да овакви извјештаји који су поднесени сесија у Дејтону, Лондону и Паризу не можемо прихватити из једног простог разлога што оне нису ни потпуне, а нису ни на одговарајући начин презентоване. Мислим да смо синоћ усвојили и прихватили један закључак г. Миљанивића, да писмено морамо добити те извјештаје и ја предлажем да буде закључак на овој Скупштини и да тражимо поново од укупне делегације да поднесу извјештај у писаном материјалу, о догађајима и о току преговора и у Дејтону, Лондону и у Паризу и да се тај извјештај поднесе и нашој Скупштини и Скупштини СРЈ, јер је делегација била мјешовита.

Пошто је очигледно из излагања наших представника да је наша делегација у саставу југословенске делегације, државна, далеко од свих значајних информација значи у потпуноме мраку, све информације важне за даљу судбину нашег народа и наше државе, су практично нама недоступне и дан данас. Ми прво не знамо оно што наш дио делегације није потписо уопште, да ли и какве су мапе потписане у Дејтону. Ми тих мапа немамо и не знамо шта је и на који начин потписано.

Друго, војни папир наша делегација није прихватила, али он оставља толико много простора за разне манипулације од стране ИФОР-а или других НАТО снага, да је врло сумњиво и врло тешко прихватити овакав папир.

Тешко ми је да говорим о свему овоме, јер у овом што се дешавало задњих мјесец дана садржана је и практично уништена сва наша досадашња борба, пет година или нешто више година провели смо борити се да своме народу обезбједимо макар нинималну егзистенцију у овој држави. То је у неком даљем току еволвирало у властиту државу итд. Међутим, морам да кажем одакле ово све кренуло и мислим да је узроковало ово све.

У току 1993. године ми смо имали велике војне успјехе, имали смо велику територију, привреду која је могла макар дијелом да финансира нашу борбу, имали смо политичку ситуацију која је одисала српством. Тада се појављује фамозна граница на Дрини, тада се појављује жестока медиска борба против нашег руководства и против српства, а не против руководства, него против српске оријентације, затим полако појавом Клуба независних посланика раздире се наша Скупштина преко Клуба независних посланика уносе се и пласирају идеје преко Дрине, долазе снаге за брзу интервенцију, долази НАТО пакт, ми све више слаби-мо и војно, економски и политички и нормалан резултат свега тога је ово што нам се данас дешава.

Овакав план не смијемо прихватити, а морамо га прихватити, ако ћемо реално и гледати истини у очи мора се прихватити. Неприхvatљив је са више аспеката. Проблем ширине коридора, односно проблем Брчког је питање које морамо расправити и расчистити макар са предсједником Милошевићем. Ја зато не бих прихватио да иде делегација код предсједника Милошевића него да делегација поднесе извјештај Скупштини да Скупштина узме чврст став око коридора, јер уколико ми немамо Брчко онда ми немамо ни ентитета ни државе ни ничега што би нам обезбедило егзистенцију овој држави.

Друго, питање Српског Сарајева. Реално речено из ових докумената и информација које смо добили, не треба народу давати лажну наду. Фактор вријеме како рече г. Кољевић и фактор гаранција МЗ нису довољни да задрже тај народ у граду. Можда је добар предлог и мислим да је то захтјев од народа Српског Сарајева да дио институција ове државе пређе у Српско Сарајево, и да уколико тврдимо и кажемо да је то могуће и да ће српски народ моћи живјети и опстати доле, онда да и ми будемо са њима и да и ми опстајемо и живимо са њима.

Друго, мислим да би у Брчко требало премјестити одређене институције које би биле административног карактера, односно могло би бити и сједиште Владе.

Фактор гаранције МЗ видјели смо, није никакав, фактор гаранција предсједника Милошевића исто тако, све се заснива на једној уопштеној причи која томе народу не даје никакве гаранције у наредном периоду, међутим, гаранција наше Владе и наше Скупштине морају томе народу бити довољне да он осјети чврстину и повјерење и да остане да живи на тим територијама.

Шта ми господо нудимо том народу осим приче да треба да остане доле, или да остане у Вукосављу, или Сарајеву. Шта је то што ћемо ми конкретно учинити и понудити том народу? Да ли има таквих предлога и таквих идеја? Једна је ова, мислим да би била за први период довољна да се сађе у Српско Сарајево са институцијама система.

Мислим да би, што се тиче фактора вријеме требало инсистирати од МЗ и од ИФОР-а, да у наредном периоду очисти Сарајево од муцахедима, од њихових војних формација које могу бити и пресвучене у униформе јер су они највећа пријетња миру.

Право избора српског народа на територији Сарајева, мислим да је то једино око чега би се вредило расправљати само би требало наћи прави метод и стварно је неопходно да и ми учинимо много више у томе да тај народ има право избора.

Мислим да није примјерено, ипак, да извлачимо машине, да извлачимо средства, а да народ задржавамо мимо његове воље и на томе плану би требало доста учинити.

Зато господине председниче предлажем: Да се овакви извјештаји одбију и да се за наредну Скупштину поднесу писани извјештаји - информације са ових цесија у Дејтону, Лондону и Паризу.

Господин КЕРОВИЋ:

Господине предсједниче, драги гости, колеге посланици,
Ја бих се ипак осврнуо на оно нешто што овдје што може да уроди плодом, а то је да видимо како даље. Неке ствари су разријешене и стављена је тачка на њих. Да видимо гдје постоји растегљивост тог мировног споразума. Да видимо, малте не требали смо припремити једну анализу гдје може нешто да се у корист српског народа извуче, односно искористи у овим моментима око имплементације даљег плана и из тог разлога синоћ смо се и договорили за одређену декларацију коју је требао предсједник Републике или Клуба посланика да је овдје изложимо на овој скупштини, да дамо одређене сагласности или поправки и да идемо даље са одређеним предлозима које сам поменуо.

Друго што сам хтио да кажем, пошто и ја долазим из подручја гдје одређени губици територија које држимо и то српских, вјековно српских територија треба да буду, лично тражим да будем укључен у групу посланика која ће ићи код предсједника Милошевића на разговор, односно да видимо и ту да ли постоји могућност каквих поправки, ако

смо већ констатовали да одређене поправке на линији разграничења искориштене између Дејтона и Париза, зато бих молио све колеге посланике да овдје креномо једним конструктивним током, јер и даље оно што је било и што се не може поправити то је већ вријеме прошло, да видимо шта, предлажем после овог или ће предсједник Караџић или предсједник Клуба посланика СДС изнијети декларацију, да видимо гјде постоји могућност, да извинете такво шупљине, у том плану постоје неке неразјашњене чињенице које могу служити или да се и Влада нова здружно и свестрано заложу за изналагања одређених погодности за српску страну око имплементације овог споразума. Толико и хвала.

Господин ДОДИК:

Предсједниче, ја овдје излазим да бих оповргао оптужбе које је Грујо Лаловић изнио према Клубу посланика, Независном клубу. Оне су заиста жестоке и да траже дефинитивно одређење Скупштине по том питању. Не морам напомињати шта је г. Лаловић изнио, али морам да кажем да смо се ми заиста разликовали у размишљању како доћи до коначног одређеног решења, али никада нисмо били у функцији да се национални интереси српског народа доведу у питање на овим просторима. Ми смо се залагали на неки други начин покушали, али заиста само покушали да овој скупштини презентујемо наше мишљење и ви морате да прихватите чињеницу да веома ријетко, готово никада наши предлози нису пролазили. Ја сада нећу да правим један пресјек свега тога шта је и како је све предлагано, мада вам то све могу рећи и могло бих се јасно дефинисати на којој страни тереба да се траже одређени кривци за све ово, али морам да кажем да је наш приступ од почетка био тај, да смо ми сматрали да ову нашу праведну борбу у Републици Српској не можемо извести до краја без Србије, без обзира ко тамо сједио као предсједник и да ли је то тамо Милошевић или сутра неко други, сматрали смо неопходним да то буде одређени ниво сарадње. Све до тада док не наше државно руководство сарађивало са Србијом ми смо сматрали да нема потребе да ми било шта тамо покушамо, а све и након тога што смо чинили заиста је било само покушај. Према томе никакав одлучујући допринос укупној ситуацији и укупном оваквом рјешењу.

Ја мислим, а морате да се присјетите да је најповољније вријеме за прилажење крају укупне ове ситуације онда када смо се састали у Шамцу, када смо имали одређена тумачења о контакт групи, када смо имали ону територију коју смо имали, када је било предлога да се вратимо у преговарачки процес на основу плана контакт групе прихватеног као полазна тачка за рјешење. Ми смо се одлучили за другу варијанту, а то је варијанта да нам се тај план наметне и он се коначно наметнуо и сви су свјedoци да је изабрана друга варијанта, а то је наметање плана контакт групе. Колико је то болно, то је сада свима јасно.

Мислим да смо и данас могли да преговарамо на основу тога. Били би далеко у бољој ситуацији, не бих имали ситуацију коју смо.

/ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ: Ја вас молим само реплика. Има могућности за расправу, да не развијамо расправу. Сада бих ја требао реплицирати вама, јер се потпуно не слажем са вама. План контакт групе никада не бих Врчко добили. Немој да расправу водимо јер од тога ништа немамо/.

Ми смо отишли на преговоре у ситуацији када смо изгубили значајан дио територије, војничким редствима од стране удружене коалиције Хрвата, муслимана и МЗ и та ситуација је била доста лоша, значи преговарачка позиција наше стране заједничке делегације поготово РС била готово понижавајућа. Без обзира што се не слажем са већином да је ово ипак позитиван резултат то што смо успјели да добијемо овако дејтонски споразум. Морате се присјетити, поготово горе на простору Крајине да нам је сваки дан пријетила ситуација да изгубимо Бањалуку војнички, а да се то тако наставило сигурно бих значајне дијелове РС војнички изгубили.

Даље, да смо кренули у процес преговарања тада, вјероватно бих много ствари избјегли од бомбардовања НАТО пакта, блокаде на Дрини, продужење санкција Југославији, као и то да се према нашем политичком руководству, тј. предсједнику покреће једна срамна оптужница, један сраман чин МЗ са којим ми морамо да се суочавамо као једним веома битним питањем. Данас је очигледно само једна дилема, прихватити или одбити план, за нас већ разрјешена, ми то морамо прихватити или ми то хтјели или не, он се примјењује ми то хтјели или не. Наша улога у овом плану је заиста занемарљива и оптужбе да смо ми почели са растурањем ове скупштине, колико видим она још увијек јединствено функционише као јединствен орган, нисмо имали никаквих растурања да кажем на основу наше активности, ми смо заиста покушали да будемо креативни и све наше активности су се завршавале на основу предлога.

Тврдећи да смо ми растурили Скупштину и довели Републику Српску о вакву позицију, ми тражимо да се Скупштина изјасни да ли је то тако или не и ми ћемо према томе ставу опредјелити даље своје активности.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја потпуно разумијем када се кажу ријечи са којима се неслаже Клуб или појединац да треба реплицирати, али вас молим, није вријеме о таквом изјашњавању. Ја могу да дан на изјашњавање о томе, а шта ћемо тиме добити. Требали би сада изјашњавање да ли је Клуб СДС растурио Скупштину, да ли је појединац растурио Скупштину. Извините док год немамо става Скупштине да је због вас растурена Скупштина

не требамо се изјашњавати, то је логика. Ја бих молио, ја потпуно сватам, било је довољно образложење, ако неко има против овог образложења нека каже, нека каже јесте растурена Скупштина, ја мислим да Скупштина функционише.

Посланик Лаловић има право да каже свој став, није га изнио мимо овог парламента, ви сте образложили и ја бих замолио да се ми око тога неизјашњавамо. Нема пословничког правила да се изјашњавамо на основу неке оптужнице. Имате право реплицирати, али ако постоји став Скупштине, ако постоји нечији писани документ онда се морамо о томе изјашњавати. Ја бих молио да ми смиримо тензије потпуно, ако треба да неко још образложи и да да своју реплику, али да изјашњавање на основу појединачне примједбе, на коју има сваки диспутант да кажем, ја мислим да не треба да се опредјељујемо.

Молим предсједника Клуба да ово уважи, да ми ипак не водимо расправу у смислу заостравања, битно нам је да ријешимо проблем. Ја мислим да је довољно моје образложење. Је ли се слажете? Добро, хвала.

Господин НЕДИЋ:

Поштована Скупштина,

Тема о којој ћу сада говорити, тема како гледам на Дејтон и Париз гдје српски комунисти и хрватско-муслиманске усташе крчме српске земље. Ако се сећате за овом истом говорницом на задњој Скупштини за овом говорницом говорио сам прије и Дејтона и Париза и посјетићу вас само на једну од претпосљедњих реченица тог говора.

Тражили су је крајишки Срби у својој Крајини, па се наједном нађоше у Србији, а Крајина остаде у Хрватској, тражимо је и ми у Српској Републици и видимо да Радован и Момо имају државу без власти, а генерал Младић има власт без државе. Гдје је та наша Српска држава. Дакле, гдје је наша Српска држава. Српску државу је организовао и утемељио 1168. године Немања син српског племића Завиде. На степем краљевине уздиго је његов син Стјепан првовјенчани царску круну је подарио Душан Силни, а великаши раскомадали царевину у доба његова сина Уроша Нејаког и његовом смрћу се гаси Немањићка династија 1371. године.

Српска држава се одржала све до пада Смедерева 1459. године у турске руке. Ту исту српску државу васкрнуо је 1804. године Караџорђе до своје самосталности и признања на међународном борила се та мала земља све до Берлинског конгреса 1878. године, када Аустроугарска улази у Босну, а Србија и Црна Гора постају двије признате српске државе растављене Санџаком.

Балканским ратовима и I српским ратом Србија се проширује на просторе Македоније, БиХ, Далмације, Славоније, Војводине, Барање и Словеније, Црна Гора улаше своју државност у државност Србије и тако Србија своју и црногорску државност улаже у државност Југославије.

Од 1.децембра 1918. године сви Срби живе у једној држави до овог данашњег дана, али Срби нису власници своје државе. Њима је државност и право базирано на тековинама народа отето 29.новембра 1943. године. Онај дан Срби славе као празник, али не знам због чега, наиме Комунистичка партија и усташки покрет потписују у Сремској Митровици 1939. године уговор о међусобној сарадњи у миру и међусобној помоћи у рату, на рушењу свег обиљежја српског. Тако се Срби кроз комунистичку партију мобилишу у рат против властитог народа, против својих родитеља и своје дјеце. Након три године рата српски комунисти и усташе крунишу своју сарадњу засједањем у Јајцу 29.11.1943. године и успостављају нови правни систем на простору Југославије који се базира на вољи владајуће класе. Како владајућу класу заступа само једна партија право постаје воља владајуће партије, пошто се воља мијења сваког дана и сата онда тешко народу или људима који живе по том праву.

Немам података колико је људи страдало по праву воље за ових 50 година у мојој Отаџбини, па ћу навести неке друге податке из друге земље ради компарације и сагледавање резултата права базираног на вољи.

У Совјетском Савезу у II свјетском рату изгинуло 20 милиона људи, податак из просветне енциклопедије III издање, ево једног "Према прорачунима професора статистике Курганова од 1917. до 1959. године без ратних губитака искључиво од терористичког уништавања, угушивања глади, повећане смртности у логорима укључујући и дефицитом смањеног наталитета она нас је коштала 66,7 милиона људи, а без поменутог дефицита 55 милиона, 66 милиона, 55 милиона", да човјеку мозак стане. Морам да напоменем да сам у последњих 10 година анкетирао најмање 20 а можда и 30 људи са завршеним правним факултетом тражећи од њих дефиницију права у социјализму. Нико ми то није знао рећи. Међу анкетираним било је исудија виших судова, као и предсједника судова који су изрицали, потписивали и смртне пресуде, а да нису знали по ком то праву чине. Једини правник који ми је ту дефиницију течно и децидно рекао, био је Алија Изетбеговић. Било је то на кругу фочанског затвора у јесен 1988. године. Зато није никакво чудо што 99% правника није ни давало никакве важности његовој исламској декларацији, јер је нису ни размуили ни сагледали да се дефиниција права по исламској декларацији поклапа са правом комуниста, само што се ради о мало другачијој вољи.

Зато комунисти и муслимани заједно са усташама могу да иду скупа у три колоне на истом путу бар док не дођу близу циља.

Господо правници погледајте данас БиХ сватате ли данас право у социјализму и право по исламској декларацији.

Распадом Југославије на ове наше несретне републике дошло је до пуног права изражаја базирано на вољи. У Хрватској се уводи усташко право базирано на усташкој вољи, у БиХ муслиманско право базирано на њиховој вољи, у Србији и Црној Гори комунистичко право базирано на комунистичкој вољи у Македонији македонско право базирано на вољи народа који нацију темељи на ---- из доба римске империје од двије и по хиљаде година. Како Срба као народа нема, нема ни његове воље, а нема ни српског државног права, па ни права које би произишло из национа. Ово мало Срба у Херцеговини, Босни и Крајини, Славонији и Барањи што се диже на оружје да одбрани голи живот, не могаша изаћи на крај против усташа муслимана и комуниста којима се народи свијета придружише против нас.

Ето тако је мој Озрен данас подијељен на два правна система до краљице је усташко-муслиманско право, а од краљице до Добоја комунистичко-усташко, а мом права опет нигдје нема, а нема га од 29. новембра 1943. године. Сада ви браћо Срби видите и просудите које је право у Славонији, Крајини, Барањи, Келемегдану, Крушевцу, Ловћену, Прилепу, ви који питате чији ће бити Озрен, чији ће бити Купрес, Книн, Папук, знајте да тиме вријеђате све оне наше дједове, очеве, синове које почивају у Јасеновцу, Јадовну, на Папуку, Книну, на Сутјесци, Крку, Калемегдану, Церу, Колубари и широм Балкана.

Зашто то чините, зашто вријеђате горобове предака, зашто вријеђате гробове и свјеже хумке наше дјеце, немојте то више чинити молим вас, не изазивајте наше сузе, истекле су наше сузе, али најране јоште пеку, остале су суве очи за сузама да истеку.

Умјесто што питате чији ће бити Озрен, било би боље да овај претходни текст прочитате у једном, 2, 3, 5. па и 10 пута док га не сватите, па онда сигурно нећете поставити питања докле је наше, гдје ус границе српске државе, који је национални програм српског народа, чији ће бити Книн, када би знали да је Триглав највиша српска планина све док се Срби не договоре са својом браћом Словенцима само у том договору Словенце неће заступати Јанша нити ће Србе представљати само српски комуниста.

Шта се збило и како је дошло до стања у коме се сада налазимо СДС се приписује да је мобилисала српски народ у грађански рат, то није истина. Прије објаве о мобилизацији на Озрену је било униформисано и наоружано 12 хиљада људи, нећете валда рећи да сам их ја мобилисао, да богдо јесам осећао бих се срећнији него ико, њих је мобилисао страх пред кољачким ножем и идеја српства и патриотизма. Ту је

најмање допринио Миладин Недић и Радован Караџић. С проглашењем ВРС почело је формирање линија фронта. Када се наоружани народ распоредио на линију фронта појавили су се нижи и виши официри и почело је формирање војних команди. Како је наоружани народ рат започео без команде и без регуларних војних јединица, а привреда, економија и култура и сви други видови живота стављени под терор војне команде и ево већ четири године наш јадни народ рат води без команде, напријед неможе назад нема куд, а живот проводи под терором војне команде.

Војна полиција хвата људе као псе по путу и шаље у војску које нема. Дезертер је војник који се без знања и сагласности командира основне војне јединице удаљи из ње, ко су то наши дезертери када нису нис творене основне ћелије војске, па и поред оваквог стања било је ратних операција уз познате команде напријед, стани врати се, напријед, нема граната, покупи мртве и томе слично.

На линију је отишло све што је било национално обојено јер је то био наоружани народ, а у команду су ужли они који су до јуче имали све бенефиције ситета на основу fine црвенек књижице, а ту и спада официрски чин. Ето тако је дошло да се на линији чује пјесма. "С Равне Горе труби труба, јелвам жао младих љуба, Петар зове круна иште да идемо на бојиште, на бојиште Равне Горе гдје се српске чете боре". За то вријеме у команди бригаде се сачињава списак Озренаца за ликвидацију, вјероватно по инструкцијама оног озренског ОСТ из 1942. године, носилац те црне листе зна се и није га потпробно посебно спомињати. У позадини је започело постављање пунктова војне и цивилне полиције кроз коју није могао проћи онај руњо са линије без потписа команданта бригаде у почетку рата да би му на крају требао потпис команданта ГШ, али су зато униформисани полицајци и другови из команде могли провући и шлепере напуњене било каквим материјалом па чаки и гуменим точковима камиона. Тако је притисак на живот, терор војне команде звиждук и прасак граната, штектање митраљеза зазетост способног дијела људства, насилно обустављање привреде, заустављање рада, школства и уништавање информативног система од стране више команде условило исељавање становништва ратних дејстава. Нарочито се то одразило на озрену који је био уклијештен између два муслиманска корпуса и комунистичко усташке команде и оперативне групе у добоју. Тако су се људи са Озрена расули као ракова дјеца пос вијету, а на Озрен почели да пристижу бригаде са специјалном намјеном па је редом предавано Гостови, Љесковица, Бисттица, Сињетница, Вијенац, Возућа и тако редом до Краљице, аферим господо официри и командири.

Немојте господо мислити да сам ја сада депримиран и разочаран што је моја кућа изгорела, што је моје село спаљено, што мојим њивама туђа нога, што мога Озрена нема више. Напротив, ја сам тек сада оптимиста, лако ћу ја изаћи на крај са усташама, они ме тако мало

брину, чини ми се сва усташка војска као мрави по зеленој трави, чак и онда када им помажу снаге НАТО пакта, али не дај Боже да је Озрен остао под командом оперативне групе у Добоју, онда наде за слободу не бих никад било и нада би са тиме умрла. Није народ на Озрену побјеђен, народ је ове четири године доказао да је непобједив, али чим је одбрану преузела Војска, команда Војске Озрен је пао, чија је то команда, комунистичко-усташка чија дјеца под њом гину, српски синови, али Озрен није пао, бар није пао 1995. године. Озрен је пао једног прољетног тмурног и магловитог дана 1945. године на Краљици је врило као у лонцу читаво пријеподне, а онда све умукну у гробну тишину, послје подне се пронесе вијест тужнија и од саме смрти, пао је Озрен. Гледао сам своју мајку како мараму са главе брише своје сузе, моја мајка је тада плакала, а ја плачем 50 година, 1995. године не могу за Озреном да плачем немам више суза, а и на Озрену се ништа ново није догодило само је из комунистичких руку прешао у усташке.

Драге усташе, тешка срца морам да вам се захвалим што срушисте комунисте у мом селу, на мом озрену чеках то од 1945. до 1995. године, равно 50 година, хвала вам као поштенем непријатељу. Хвала и вашим кумовима са Дедиња што се са вама тако лијепо договорите, виле ће се грабит у вјекове да им вијенце достојне саплету, а Озренци ће им се бирнути за гробове и споменик на својој Краљици. Према томе усташе ме тако мало брину.

Много више ме брину питања на која ми нико не зна одговорити. Хоћемо ли бити достојни слободе када до ње дођемо? Хоћемо ли знати живјети у њој? Да нисмо можда наслиједили особине својих тлачитеља кроз вијекове робовања? Хоћемо ли се моћи одрећи култа силе и насиља и има ли Хрвата да нису усташе? Има ли Срба да нису комунисти? Има ли муслимана да нису фундаменталисти? Има ли данас људи међу нама? Хоће ли Хрвати моју дјецу сматрати за балканске дивљаке или за своју словенску браћу? Ово су питања која мене забрињавају, а не усташе што сада чуче на мом Озрену, јер сам дубоко увјерен да је Озрен тако велики да има довољно простора за све горобове српских душмана.

До оваквог стања дошло је државном манипулацијом са свим институцијама система. Највише је манипулисано преко армије, она је три пута пала на испиту. У Словенији, Хрватској у БиХ, три пута ЈНА пала на испиту, шта ја то радим. Нападам војску ону исту војску ради које сам децембра 1990. године, оним прочитаним папирићем испразнио салу вијећа грађана Скупштине БиХ. Сада поново говорим о армији, тада сам је бранио а сада је нападам. Знам господо официри и генерали да ћете ми одмах рећи, откуд мени право да говорим о војсци, када нисам завршио војну академију. зато хоћу одмах да вам одговорим на то питање

Откуд вама право да радите са мојом отаџбином ^{ово што} је направљено, када сте ви завршили војне академије. Можда није сва кривица у академији и књигама. Када се судари глава са књигом одзвања празнима, данас та празнина одзвања на нашим напуњеним гробљима. Господо официри и генерали откуда вама право када вам ми пошаљемо своју дјецу и тражимо од вас да организујете српску отаџбинску армију, да ви ту нашу дјецу опет стављате под команду армије за заштиту авнојевског комунистичко-усташког правног система.

О муслиманској војсци не бих ништа рекао, турчин оде одакле је и дошао да у својој земљи сада клања. Њин мртав крући дође, а наш цар из гроба не уста, плумјесец над нама остаде крст на небу никад не засија.

У Словенији је Јанез Јанша Словенцима направио војску да чувају ред у свом дијелу отаџбине, Хрвати сваког дана проширују своју војску да чувај ред на свом дијелу отаџбине. Питам вас зар српски народ нема право на отаџбину, зар ће српској отаџбини туђа армија постављати ред.

Господо официри и генерали, ако сте ставили чинове на еполете нисте узели и наше право на патриотизам, нашу љубав и наше право на отаџбину, то је мој одговор на ваше питање, одакле мени право да говорим о армији када нисам завршио војну академију. Но без обзира шта ја испричао о војсци, народ већ зна своје официре за којима је радо ишао у сваку битку и велики би био списак имена оних дивних војника, официра и командира што проведоше ове четири године на бранику своје земље, знаће народ да одабере сјеме од кукоља.

Генерал Кукањац из Сарајева извлачи војну силу и војну технику. Пристао је да му обезбјеђење колоне врши неко други.

Генерале Кукањац док сте у пензији и док шетате крај Дунава, поред хотел Југославије, одговорите ми на питање:

Да ли би војник на курсу за десетара положио испит ако би рекао да војну колону обезбеђује туђа војска или сељаци са грабљама? Дозволите само још једно питање. Да ли сте ви икада полагали курс за десетара друже генерале?

Та иста питања упућујем потпуковнику, да не кажем допуковнику Милу Дубајићу који је извлачио колону из Тузле 15. маја 1992. године у којој је извршен масакр над српском дјецом у ЈНА.

Не постављам ова питања што мрзим генерале или више официре, него да младим официрима и подофицирима кажем да Срби немају синова ни за наследнике земље и куће, а камо ли за бацање и глинене голубове. Оваквим официрима и генералима паметан човјек не би дао под команду ни своју крмачу да брани отаџбину, а ми дајемо своју дјецу.

Још један примјер социјалистичког доприноса војној доктрини. Фебруар мјесец 1993. године. Позван сам у Ћићкову викендицу код манастира на Озрену на сред собе постављен сто, на средини стола печење а около флаше са пићем. Чудим се, зар сам ја тако важан гост, не знам за кога је све то припремљено. Брзо се све разјаснило, улази мајор Станковић са брчинама, бујном косом, утегнутом униформом и пун себе. Прави капетан Леши из истоименог филма, зајим униформисани официри из безбједности из I озренске бригаде. У разговору мајор Станковић између осталог, са поносом прича како је муслиманима у Свјетлећој лично дао 82 аутомата, на крају овог сијела и гозбе, тражи од мене да посредујем код Карацића да се њему повјери стварање једне бригаде од хиљаду Озренаца да заузме Грачаницу или Маглај. Пазите у Грачаницу се од Добоја може доћи само преко Свјетлеће, гдје је већ раније подијелио оружје муслиманима. Диван примјер научног доприноса војној доктрини, прво издијели оружје непријатељу, а затим купи српску дјецу да заузму и тог непријатеља и то исто оружје.

Браћо Срби докле ће мо бити стока за клаоницу. Пала је Западна Славонија, Книнска Крајина, Гламоч, Купрес, Дрвар, Грахово, Сански Мост Шипово, Јајце, М.Град, Возућа и Озрен. Господо српски официри питам вас колико још српске земље треба да буде прегажено и српске крви проливено и српске дјеце у гроб одпремљено и српских мајки и сестара у црно завијено, па да се раскине усташко-комунистички уговор потписан у Сремској Митровици 1939. године. Знате ли шта у њему пише, ако не знате извадите га из државне архиве и прочитајте.

Генерале Младићу, теби хоћу да се исповидим, ти си мој брат, па коме ћу ако брату нећу. Теби могу да кажем све што ти замјерам, као и ти мени што имаш пуно да кажеш што ми неваља, а неваља ми пуно тога. Знам да ми није било лијепо што сам ти дао ону позивницу у С.Мосту, то си ми поштено рекао када си ме прозвао за говорницом на Скупштини, нисам ти тада реплицирао, али ако ме позовеш на кафу радо ћу доћи, била би ми то велика част. Станујем у Зворнику б-б и моја су ти врата увијек отворена.

Реплику бих ти радо рекао у четири ока уз братску каву или братску чашицу. Читава живота сам размишљао и дошао до закључка, да би ти и ја од мрвог Драже могли још што шта да научимо, а он од нас живих ама баш ништа.

Господине генерале 1993. године добио си нареду као командант ГШ да организујеш српску војску да се имамо чим заштитити од душмана, ниси то учинио. Ми армије немамо, имамо наоружани народ, наоружану руљу, ти си јој сада командант, нечини ли ти се то некако ружно, како је скоро сав способни дио народа у тој војсци, ти си управо командант народу, зар не би било љепше да си командант војске, а не народа, ја сам појмове учио док сам био дијете, па сам мислио да се војском

командује, а народом влада. Ниси испоштовао наредбу Врховне команде и Одлуку Народне скупштине да то своје мјесто оставиш и сада си постао старији и од Врховне команде и од Народне скупштине. Сада преко двије стотине хиљада људи не може прећи Дрину без твога потписа, Дрина није имала већег скелеције од постанка свијета до данас. /Аплауз/.

Чуо сам да си у Сребреници дијелио чоколаде и колаче онима који су одлазили за Кладањ, драго ми је да та муслиманска дјеца имају чоколаду за пута, али можда би требало издјелити и оној дјечи што путују из Санског Моста и Мркоњић Града и што спавају у Сребреници ту на игралишту поред ватре на киши и можда под ведрим новембарским небом. Ко ће њима шта издјелити, ако им не удјеле коју гранату на коридору кроз Брчко.

1992. године неки војници под командом твојом, скпе сав сеоски олош из Петрова Села и доведу га до твог брата посланика и док тај олош пљује по посланику твоји војници са аутоматима врше обезбеђење олоша све док олош врши своју свету мису. То пљување се наставља током овога рата и још нисам видио твога војника који ме заштитио. Сада сам сав испљувањ и пљување ми више и не смета, јер пљувачка и онако пада само на претходног.

Генерале Младићу, ја теби ово онако само у братском повјерењу, али ако тај исти олош и та иста војска испљује и тебе, онда доћи да се међусобно братски олижемо и загрлимо и изљубимо, јер ко ће кога ако брат брата неће.

Овим се отвара расправа о власти коју народ пљује, можда је пљује зато што је пуно воли и даље се нижу питања. Постојили власт демократије коју војска обезбјеђује пљувањем представника народа и да ли је уопште таква власт могућа. Чија је власт коју народ пљује, чија је војска која обезбјеђује пљување власти, нешто је труло у држави данској, војска је српска, а команда питај Бога чија је.

Када би се све ово анализирано могао бих се направити национални програм Срба, Хрвата и Словенаца сажет у једну једину реченицу, тиранима стати ногом заврат, довести их познанију права. Када спомињемо национални програм присјетимо се Скупштине у С.Мосту. Један генерал пита шта је српски национални програм. Морам да кажем да би ја за тако нешто још у гимназији добио чистог кеца из историје. Ми хоћемо да водимо народ са генералима који питају шта је национални програм њиховог народа, али томе се не треба пуно чудити у војној историји коју су они полагали на академији једна непунa страница посвећена је косовској бици, а 16 бици за Прозор, јер је наредбу за Прозор потписао Броз, "Ноћас Прозор мора пасти".

Погледајте војну историју, ако лаже коза не лаже рог, ако лаже Миладин нека не лаже Бог. Рецимо својој браћи и својој дјечи и браћи шта је српски национални програм. Српски национални програм је истина. Браћо хоћемо ли узети истину за звијезду водиљу, умјесто звијезде петокраке, или ћемо истину опет закопати у Јајцу и М.Граду, а Голи оток узети за светионик бродова српске будућности, опредјелимо се браћо, рачвасто дрво не иде у земљу, народ рачвасте памети не може даље од раскршћа. Хвала вам. /Аплауз/.

Господин НИКОЛА ПЕРИЋ:

Господо дивно је слушати све вас. Ми Срби имамо историјку од 14. овог мјесеца, имамо своју реалност. Ја вас молим ако смо ми из Клуба независних посланика растурали ову Скупштину, ја вас молим да имамо достојанство да ово што пише у овим папирима које ми моремо примјењивати, јер са светом нема шале, чинимо то јединство и да очувамо ово што нам је понуђено. Оваквим причама и оваквим исповједима можемо само растурити оно што нам се нуди.

Предлажем да сву своју снагу и енергију усмјеримо у правцу да остваримо оно што нам је понуђено. Ко је крив доказаће свако за сваког једног дана, међутим, ја вас стварно молим, као истинску браћу ако овако будемо причали о Брчком, мом Пелагићеву, Сарајеву нећемо имати ништа. Да сву своју енергију у овом наредном периоду који је написан од 6-9 мјесеци, а вријеме је врло битан фактор усмјерима и да тако рјешавамо, а у очи ћемо се погледати једног дана када то остваримо, ако овако наставимо изгубићемо и ово што нам је понуђено. Хвала вам.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја ћу само мало по професији да интервенишем. Ова сва дискусија г. Недића је била по Пословнику, значи нико не може приговорити зашто је дуго дискутовао, шта је обрадио, ово је извјештај о мировном процесу који сачињава комплетну ситуацију нашег протеклог периода. Ово је круна нашег рада. Његова слобода и његови погледи нико не може приговорити јер има право да има своје иступе по одређеним питањима као и други да имају супротне.

Зашто је г. Недић дуго дискутовао то је његово право, али хоћу да вас посјетим. Ево пет година је прошло, можда је чак сада пет година, када је г. Недић растурио ону Скупштину, када је увео Национално вијеће за Озрен и када је г. Максимовић предсједник Клуба је убјеђивао, па га онда није могао да скине ни онај Коњиција са позорнице, па ја нисам ни покушавао, тако ово мало шале.

Није добро да ми потеземо опет подјеле, четници, партизани, усташе, ја морам да приговорим, треба то заборавити, постоји нова подјела Срба патриота, дезертера и непатријота. Не можемо ми да постављамо и можда за појединачне случајеве или мањи дио да дајемо етикету цијелој војсци да је комунистичка и остало. Можда је то један лапсус, ја сам рекао војска, поједини случајеви дозвољавам. Сада ове наше комунисте поистовјетити са усташама и некакав еуроцирем направити, мало морамо да направимо разлику. Ја вас молим, никада неће нестати комунисти нити четници, ако ми не будемо радили на јединству српског народа. Зато једна мала нијанса непрецизности може довести до нових раздора.

Ја нисам добро разумио, да ли г. Недић жали за оним што је остало Озрена и припало нашој држави, или за оним што је отишло усташама, чак је жалост иста, а то није добро. Ја сам срећан и најсрећнији што је онолико Озрена остало, има много крајева који су одбрањени такође и који су етнички и нису припали нама. Зато ћу ја ово да сватим г. Недића као један прилог његов литерални нашој Скупштини, плус тога многе ствари су на мјесу, али дужан сам, сада би ово требало извести реплику да ли је наша војска комунистичка итд.

Примједбе на генерале, на опструкцију у С.Мосту, ова је Скупштина заузела овај став, али би хтио да ова Скупштина изнесе овај терет до краја, да заузмемо став да направимо новог Србина, Србина од комада нити је четник нити партизан, него Србин православац стабилан, јак државотворан и Србин који хоће и зна шта хоће. Зато бих ја замолио, дужност ми је са овог мјеста, јер ипак нисам све прецизно ставио пред вас, али вас молим да увијек морамо имати на уму да не радимо на раздор него на обједињавање. Пријатно ми је квалитетно, чак као да је пјесник или да је направио једну отаџбинску тему прилоком проф. Кољевића књизи.

Ово што је реплицирао г. Перих, ја то сватам као прилог јединству, ту нема реплике, драго ми је да идемо ка том циљу. Вјероватно ће историчари направити анализу излагања г. Недића и видјете колико ће бити десертација на ове теме које је само он овлаш навео.

Господин МИЛИНКОВИЋ:

Ваше високо преосвештенство, господине предсједниче, господо предсједавајући, даме и господо, посланици и присутни,

Ја ћу бити доста кратак, обзиром да су дискусанти прије мене рекли доста тога, а поготово потпредсједник др Никола Кољевић. Ја не бих улазио и нисам поборник дискусија које отварају широку дискусију и анализу шта смо могли, шта смо требали и шта нисмо. Ја сам поборник онога да отворимо очи да видимо гдје смо, шта смо и шта можемо.

По мени, дискусија треба да буде доста кратка и у оквиру онога што смо се договарали на Клубу, а о жалопојкама оставити за нека друга времена. По мени у Дејтон и Париз отишли смо као губитници, имали смо мање територије него што је сада имамо након споразума. Ја могу да додам највећу похвалу и признање поготово нашој делегацији, а доста похвале и свеукупној делегацији. Да смо имали боље стање сигурно би нешто боље прошли, а сигурно не бих боље, када смо одлазили на преговоре, када смо имали далеко боље стање враћали смо се са горим. Мислим да је овај споразум и овај план бољи од свих досадашњих гледајући РС, а гледајући свеукупно национални интерес свесрпског народа у томе остаје нека се анализира. Зато бих ја мировни споразум у основи предложио да се прихвати, а то што је најбитније изнио бих моје виђење да српски народ у Српском Сарајеву, Брчком и Вукосављу остаје само онда ако је потпуно јединство нашег државног руководства и руководства наше матице Србије, а томе требамо да дамо сви. Убјеђен сам да ако та делегација која је преговарала комплет делегација и у дејтону и Паризу да гаранције и та се делегација може изборити, ако ми појединачно буде мо се заваравали да можемо учинити, сигуран сам да нећемо учинити, зато ја подржавам предлог који је изнешен овдје, да се мора хитно радити на превазилажењу досадашњих мимоилажења, да се мора јединствено, наше државно руководство и ми као Скупштина поготово томе да допринесемо да радимо и разрађујемо како спасити српски народ у Српском Сарајеву, Вукосављу и како ријешити проблем Брчког, сами га не можемо то нам се до сада показало неколико пута а задњи војни подухвати уједињене силе Хрватске и хрватско-муслиманске коалиције, а осуство јединства српског народа Даље се не смије играти са судбино српског народа, јер је сигурно да ми сами не можемо ту учинити ништа. Корпус српски мора бити јединствен, ја предлагем да се обавезно за све будуће смјернице позивају представници највећег државног руководства Србије, да би заједнички могли даље да одлучујемо. Толико и Хвала.

Господин ПАНТЕЛИЈА МИЛОВАНОВИЋ:

Господо, ја бих само кратко указао на двије ствари. Прво мислим да није ни мудро ни честито ни поштено да се тонови чују у овој кући, приговора или примједби на тим који је отишао на голготу која се зове Дејтон или Париз и на г. Крајишника, г. Кољевића и на проф. Владимира Лукића, они су били на голготи исто онако као што је и предсједник РС г. Карацић такође био на голготи разапет између тог судбинског тренутка и бриге за народ.

Ми у оквиру овога у чему смо, у овом реалитету, морамо наћи умно, паметно путеве којима ћемо опонирати и да се не изврши оно што је против интереса српског народа.

Ја мислим да бих постепено требала то тема бити на једном нашем скупу и то одмах. Фактор виријеме, ми имамо времена исто онолико колико и наши непријатељи уколико паметно то вријеме искористимо толико ћемо сачувати државу и народ.

Мене боли Сарајево као и свакога од вас зато што је то рана највећа или бар ту негдје када је у питању држава РС. Ја ћу можда мало друкчије рећи нешто што можда већина не мисли тако, ја то овдје стављам на провјеру пред све вас, пред браћу и сестре.

Ја се бојим останка Срба у Сарајеву, не да ће бити ликвидирани, а вјероватно би и тога било, ја чак мислим да би ти западњаци и посебно агаријани можда имали толико памети да покажу на Српском Сарајеву како је могућ заједнички живот са њима, па би то био модел да нас прогутају као државу комплетну. Мислим да о томе морамо добро размислити. Ето то мене прогони. Хвала.

Господин ТРИФКО РАДИЋ:

Господине предсједниче, ваше високо преосвештенство, господо посланици и гости,

Заиста када сам слушао Недића и претходне дискусанте, некако вјероватно нисмо ни имали времена за ове четири године, да баш отворимо срца и да поразговарамо о нашој судбини шта ће бити и како ће бити. Све нас је вријеме претицало, никада нисмо имали некаква алтернативна рјешења, па сам долазио до закључка, Боже драги можемо ли ми организовати и наћи људе који ће помагати нашем руководству, нашој Влади, нашој војсци, полицији да створимо и војску и полицију и државу, а то нам је било приоритетно и број један, али то нисмо урадили и мислим да смо због тога све ово изгубили.

Ми смо заиста један трагичан народ, народ несрећан на несрећној земљи и поред оваквог рјешења ако буде како је предвиђено, ја опет не видим рјешење за српски народ на овим просторима. Ја поред свега, нормално човјек има што шта да каже али нема времена нити ко да слуша нити да реагује на то. Мене интересује само једно питање ћу поставити на које нисам добио одговор.

Ми смо прошли пут на Клубу посланика се договорили да се, да наша делегација не потписује споразум док се не врати назад. Мени је јасно шта се нама дешава, ко смо, шта смо, да нисмо у ствари ништа, да смо све изгубили и да не знамо шта ћемо даље. На то питање нисам добио одговор.

Проф. Кољевић каже да је дошла нека делегација, да вас обавијестим да су присутни предсједници девет општина Српског Сарајева, молили су да дођу и да саслушају и да виде шта је то Народна скупштина РС, какве су њене моћи, како људи реагују и шта ћемо ми са овим народом у Српском Сарајеву, шта ће бити са Брчког, Вукосавља итд.

Синоћ када је одржан састанак, само укратко да кажем, тај господин Шнајдер и остали само кажу нема ничега одступања, ваши су потписали ово, показује аргументе и ви се сналазите како знате и умијете и остављено нам је вријеме тако да ни сам са собом не знам шта ћу и породицом, а камо ли са осталим народом када бих ме неко питао.

Ја од горчине бола, туге, срама, понижења, више не знам ни шта да кажем, ни коме да кажем ни коме да се пожалим и мислим да смо ми најкривљи кривци за све ово комплетно и Скупштина и Влада и Предсједништво и остало, али шта је ту је.

Губљење главног града РС Сарајева, ја мислим да то не бих могло стати ни оно што је Недић фино написао у једно стотине страница, а да не кажем о страдањима тог српског народа. Само да кажем да је за један дан НАТО авиони и те снаге за брзу интервенције на другим мјестима није све избројана у Хаџићима који је можда дужине 10 км и ширине пет пало 96 бомби од 500 до 2000 килограма, све је срушено али су људи остали у рововима нису дали непријатељу да уђе унутра и народ је остао и народ је вјеровао да ће тако и бити. Немамо никаква оправдања нити се можемо оправдати пред српским народом зашто је то тако урађено.

Ја нисам овдје потписивао као што је Недић, ја једноставно немам ни живаца ни стрпљења, али ме ипак боли зашто наши представници војске са генералом Младићем не желе да дођу на ову Скупштину, ми желимо да чујемо и од њих коју ријеч шта ће бити од нашег народа доле, ако они повуку војску, шта ћемо ми за ово вријеме, отом потом.

Ја мислим када је у питању био споразум, ми смо референдум спровели, ми смо оне митинге одржали, то је све народ сам тако организовао, вјерујте да је само тамо рећи хоћемо протесте какве, изразе незадовољства гнева и туге, јер тај народ је изговарао, мајке погинулих бораца, да заиста се чудим и после референдума откуд храброст неке да тако нешто потпише. То је заиста пропаст српског народа, ја бих рекао сви су се бранили, тешко оном, ја знам шта значи бити избјеглица и узети цекер и поћи негдје. Ово је за нас само гора колективна смрт, што се тиче мене, ја бих лично волио да сам сам настрадао у оном бомбардовању да не доживим ово срамно јадно отићи са земље и то нико у историји ратовања српског народа није упамтио, да је народ ослободио и одбранио земљу и градове и да тако јефтионо тако срамно да се прода и преда. То прихватити, можда ја немогу, не можда него немогу сигурно, ни тај народ, али је народ свјестан финала како се спортским жаргоном каже када судија освира крај, осјетио је наш народ шта значи потпис. Ништа га није могло уплашити ни побједити, али ти срамни потписи су га дотукли до краја да ми заиста излаза немамо.

С тога предлажем нешто мало да размисли ова скупштина, што рече неко од посланика, да видимо шта нам је даље. Пошто постоји неко обећање, проф. Кољевић рече да постоји обећање за Српско Сарајево да ће доћи до пролонгирања преузимања власти за једну годину дана, да видимо шта ћемо ми са Српским Сарајевом, а између осталог предлажем. Да Народна скупштина заузме став и да одговори на следећа питања.

Шта мислите са народом Српског Сарајева? Гдје предлагете да се пресели народ Српског Сарајева, под којим условима, како и на који начин? Да ли ће то дозволити вријеме? Ми не знамо шта да радимо, неке потезе ми повлачимо, да ли су добри или нису ми незнамо, али неко иза нас мора стајати. Ако немате одговор на ова питања, ја вас молим да подржите народ Српског Сарајева и њихов референду. Ми желимо да останемо у Српском Сарајеву, али само под својом влашћу, је ли то могуће или није, ако није како даље. Да се омогући пренос државне и приватне имовине, ако сте искрени подржите овај народ Српског Сарајева, Вукосавља и Брчког да ријешимо та, по мени ако је могуће, када сам слушао проф. Лукића и све њих, долазим до закључка да нас нико ништа није питао низашта. Те карте се и сада цртају у Америци, ово што је проф. Лукић давао неке примједбе Милошевићу и осталим, ја не вјерујем да ће се ишта уважити. Ако смо стварно доведени у такву позицију и ситуацију да нас нико више не слуша, да нико наше вапаје неће да разумије, ја онда не знам. Јесмо ли ми криви што је до тога дошло, а вјероватно да јесмо.

Ја сада, пошто су овдје представници општина, ми сваки дан од 21. новембра од Аранђеловдана навече како је саопштено да смо изгубили Српско Сарајево састајемо се радимо, не можемо нека решења нарочито да пронађемо, па да видимо шта нам је спасити ако се буде могло спасити.

Предлажем, да РС стане у заштиту народа Српског Сарајева до коначног решења овог проблема.

Да се Предсједништво, предсједник Државе са својим члановима, Влада РС пресели у Српско Сарајево и то до 25.12.1995. године да помогне у рјешавању питања овог проблема и осталих проблема, јер да су раније доле живјели вјероватно до овог не бих ни дошло. Да се забрани извоз основних намирница из Робних резерви и Комесеријата за избјеглице, јер се доле пава навала исто као они ружан израз, лешинари, навалило све да се испразни и изнесе одоздо, нећемо имати шта јести за 3 мјесеца дана.

Да се сви они који без одобрења напуштају ове просторе, јер ми хоћемо организовано да живимо да се пресељавамо, или да умремо организовано, дакле сви они који без одобрења напуштају ове просторе третирају као дезертери и да се за исте необезбјеђује мјесто у евентуалном новом Сарајеву док се комплетно не обезбједе људи који остају

доле и који су остали борили се и изборили за опстанак тог народа.

Да делегација Српског Сарајева посјети предсједника Слободана Милошевића и упозна га са новонасталом ситуацијом послје Париза и да затражи помоћ, а он реће оном новинару "Добро сте ме питали за Србе у Сарајеву", тако иронично и цинично, али ништа неодговори, ако је човјек сматрам да би требао да узме улогу организатора и спаситеља српског народа, ако може шта да учини, а требао би да учини.

Да се формира одбор за изградњу новог Српског Сарајева од представника овог народа и стручњака који би водио бригу од избора локације до коначне изградње и да се формира тијело које ће преузети бригу око накнадне приватне имовине Срба у Сарајеву ако је то регулисано споразумом. Вјерујте времена нема. Ово све што смо предложили кратко је.

Ми смо забранили излазак људи из Сарајева, ако нас претекне вријеме, а као што они рекоше нема никаквих промјена вама је 45 дана то смо синоћ саопштили представницима општина, ваши су представници РС потписали то, ми не можемо изаћи одоздо за једно 15 дана биће колона толика, а немамо само један пут, то је јад, туга и чемер, ра. зочарење, немам ријечи нити могу кога да окривљујем, нити могу да дам нека друга рјешења и предлоге, као и моји сарадници који раде са нама заједно. Вјерујте да би било штета, брука и срамота да не урадите нешто на спасавању српског народа у Сарајеву. Хвала вам.

Господин НЕЋИЋ:

Господине председниче, даме и господо,

Није погрешка на оваквим засједањима да се и сумирају некакви резултати из одређених области, наравно у складу са расположивим временом, али баш у овом тренутку када се ради о завршним документима, процесима о којима ми говоримо и можемо још говорити и пет пута оволико, неће бити толико користи, али човјек задовољи своју савјест потребно је нешто рећи.

Ми смо сви учествовали у овим процесима и послје пет година можемо да сумирамо нешто од резултата. Наиме, поставља се питање колико се, ја ћу рећи, свесрпског споразума који је потписан прије 3-4 мјесеца ми као орган, односно Скупштина питамо о свим овим догађајима који су сви сада на реду. Наиме, ја сам убјеђен да се не питамо и да оно све што доносимо и како декларације и резолуције и одговара томе, јер од прилике можемо о неким питањима донијети неке декларације које нису обавезујуће и које могу да послуже та одређена саопштења да на неки начин тјешимо наш народ. Кренућу од извјештаја које је синоћ и данас г. Буха и г. Кољевић који нису овдје присутни, зато ћу и скратити, нама презентирали, који су мене апсолутно њихове изјаве појединачно збуниле, односно, нису ми дале јасну слику, не само о њиховом положају,

него и положају нас у цјелини. Наиме, ја ћу нагласити један моменат који је овдје мени упао, да кажем у очи, а то је да и г. Буха и г. Кољевић базирају своје презентацију на усменим разговорима са одређеним људима и факторима који знате сами никога не обавезују, нема их у споразуму, дају лажну наду и на неки начин утјешну награду која по мени неће бити никада, односно неће се остварити. Тако да ме чуди таква лаковјерност да се у разговорима и то дуже вријеме са људима који се познају може њима вјеровати на некаквим усменим обећањима.

Наиме у цјелини извјештај није ме ни половично задовољио, не овако да се сматра да нападамо људе, да кажемо ево, ко рече да су они били на голготи, ја сматрам да смо ми пет година на голготи, они су били једно краће вријеме и било им је лакше, заправо питање колико су се питали тамо, мислим да се и нису много питали, тако да им је било лакше, не треба оправдавати некакво велико ангажовање. Добили су оно што је било договорено и само су нама пренијели.

Међутим, њихов сам начин преношења те информације није ме задовољио, зато сматрам да је у томе извјештају изузетно низак ниво презентирања, односно површно и на неки начин периферно приказивање нечега што је заобишло суштину. Мене је интересовао однос унутар делегације да се каже како је ишао процес, ко је шта потписивао, ко је накнадно шта потписива, јавности је то непознато, или ми нећемо да саопштимо, као друго питање овдје постављам све оно што је потписано и ко је потписао, а то је наша изабрана делегација да да да се презентира јавности и да се зна да делегација из Југославије која је потписник са оних 3:3 гласова није сама остала потписник, него је накнадно прибављени потписи наших осталих чланова и о томе не треба да буде дилема, односно сумња. Према томе, тражити сада кривца између нема потребе, односно нема користи.

Треће, оно што је врло битно, шта треба даље чинити. Ја сам прочитао споразум иако наши преводиоци то нису превели и у њему је потпуно све јасно. Мапе које г. Лукић помиње које нисмо добили, а оне су готове по оном свему што пише да су мапе потпуно готове, да је споразум потпуно готов да све треба да се заврши од 45 дана и сматрам да требамо узети у обзир ову димензију вријеме, шта да се учини и у смислу тога треба дати одређене приједоле, ово што је г. Лукић помињао, јесте корекција, микро корекције разграничења са једном страном, односно са генералом Кларком, гдје такве корекције он сигурно није презентирао и другим странама, управо мислим да од тога нема ништа, јер нису усаглашене те промјене са сва три стране и за мене је то незванично, неслужбено, не вјерујем да ће бар и до тих ситних корекција дође, осим ако супротна страна буде вољна да се нешто на терену промјени када по терену буде ишла ова комисија за разграничење.

Предлажем, осећам када говорим са колегама из Сарајева на неки начин осећам да ми о томе не треба да говоримо, да они то боље познају, да се баве тим питањима и дан и нош, али ја сматрам да је ситуација доле потпуно везана за општи споразум, опште разграничење и сматрам да нема ту никаквих промјена и да неће бити и да неки орган у овом случају Скупштина, ето ако се нешто пита, треба да донесе одређени закључак у вези организованог исељавања становништва, не само из Сарајева него из свих простора гдје треба да се исели и да се виде могућности гдје да се смјесте. Ако будемо одгађали то, мислим да ћемо доћи у једно стање гдје ће завладати дезорганизованост и овај процес који је почео са намјенском индустријом и даље треба да се убрза, не треба давати становништву лажне наде.

Ја ћу се присјетити г. Ђурића који је синоћ рекао. Постоје двије могућности, једна могућност ако се становништво исели, не мора значити ради овог што ћу рећи, онда је то за мене један плус за некакво потпуно раздвајање са муслиманима и убудуће, а ако останемо онда је то један такође велики плус за будуће реинтеграције БиХ. Према томе, шта даље чинити било би веома значајно, зато кажем да би умирио своју савјест да не дођемо у цајтнут, потребно је да се донесе одређени закључак, не као синоћ. Ја сам против онакве декларације, јер она се индиректно противи споразуму, ја сам за неке закључке који ће бити у корист нашег народа. Ево гледајући муслиманску и хрватску скупштину, такође оне наше бивше колеге и остали говоре, да је то све потпуно готово, они исто овако говоре као и ми, неке хвалоспјеве, анализирају хронолошки шта је било, сумирају неке резултате, али у цјелини потпуно се слажу и знају да је то све готово. Мени је стално умислима тја период то 45 дана, ја сам убјеђен у то. Не знам како ви мислите.

Господин РАШУЛА:

Преосвештени епископе, председнике, господине председнике Републике,

Ја ћу покушати да будем што концизнији, па сам мало и прибиљежио, али морам да пођем од констатације која је у складу са оним излагањима г. Вјештице, Воје Максимовића и још неких дискутаната и морам да пођем од тврдње да су решења из Дејтона у ствари издаја српског народа у цјелини, јер ово што се нама данас дешава, сигурно је како се ствари одвијају да ће се наставити овај процес и да је следећа фаза преко Дрине.

Да је то истовремено и капитулација и окупација РС. Прочитајте на страни 15 став а. па онда став б. под тачком 1, гдје снаге НАТО-а имају право да шињају по РС по БиХ тој некој, значи по РС без права да ико их спријечи и могу да изводе све могуће вјежбе и да чине материјалну штету, а да је ненадокнађују и да неодговарају, да не дозвољавају било какав ваздушни саобраћај, односно уколико они буду

добре воље итд. довољно да закључимо да је то окупација. Сваки покушај да се то спријечи биће изазов да се употреби сила, према томе зна се шта то значи исто ко када је био Вермахт на овим просторим.

Овим споразумом понижен је српски народ, његове политичке институције и посланици који су представљали свој народ на свим међународним сесијама. Ми смо доста чули тога из излагања господe који су представљали ову Скупштину и наш народ на овим преговорима. Ништа боље није било ни раније, постојала је латентна опасност и ликвидације. Прекључе сам прочитао да су, да је једно православно удружење у Украјини формирано за заштиту православља, тако нешто, да су открили да се ликвидира комплетно РС и војно и цивилно, према томе ствари су код њих разрађено до танчина, а иду са циљем не само понижавањем него и уништења.

Онемогућава се остварење, дакле најосновнијих права једног народа као што је то народ, а која имају сви остали у свијету, сем што то Индијанци нису имали, дакле по том смо браћа, а за чудо и насрамоту то право остварују неке неформалне групације формиране на религиозним обичајним и другим неким основама који неподразумијевају национална обиљежја, дакле ради се о чистим хировима. Јесте они су моћници, али ова Скупштина мора да има и достојанства и образа онолико колико и народ којег она представља, о томе ћу нешто послије рећи.

Желим о још једном појму, односно о једном апсурду, ово прије свега што свако од нас када изађе и говори, најчешће се веже за сопствени локалитет, па помало будемо неодмјерени па увриједимо неки други локалитет, молио бих за више пажње језичке, јер доста нам је мука које су нам створили други, немојмо да стварамо и сами себи, а ево о чему хоћу.

Ја, вјерујте убоде ме као ножем, када се каже ми смо бранили и одбранили. Ја то поштујем, ја сам се радовао кроз сузе када наши Паљани, када наши Срби у овом дијелу пљешћу када се онај дим пружи иза оног авијона обореног, ја бих волио да сам био овдје, али морам да кажем да С.Мост и борци С.Моста су освајали и одбранили Брод и Вукосавље, Модричу, морам ја исто да кажем оно што сте ви сви рекли, Вогошћу и Трескавицу и Калиновик и тако редом Братунац, Орашје, али Сански Мост нису бранили, јер нису имали шансу да бране С.Мост. Одређени су други да бране С. Мост, а они су га предали напуштајкући линију одбране С.Моста, предали су га без испаљеног метка. То није било случајно господо и браћо, а знају то они који су то тако припремили. Зашто како? Резултат тога што се поновило само у С.Мосту оно се десило и Кључанима, Дрварчанима, Петровчанима, Граховљацима, Гламочанима, Купрешанима и Србобрану. Резултат тога је преко 160 хиљада већ постојећих, нећу да кажем избјеглица јер нико им није дао лектимацију постојећу, али

јесте постојећих трагичара који су већ ту, дакле ту су. Ако томе још додамо перспективне те најурене, обесправљене, угрожене сарајлије, онда је то цифра од нових сада на путевима нашим, без излаза без решења преко 300.000 Срба. Поставља се питање гдје, слажем се да мора да постоји програм, ето ми ћемо формирати Владу и имаћемо министарство за прогнане Србе, за смјештај и обезбјеђење, то је поасо Владин, само колико ми сви морамо помоћи да се то све реализује.

У том смислу, ја бих желио, ја овдје стварно нисам желио никога да увриједим и да му сипам со на његове ране, него да молим и Воју када каже, одмах помислим да он каже, ха, ха ви сањани нисте хтјели да се борите. За то исто Сарајево су се борили сањани, дакле све су то наше заједничке ране, па молим више пажње, посебно и када говоримо о онима који су се жртвовали и за Сарајево и С.Мост, Гламоч, Брчко итд. жртвовали су се за сваку стопу РС и сваку стопу етничког српског простора.

Ја морам да кажемо, од преко 600 погинулих сањана само четири су погинула на тлу санске општине и то давне 1992. године и сада последње.

Како да се понаша ова Скупштина, о томе ја размишљам, јер и ја желим да се понашам у овој скупштини онако како је она од народа формирана, шта јој је народ дао и шта од ње тражи. Желио бих прије свега да очува достојанство. Десиће се онако како ће се десити, али ми морамо да покушавамо то, како ће се дешавати, колико толико усмје-равамо и да дајемо неке бар нијансе том кретању. Наш народ нас је овластио да представљамо, али није овластио да ратификујемо, да га усвојимо, да га прихватимо, само да прихватимо оне одредбе гдје каже, и поздрављамо, ма ја не поздрављам, ја пљујем на оно, а пише поздрављамо, поздрављамо. Па то је исто када ми одвали овдје шамар, а ја кажем доброје, хвалати хајде и овдје ми одвали. Дакле не поздрављам ни једну ону, јер је против нас свих Срба на овом простору.

Дакле нисмо овлаштени, немамо право. Јавна изјашњавања нашег народа кроз неколика референдума или плебисцита све то једним терми-ном да назовем, смо рекли шта смо имали да кажемо, не можемо да ра-тификујемо документа и рјешења која диктирају капитулацију, окупа-цију и двоструки геноцид над српским народом. Геноцид над мојим Шуш-њаром, јер поново је 5,5 хиљада убијено Срба за један дан за 10.10. не можемо да прихватимо, јер над нашим тим гробовима и нашим мртвим из овог рата и над овим протјераним и обесправљеним нашим народом, да се сили моћник. Ја то нећу да прихватим, може да ме присили, може да ме убије и да каже, ја ћу те убити што то не прихваташ, али неће моју ријеч добити да прихватам, то нам ни наш Устав недозвољава.

Господо и зависни и независни, немате право да кршите Устав који постоји.

Ја лично желим да будем издајник и да изиграм оно повјерење које ми је дао народ општине из које сам дошао и нећу гласати за прихватање споразума за његову ратификацију. То је што сам желио да кажем. Хвала.

Господин ВЛАДИМИР ЛУКИЋ:

Ја бих замолио св еоне делегате који су имали примједбе који су имали било какве, извињавам се, извињавам се, сви они који су узели учешћа да слободно могу написати, нацртати евидентирати, у било којој форми, ставити примједбе да оно што нам се пружи прилика урадио и сигурно ћемо то урадити. Међутим, треба рачунати с тим да неких крупних корекција без пристанка друге стране и замјена нема, с тим треба бити начисто.

Ја би хтио још нешто рећи. Тамо је била делегација у саставу коју знате. Тврдим да је све и један заиста од себе дао све што је знао и умио. Друга је ствар колико је прилика била да то све дође до изражаја, ви то добро знате. Господо ми смо отишли у изгубљеној позицији. Ја бих волио да неке ствари у Дејтону нисам дознао. Ја би био мирнији.

Господине предсједнице Карацићу, генерале Младићу, од вас народ Крајине, а прије свега прави борци Крајине очекују тачан извјештај о издаји Крајине. Мора се знати са колико је граната у тенку брањен Виторог. Мора се знати ко је када напустио који положај. Ја морам рећи да бих волио да мање знам о тим подацима. Волио бих да сам их мање пратио, али овај народ, онај народ, заиста тугује, не само зато што је С.Мост изгубљен.

Живио сам на Грбавици 32 године, отишла је, отишо је Сански Мост, али отишла су многа подручја која ја јако добро знам и волио бих да мање знам подручје Неретве, Бачевиће, Клепце, Житомислић и многе друге, да не знам Челебић, да не знам све оно горе око Гламоча, Купреса, посебно она наша села око Купреса итд. о другима да не говорим, али господо. Ја бих се исто онако понио у Дејтону као што сам се понио када смо рекли, не можемо потписати, не можемо на свечану сједницу ићи и сутра да се понови тај Дејтон ја бих се исто понашао, али да је моја глава упитају, ја ни данас не бих потписао и ни данас никоме не бих дозволио да то потпише, али сам поставио једном мом добром пријатељу питање. Да ли можемо да непотпишемо? Ја вам тврдим не можемо. Ми смо могли непотписати, али би нас збрисали. Ми смо директно требали да уђемо у рат. Ону вечер господо који сте били у Дејтону када сам остао и ушао у онај њихов институт и погледао на компјутеру карту ми листа какву хоће, гдје које мјесто хоћу, а онда ми даје на филмском платну испод доле ниже, испод стаклене површине рељеф као да га гледате из хеликоптера и шта пипнете Попово поље, Требевић, Прачу, Озрен.

Ја сам имао прилике прије рата у пет-шест европских земаља већа достигнућа, али да за кратко вријеме, да за кратко вријеме се читава територија једне републике баца са толико података и да практично Уну гледате као да сте хеликоптером изнад ње. Наравно ако се зна да они имају, тзв. фотодетекцију онда знате шта све имају.

Ту су ми рекли да супланирани бомбардовање наших положаја и да вас не вучем даље. Ми са таквом силом немамо шансе да издржимо. Рекао сам проф. Плавшић по повратку са првим нашим разговором, Алија Изетбеговић је могао послати курира и наруџбеницу и добити 95% онога што је добио. Добро можда сам мало претјерао, али господо за њих је навијала Америка. Једно моје сазнање које ме је тешко погодило, је то што сам осјетио да смо сами, да не наглашавам, да не подвлачим и заиста ме, ја знам свима нама који смо тамо учествовали. Имамо ли право још 50% РС изгубити и имамо ли право на десетине хиљада, али десетинама се радило, послати под земљу, ја се заиста неплашим, за своју главу и за свој живот, а оно коју сам трагедију доживио, вјероватно многи знају и ја молим ову Скупштину да неотежавамо односе. Немојмо такву силу као што је НАТО пакт примати као непријатеље. Направимо, дозволи Војо, ја не прихватам никоме овдје да је већи патриота од мене, барем када је српски интерес у питању, а колико ја знам то је друга ствар.

Ми требамо заиста радити на томе да направимо јединство српског народа колико максимално можемо и морамо радити на томе да поправимо свој имиџ у свијету, без тога српски народ нема шансе. Нећу да говорим о неким подацима који су дошли до мене, то ће бити прилике да кажем гдје треба. Мени је преко Америке и Њемачке дошао један податак.

Шта ви Срби хоћете, па јесте ли ви паметан народ. Ја сам рекао зашто, каже да је ваша површина 90% морају сватити да им толико нећемо дати, а вас је једна трећина, а ако треба откупићемо, отећемо па вам више нећемо дати. Господо то је договор и то је одлука и с тим морамо рачунати, ако не будемо са тим рачунали нама је рат, а онда ко је за рат хајде да се пресаберемо с чим ћемо ратовати и колико ћемо ратовати. Ја сападам у оне који вјерују да је ово завршено једно полувријеме и да још ни случајно не знамо да ли ће се отворити рат можда за једну 16 мјесеци. Хвала лијепо.

Господин ТИНТОР:

Господине предсједниче, господине високо преосвећени, драга браћо посланици, носиоци Немањића одликовања,

Данас сматрам да требамо да донесемо велике одлуке. Одлука каква је таква је, ми је сигурно овдје нећемо мићи измјенити, али господо дајте да помогнемо да урадимо оно што можемо у овом тренутку,

а то је да видимо шта ћемо урадити са Српским Сарајевом, Вукосављем, да се и овдје договоримо и заузмемо ставове и да кренемо својим кућама да радимо на ономе што се овдје договоримо иако је наша политика била сваки дан уз нас, иако је наше руководство на челу са предсједником Крајишником врло често било и боравило у Српском Сарајеву задње вријеме, међутим, вјерујте ми то је итекако мало, итекако недостаје снаге овом народу у овим најтежим тренуцима.

Моје је виђење и мишљење да наша влада пресели се са својим руководством и својим породицама у Српско Сарајево, ако хоћемо да одбранимо Српско Сарајево. Господо, ја ћу се вратити назад и нарочито поздравити говор г. Воје Максимовића, Вјештице, Рашуле и многих претходника који су у том правцу доста тога рекли.

Мену да одем иза ове говорнице о јунаштву српског народа који је из Српског Сарајева бранио своју територију и био упућиван по задацима на све територије наше државе. Нећу овдје плакати због тога шта смо учинили, али господо хоћу да вас замолим и питам, ако сутра морамо ићи, нећу плакати за јунацима јер су јуначки погинули бранећи своју домовину и отаџбину, али господо реците ми шта ћемо урадити са српских гробова, српске мајек питају куда ће наши гробови, није то један гроб, није то сто гробова, на хиљаду је гробова у Српском Сарајеву, најбољих синова српског народа, сигурно вас увјеравам остали су на бојном пољу бранећи своју земљу.

Сада су ми неке ствари ипак јасније. Задња офанзива на Српско Сарајево господо, нико нам није дошао, дошао је по приватној линији господин Маузе и хвала му, коме никада нећу заборавити, довео је своју јединицу, али ни она није сишла господо у Српско Сарајево да брани, нису дозволили господи официри да се помогне, јер видим да је био план да треба да нестанемо, да се исели српски народ, српски народ је имао снаге и тада да се одбрани. Није изашла жена са дјететом, није изашао ни један борац, није нико побјегао, сви су остали на својим огњиштима, господо и то је једна истина која мора да се каже. Ви господо посланици морате знати за то. Дошла је специјална полција једина која нам је помогла у најтежим тренуцима и то је истина господо. Ја вас молим да данас не изађемо одавде док не заузмемо чврсте ставове како и на који начин да одбранимо Српско Сарајево, Вукосавље и наравно то је једно од приоритета и можда на првом мјесту, да не би рангирао да ли је прво или друго, када је у питању Брчко. Да видимо шта је то и да знамо и да изађемо одавде и да можемо народу да кажемо шта смо се то ми овдје договорили и шта је то наша скупштина донијела и који су то задаци.

Ја сам присталица овога да ми останемо, бићемо ми Бејрут господо, али ако смо Срби, дајте пустите нека дођу најхрабрији Срби међу нама, остаћемо ми, остаћемо они који хоћемо се борити, јер ми нећемо дозволити да изађемо са кесом у руци. Ми ћемо се тући. Господо

нека је вама јасно како год било, да било, ми нећемо са кесема изаћи, али господо да кажемо да смо РС да смо држава, онда морамо да покажемо то и на дјелу, нека дођу најхрабрији, а знам да има храбрих момака широм РС који ће стати раме уз раме уз мене мог брата и мог сина и све Србе који хоће да остану у Српском Сарајеву и да им кажемо да нећемо изаћи док нам свијет не нађе рјешење господо.

Нама свијет треба да тражи рјешење, ја мислим да га ми нећемо моћи ткао лако наћи. Хвала.

Госпођа ПЛАВШИЋ:

Високо преосвештени, господо предсједници, цијењена Скупштина

Ја ћу да говорим са становишта државе не појединачних рјешења која су негде повољнија на тој државној мапи, нека рјешења трагична, нека мало повољнија, према томе ја у то нећу да се упуштам него гледам државу као цјелину и овај дејтонски споразум.

Ја бих рекла овако. Они нас нису убили. Пружили су нам могућност да преживљавамо, али не да живимо. Не да живимо и да удишемо зрак пуним плућима него да кажем на сламчицу. Има једна ствар која мени олакшава ову ситуацију мислила сам се да ли да изађем и говорим о томе, али сам смислила немам ја баш право да ја себи олакшам ситуацију а да вас, да вама то не саопштим и да покушате ви на неки начин да вам буде лакше као мени. Немојте ми се сада смијати, мени моја професија, биологија често ми помаже када је нешто критично.

МИ смо сада доведени у стање које је у биологији познато под спорулацијом, да вам буде лакше да то сватите. Ми сада даље за неко вријеме не можемо да живимо као биљка пшеница, него као сјеме пшенице. Код те сјеменке све су функције, они нису уништене неко су сведене на један одређени минимум, али ако та сјеменка дође у повољне услове, ако је у влажну земљу баците она поникне, та сјеменка да може да никне и да живи као биљка, она мора у себи имати најквалитетније супстанице. Ја мислим да ту квалитетну супстанцију ми имамо и да је морамо добро да чувамо, јер ако та квалитетна супстанција из сјеменке изађе, онда та семенка никада неће проклијати. Ако се дозволи нпр. да у једним неповољним условима изађе из те супстанице све оно што ваља, онај најквалитетнији шкроб, онај најквалитетнији шећер, онда је иструнула семенка и нема шансе да из ње изађе икада биљка.

Што се тиче ове наше ситуације коју ја називам фазом спорулације, ја сам пуна оптимизма. Ми имамо квалитет, имамо квалитет који се истесао у овој стравичној борби, али квалитет не може дуго да траје. Сву нашу пажњу све наше напоре морамо даље да успоримо да тај квалитет задржимо, ја се тога бојим. Које су то ерозије и хидролитички процес који разарају сјеме. То је када нешто дође па је из

нутра разори и сада да пренесем на нашу ситуацију.

Мене будућност те семенке, односно нас плаши, а све зависи од нас. Ове силне странке које се формирају на бази неког козмополитизма, комунизма све оно што је до сада доказано да растаче српску супстанцу и српски народ, најопасније је за ово наше стање које ми нисмо желели, али нам је наметнуто великим силама. Ако се ми сада томе окренемо и пазимо да српска супстанца остане јака, чврста верујте, у ово време, а сами сте сведоци да се у ово време дешавају догађаји који су некада прошли и стотину година, па се не деси ово, догађаји су страшно сгуснути, та семенка ће брзо доћи у повољне услове да никне у биљку. Верујте доћи ћемо брзо у ситуацију да ово што смо морали сада да заледимо и да уђемо у фазу спорулације са оваквим искуством кроз које смо прошли, имамо заиста шансу.

Ми имамо 49% територије, трагедија је што је та територија расцепкана, али у овој фази очито је да нисмо могли све да постигнемо у једном даху, у једном кораку. Сувише је дуго српски народ разаран, југословенством које нас је убијало, не говорим само о југословенству за овим 45-50 година него и раније, само оно раније може се опростити, јер се једном грешка направила, други пут је грешка неопростива. Пазимо да нам се опет трећи пут нешто слично не деси. Неће се десити ако ова супстанца у овој спори, у тој сјеменки остане здрава са много слуха шта се дешава. Недозволите да српску супстанцу разарају разноврне странке, недозволите да се деси оно што сам неки дан чула на хрватској ТВ.

Они говоре да за њих није све завршено и да нису баш задовољни, они који су добили толике српске територије, они имају још даље апетита па веле, и то замјеник министра иностраних послова јавно на ТВ: Ми ћемо се и даље борити, знамо ко је су особине и карактеристике српског народа, вјечне сеобе и деобе. Ако ми дозволимо да се дијелимо ове им прилике. Никада та семенка неће изникнути у биљку ако се ми дијелимо, дакле сватимо. Не знам да ли сте ме разумјели, али то у бјелогрцији савршено функционише. Сјеменка може да живи и стотине, и стотине година. Ја се надам да ће ова генерација која је сабрала српски народ, сабрала оно најквалитетније у тој сјеменки бити у стању, а услови су у свету такви да воде и дају наде да ће то бити, да ће тај квалитет ако га задржимо, тај квалитет релативно брзо ће нам се пружити прилика да опет удахнемо пуним плућима.

Друга ствар, да ли смо ми могли у овој фази кроз коју пролазимо, да ли смо могли спречити да не будемо семенка него да будемо биљка, ја морам да кажем да сам била врло радикална и то ви врло добро знате. Мој радикализам се заснивао, не на емоцијама него на процјени стварне ситуације да можемо, ви добро знате да ја од августа мјесеца више шутим. Зашто? Процјенила сам да једноставно кренули тим путем да

не можемо даље одупирати. Фатална је грешка што смо нашу судбину дали другима у руке. Шта је ту је. Биле су, намјере су биле сигурно сасвим позитивне, заблуде су исто тако наша велика грешка. Зар може неко ко говори да се не одриче свог комунистичког, своје комунистичке прошлости која је растакала Србе и ја да вам кажем. Немојте да кривите предсједника Милошевића, ја га још нисам чула да је лагао. Када је он рекао ја сам Србин и ја сам националиста, ја ћу повести српски народ онако као што је Туђман урадио и он је био комуниста. Никада он није лагао и свака му част. Ко је улетео у ово? Ми са својом наивом, а од онога договора да нас он заступа, верујте то је морало да буде. Не бих, ја нећу да кажем, наша делегација сто пута је било боље да су бити тамо него даје био он сам. Шта вам је, он је тамо под грозним притиском, њему ваља скинути санкције, ваља му одржати власт јер за тог човјека је то прво, прво и прво и прво. Зар није боље да су наши били неке корекције ја верујем да су урадили.

Што се тиче оног фамозног папира до којег нисмо дошли јер није било апарата у Добановцима да се копира, тамо је дат заиста минимим који је обавезујући за онога ко је рекао да ће то заступати, али исто да будемо поштени. Ја се добро сећам његове реченице, па је рекао. "Учинићемо све што можемо". Вероватно негде није могао, али једну ствар је заборавио. Ми смо давали минимуме, ти минимуми то је једно 7-8-9 неких обавеза, али то је чинило државу, минималну државу да може да живи, али ако јој одузмеш једно од онога што је било на парпиру или двоје та држава не може да живи и ево зашто ми долазимо у фазу о којој сам вам говорила сјеменке. Да је оно све испуњено ми бих дисали пуним плућима. Ми сада можемо да дишемо на сламчицу. морамо прихватити, јер ако не прихватимо умиремо, ако прихватимо опстајемо са надом да ће из те семенке изаћи биљка, изаћиће ако будемо јединствени, ако дочекамо повољантренутак, а мислим да хоћемо сигурно и то брзо, ја знам да ми сви хоћемо да видимо наше дјело, па то је нормална жеља. Српску државу која нормално живи онако како живи Енглеска, Француска итд. Ја мислим да ћемо ми то доживјети, према томе, ако будемо овдје говорили, делегација је могла ово или оно. Милошевић је могао ово да уради или оно. Ми од тога ништа немамо, ми се између себе растурамо. Ја када говорим ово ја се не обраћам само посланицима СДС, него и независним посланицима. Никада нисам рекла да они нису патриоте. Они на неки други начин, можда још мало оптерећени од прошлости гледају цијелу ситуацију, али ако сигурно нису патриоте онда им мјеста у овој скупштини уопште нема ни у каквој форми, ни у форми независних посланика, али ја то нисам никада рекла нити сам помислила рећи. Зато молим вас сви заједно процјенимо реалну ситуацију да видимо шта може да се уради.

Ја мислим да се око Брчког може ите како борити. Ја мислим да се око Сарајева може ите како борити, ако не успјемо опет нам остаје та фаза спорулације, доћи ће време.

Настојмо у овом, што се тиче овог папира и тих НАТО снага које долазе, оне су окупаторске о томе нема говора, зна се шта ће окупатор радити, исто као вирус кад нападне организам па вас исцрпи скроз, а онда ви у себи тражите снагу да се одупрете том вирусу и то је једини лијек и нема медикамената да вирус може да се уништи. Према том окупатору покажимо се достојанствено. Они су издали већ папире како требају и упуте тим војницима како требају да се понашају овдје на овој поганој земљи са поганим народом итд. Достојанствено према њима, дајмо им увјек до знања да су окупатори и да нисмо их желили овдје отићи ће брже.

Нку вече, имам једну замјерку за моје колеге у руководству који су се појавили на ТВ, богу хвала нико ми није погинуо у овом рату од моје ближе породице, али ме је уболо у срце када сте почели одједанпут да говорите о партнерима, до сада смо говорили о непријатељу, немојмо говорити ни о непријатељу него ни о партнерима, него никада муслимане нисам назвала балијама, али се они зову муслимани, Хрвати или муслиманско-хрватска калиција, оно ме је посјетило да ћемо у наредном неком периоду говорити о брћани и братству и јединству. Будимо ту јако опрезни, не залијећимо се оно јесте речено да и муслимани слушају, неће нас муслимани никада назвати партнерима, нека нас називају и свака им част нека нас тако не називају. Они нама нису никакви партнери, они су нама наметнути као партнери и ја их не признајем као партнере, али их признајем као муслиманско-хрватска коалиција која се зна да је непријатељска према српском народу.

Да ли сам вам помогла онолико колико себи помажем већ дуже време, јер ово је мени било потпуно јасно, није нам могло бити другачије, јер смо давно, давно пошли тим путем. Толико.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја хоћу само једну малу интервенцију видим да више дискутаната можда ствари помало приказује другачије него што је истина.

Ако се сјетите Венс-Овеновог плана, ми смо активно учествовали и борили се и знате на крају када је било гласања овдје да су неки били суздржани и против. Мислим били су за Венс-Овенов план. План контакт групе, активно учествовали велики труд учинили па је било лоше рјешење.

Ја вас потам, да је овдје дошла мапа у коме смо прекинути коб Брчког и узет нам и Приједор и Нови. Хајде немојте одговарати, да ли би прихватили овај план. Неморате одговорити.

У овом моменту није проблем у томе, да ли је неко одлучио, одлучио је тада Венс умјесто данас предсједник Милошевић, него је ситуација другачија.

Гарантујем девет анекса које смо ми прихватили су далеко бољи него и један анекс и једно решење него досада. То је готово самостална држава, другачије је вријеме данас другачије тада. Данас су снаге ИФОР-а са овим својим овлашћењима само проблем и мапе. Узмите само у источном дијелу државе осим Сарајева и западном дијелу државе сваки план је био гори него што је овај, него је ситуација таква. Сада имамо право, ова Скупштина има право, немој да се заваравате или да се заклањате за нешто, ево сада да гласамо против, не дамо ИФОР-у да дође на нашу територију и не прихватимо план. Имамо то право. Сада нам предлаже Милошевић, а јуче нам предлагао американци и контакт група итд.

Добро ви било да ми видимо како треба санирати ситуацију. Поштено би било да санирамо ситуацију и неправедно заузетих подручја и избјеглица који су отишли са тих подручја, такође са ових који су потенцијалне избјеглице и да максималну солидарност учинимо да олакшамо и имплементирамо споразум, да не буде неравноправности бар у ефектима овог нашег труда ако нисмо могли равномјеро да распоредимо рад. Цијелу смо нашу борбу водили да равномјерно распоредимо рат, да оптеретимо и дезертере, забушанте и оне патриоте итд. Хајмо сада када смо добили државу да станемо иза оних који су оштећени, који су угрожени, који су дали рођене своје умјесто да их жене и удају данас морају ићи на гробове и они који морају да изађу и да на крају као држава, као скупштина завршимо посао. Ја бих толико и да мало разликујемо ствари када немоћ дође и неправедно решење и онда тражимо кривца.

Ова делегација, ја хоћу да кажем пред овим скупом је часно урадила свој посао, она је одбила да потпише тамо. Дошли смо и показали свијету да се не слажемо са тим и Скупштина треба да покаже незадовољство, али треба исто да учини позитиван помак, да ово као што некад Никола Пашић није учинио, није заокружио како каже Србијицу него ишо на Југославију па је изгубио све у будућности.

Ми морамо заокружити државу, укњижити ово што је наше и трудити се да у будућности вратимо што већи број етничких простора и да санирамо ситуацију у коју смо дошли посебно Сарајево, Вукосавље и да тражимо излаз на море. То је позитиван приступ, морамо бити државотворци, ја вас молим. Не дај боже да је сада пао Приједор да није Сарајево реко би неко да сам субјективан или Бањалука итд.

Држава мора бити у првом плану. Ја још једном указујем да олако прелазимо преко Брчког. Није г. Ђурића само његов Прљавор и мој је Прљавор, његово је само оно село као што и ја имам своје, Смртићи, и све остало. Ако тако поступамо ис ве подијемо на нас и онда ће мање незадовољства бити.

Има још пет дискутаната.

Ми смо синић на Клубу заузели став да не можемо извјештај прихватити зато што мора бити писмено, али би требало дати неку декларацију, неки став или одлуку.

Два су документа била припремљена, то је везано за снаге за имплементацију, а друго декларација која, то је опредјељење Скупштине за последице овог рата и за вријеме настанка мира и мислим да би о томе требало да заузмемо став неовисно.

Такође, ово што каже г. Трифко Радић, ја вас молим и позивам вас на солидарност да можда дамо посебан став за Сарајево јер се ради о великој концентрацији људи. Требало би се заузет став, шта са тим људима и како учинити. Ако ми заузмемо став, подржимо референдум, подржимо њихову политичку борбу нећемо доводити цијели споразум у пирање, а дужност је Скупштине да овим живим људима дамо наду како да изађу из овог тећког проблема. Када сам рекао, у декларацији су заузети и други ставово. Немој да се фатамо да ли је неко узео једну другу или трећус твар, у сваком случају све проблеме треба једнако третирати само у различито вријеме.

Господин ПАНТИЋ:

Господине предсједниче, цијењени гости, драге колеге,

Ја морам као посланик испред Посавине да кажем пар ријечи немојте ме сматрати локалистом, мада уважавам ове дискусије колега из Сарајева и ријечи које су обухваћене и упућене исти проблем за Вукосавље.

Ја мислим са овог засједања Скупштине не бих смјели отићи а да не кажемо како се понашати на терену. На терену је стање конфузно, људи се исељавају исељавају имовину, не само да исељавају покретну имовину него руше куће скидају кровове, мислим да им то нико није сугерисао посебно, међутим осећају један проблем који је од раније био присутан, према томе сматрам и за ове људе из Сарајева и Вукосавља да је идентичан проблем и да је једна процедуре или рецептура што договоримо то је предлог за оба дијела.

Ја бих нешто рекао за Посавину. Мислим да је направљена велика грешка, штета српском народу што је Вукосавље дато. Ово није сасвим случајно направљено, нешто се овдје кува за неку будућност. Узимањем Вукосавља значајно је угрожен коридор, простор који називамо коридором. Слушајући представнике хрватске власти и они то

на некакав начин говоре отворено што смјерају, да изолују Брод, Шамац то се добрим дијелом постиже сада са Орашјем које посједују и са Брчком који је под знаком питања, ми фактички можемо једног тренутка да изгубимо Посавину, а онда смо изгубили Крајину. Према томе у главама моћника није само овај белај који нам је нанијет једини него треба очекивати горе ствари које у сваком случају не бих желели.

Ја бих се овдје дотакао, мислим да је г. Лукић, то је на почетку требамо, мислим, овакав дио изнесем запажања са разговора можда би усмерило дискусију у другом правцу. Чињеница је да ми овај псоразум морамо верификовати, на страну што изражавамо незадовољство које је оправдано, али моћници су тако издиктирали, издиктирали су услове које ми морамо прихватити, а сада би се требало организовати да видимо како на најбољи могући начин извући нешто од користи неке која се може указати, а која је корист. Да видимо на који начин заштити житеље Сарајева, житеље Вукосавља да не доживе за не дај Боже оно ником ене би могли пожељети, а то се вло лако може десити, а морам рећи шта је.

Жели мо ли да свијет остане тамо, како га можемо заштитити, на који начин, које процедуре да договоримо са МЗ. Сутра ће нам прекинути линију оступницу па ће нам вршити тријажу ко се огријешо о нека правила понашања, међународна права како га они диктирају, како износе, задржаће највећи дио свијета ако кажемо да се неисељава, а ако кажемо остаје народ, а онд аморамо рећи ако се шта предуземе против тог народа или ако МЗ не може дати чврсту гаранцију да размислимо је ли то на крају крајев и исељење, то исто важи и за Вукосавље.

Овдје код Вукосавља направљен је једна мала грешка да ли са наше стране не знам колико грешака има, то је ситан детаљ, али дозво. - лите ми да кажем као брођанин, као изабран посланик из Брода, бојазан становништва Брода, остало је једно мало мјесто, чисто српско мјесто у хрватској страни, а дочим се додјељује једно мјесто које није бог зна како нема српског народа, ус твари хрватски народ, а узимајући то мало мјесту Брусницу добија се изузетно значајан превој Кадар са кога је могуће контролисати комплетан регион. Ми смо са Кадра контролисали и Ђаково и читаву Славонију, а они са Кадра и узимајући ово мјесто могу да контролишу Брод и остали дио Посавине. Бојим се ако не би учинили нешто да поправимо мало ту линију, да не бих дошло и код Брода до једне повећане опасности, или несигурности и да бих се вјероватно јавио и ту страх некакав и покренуо процес исељавања.

Успут скрећем пажњу, односно тражим, да код даљег поступка то није значајан територи по површини, али значајан стратешки да се има у виду, а ми ћемо своје примедбе ставити, вјероватно може да се изврши и одређена корекција.

Поред ове бригае коју би морали дати и гаранције грађанима Сарајева и Вукосавља, сматрам да би већ требало прићи да ли са формирањом нове Владе или ако се не формира стара Влада да се формирају стручни тимови по одређеним областима и привредног и ванпривредног живота и да се почне већ са изградом одређених елабората како би се један дио ове помоћи који је намјењен нама привукао. Бојим се да ту каснимо слушајући вијести муслиманске и хрватске стране, чини ми се да су они подалеко отишли и вјероватно да ће од овог колача који је намјењен нама, без обзира у каквој ситуацији се сада налазимо, сигурно они ће добити, а бојим се да ће закаснити. Према томе један дио ових снага наших, стручних снага треба ангажовати на формирању ових стручних тимова да се већ крене у обнављање ових порушених индустријских капацитета.

Друго што бих овдје требао напоменути, да се код дислокације ових постројења на подручјима који су под знаком питања још увјек недефинисани, поведе мало рачуна и о пресељењу становништва, да мало има више реда код пресељавања индустрије, а гдје се индустрија сели да се ту усмјерава и стновништво изузев оне стратешке и војне индустрије која има вјероватно и друге циљеве. Толико и хвала.

Др КАРАЦИЋ:

Поштована Скупштина, посланици и гости,

Можда би ово била прилика за један дуготрајан и синтетички реферат, али чекамо још да видимо како ће ићи са неколико неријешених питања и онда бих заиста морали одржати једну Скупштину, можда чак и поводом Светог Стефана, на којој бисмо можда могли да сведемо рачуне наше петогодишње борбе.

Ја ћу само кратко, слично ономе на Клубу посланика да прођем кроз, једним прегледом кроз све ово и да одговорим на неколика питања и да предлочим шта по мом мишљењу треба радити.

Ја мислим да смо ми сувише дубоко у овом послу и сувише близу временски да бисмо могли давати праву оцјену, тим прије што смо и сами актери и што не можемо занемарити бол који осећамо, нити избјећи субјективност с обзиром да је ово било све у нашим рукама током последњих пет година. Ми смо заједно са цијелим српским народом у то вријеме снажно предвођеним предсједником Милошевићем устали за једну идеју, за идеју очувања Југославије као наше државе, односно очувања наше државе па била она Југославија или савез српских држава. На томе путу цијело српство је дало огромне жртве, а данас имамо резултат. Тај резултат се мора подијелити и подијељено гледати, посматрати са становишта цијелог српства и са становништва Срба у бившој БиХ. Са становништва цијелог српства тај резултат и у односу на прокламоване циљеве и у односу на могуће циљеве је поразан. Изгубљено је много људских живота у борби за Српску Крајину и на крају је

је Српска Крајина изгубљена и војнички и физички, а за њу се можда добио континуитет Југославије. Није на нама да оцјењујемо цјелокупну политику цјелокупног српства, али морамо да кажемо да континуитет Југославије можда вреди 5-6 милијарди долара, толико вреди чланство у појединим организацијама, а нема цијене којом се могу процјенити жртве које су дате у четири и по године борби за Српску Крајину. Када се скаче преко провалије не може се преко провалије премешљати хоћу нећу, или није требало ићи у то или је требало ићи до краја, а до краја се могло ићи и 1991. ми смо из ове сале на састанцима били гдје смо тражили да се прогласи држава и изађе тенковима на њене границе, стисну зуби, трпи критика, притисак, напади свијета, али се изађе са својом државом из таквог пљуска, то није урађено.

Народ у Српској Крајини је остављен без могућности и без наде. Тај народ за којим је наш један генерал рекао, два три мјесеца прије пада, када сам га питао како је стање, он је рекао: "Тај народ је без наде и пита се када ће бити напад да имамо разлога да бјежимо". То се десило и никако се не може приписати предсједнику Мартићу него свима нама, јер смо тај народ оставили без изгледа и без наде.

РС је била пред уништењем. Нити бих се РСК нити РС усудиле, народ и овдје и тамо усудио да се прихвати политичке па онда оружане борбе да је знао да ће бити остављен, него би се ућутао, трпио своју народну супстанцу, као што смо се ућутали 1878. године када је Аустрија овдје дошла, када јој је Босна предата под протекторат. Ми смо, дакле, били охрабрени да се боримо и изборимо, а онда су дошли први притисци са сваким новим планом. Сваки план је прихватао од наше браће из Југославије и наметан нама, а ми и ова Скупштина нисмо прихватили јер смо осећали снагу и војничку и државну и народну, да можемо да не прихватимо и да можемо да се надуравамо да би дочекали боље решење. Дочекали смо боље решење, ово је најбоље и свих досадашњих рјешења и то не смијемо сметнути сума при помисли какво је решење могло бити да се у Дејтону радило другачије, међутим, ми смо умакли са ивице провалије на коју смо доведени комбинацијом разних фактора, дјеловање разних фактора. Морам да кажем да усуд нас Срба увијек почиње и све наше невоље почињу непоштивањем. непоштивање је из сопствених институција и сопствене власти било једна карактеристика наша у последњих годину и по дана. Процеси који су текли кроз војску која и сада има илегалну радио станицу у Бањалуци на којој прича безочне лажи. Ужасно су нас пољуљали и ослабили. Данас можда више имамо угледа у Јапану или у Србији него у неким нашим крајевима, јер се на руинирању нашег угледа радило перманентно. Чак су и владе саме себе брукале претјерујући са оцјенама о аферама које су предате правосуђу и које у том погледу нису афере, али ми смо показали све добре карактеристике српског народа и све лоше карактеристике у овом

рату, а најлошије су непоштивање. Наравно то непоштивање не бих било могуће да није подржано из Југославије, не би било могуће. Могли смо ми улетити и узети ту радио станицу, без обзира на то какве би жртве биле, али ми Србе на Србе водити нећемо. Морамо само народу рећи да је проблем Срба непоштивање, да морамо да се вратимо поштивању институција и закона и да ће наш противник мање рачунати на наше подјељености које му се предвиђају и тамо гдје их нема. Ми гледамо извјештаје тајне ЦК и свих других шпијунских организација. Они се као за сламку хватају да постоји разлаз, расцјеп било у руково- водству било између државног руководства и војске, било између једне покрајине или друге.

Други фактор, ужасне санкције на Дрини. Петнаест мјесеци смо водили рат под санкцијама на Дрини. Нећу да кажем да и тада у то вријеме није нешто клицкало преко Дрине, али таман толико да нам омогућава да се бранимо, брануцкамо, а никако да преузмено иницијати- ву и да непријатеља потучемо. Пропаганда из Србије која и данас не престаје, иако је предсједник Милошевић обећао да ће престати исто тако је овом народу уништавала наду, вољу и вјеру. Ја од све три ове ствари највише полажем на вјеру и увјерења и овај народ је до сада доспио до овог степена до којег је доспио, доспио је због чврсте вјере у себе, у Бога, у воје право, у правду без те вјере не бисмо се усудили ништа да урадимо ни у оној скупштини ни у при- хватању оружане борбе вођене великим дијелом успјешно.

Тренутак је да одговорим на питање господина Лукића.

Ако је Крајина издана онда ми морамо да нађемо издајника и да стријељамо првог Србина тога јер у овом рату нисмо стријељали никога. Ја сам обилазио Крајину гдје је год било тешко и гдје је год пријетила опасност да падне. То су наши политички противници у војсци користили да кажу као гдје год дође предсједник Караић град падне. Сугеришу како сам ја то можда продао. Други ми људи кажу, наши људи, предсједниче то је тачно, али они намјерно пусте град да бисте ви испали криви, и једно и друго би било страшно. Али овдје хоћу да кажем. Нема начина да предсједник Републике или неко из општине да прода једну општину. Њу може продати само командант, јер командант диже војника из рова и напушта положаје, не ради то пред- сједник општине, не ради то предсједник општине.

Пензионисани официр Гверо и данас у интервијума провлачи такве сугестије. Не смије он то да каже пошто се то садржи упитању, он моли, задржите то своје питање интегрално како сте га поставили, а ја немам доказа итд. Са таквим официром нас су господо виле про- нијеле, виле. Никада у историји једног народа није било тако између војске и државе, а да је та држава опстала.

Било је између царске Русије и њене војске кроз коју су, такође, фурали комунисти и разарали је. Разорили и довели до револуције, ево сада на штакама та Русија и не знамо и да ли ће се икада опоравити.

Нисам случајно поменуо Крајину, када смо били у Добановцима томе је претходило моје писмо, неколико мојих писама Милошевићу која нисам објавио стоје у нашој архиви, једно моје писмо које нисам објавило а које је дало резултат. Предсједник Милошевић нас је позвао преко патријарха, да ли бисмо дошли на разговоре, јер сам му ја предочио шта ће бити, а већ је била Крајина пала. Свативши да у Београду главни проблем да сезначи кривац, има читава психоантичка школа Алаканова, све се своди на означитеља и означивача. Значи означити кривца и све је онда означено. Означи се Мартић као кривац за пад Крајине и ријешен проблем. То писмо моје било је њему ослона да замоли патријарха Павла да дође на Соколац да се види самном, био је неко од руководства још, да ли би ми дошли на састанак. Ми смо отишли на тај састанак. На том састанку су тражили да их овластимо да преговарају, ми то нисмо хтјели. Дошли смо на Скупштини на скупштини смо се договорили како да уједначимо приступ, да направимо неку заједничку делегацију и из тога је резултирао онај други папир три, три који је врло успјешно презентован и интерпретиран као да смо ми овластили предсједника Милошевића да преговара у наше им иако смо у том паприу, у том папиру је јасно да ми учествујемо у преговорима, на посебном папиру смо написали да је неопходно наше учешће у процесу и приоритети који су искључили план контакт групе. Приоритети што каже г. Плавишић ниси били или или, него ово је минимум. То се мора остварити, то се мора имати на уму у преговорима.

Послије свега тога ми смо добили бомбардовање, па затим офанзиву хрватско-муслиманске коалиције, па и Хрватске и падање тих градова. Сваки град је пао на почетку сваког пада било је дизање једне бригаде са положаја и њен одлазак и зна се њен командант сваке бригаде Зна се како је пало Шипово, односно Гламоч. Пала је III српска са Пеулићем на челу, морала се Гламочка извлачити. Грахово је пало вјероватно због тога, не знам да ли се ту неко повукао, али била је велика сила, и ту се повукао неко. Затим је пало Шипово јер је Шуџкић пуковник из Источно-босанског корпуса одвео бригаду, тај Шуџкић није стријељан. Ја сам наредио да се изврши истрага, наредио сам генерално да се врши сваки пут истрага о узроцима пада појединих крајева и градова положаја у цјелини. Увијек и редовно то дизање једне бригаде и након тога је линија неодбрањива јер се залази за леђа пада се у полуокружење итд.

Тридесета дивизија, тај генерал Зец сада вјероватно изгубио и самопоуздање и све, али оно што је он урадио према непријатељу то је било непробојно, непробојно док му се није заломило десно крило, односно десни сусјед, па се његово десно крило морало повијати да скрати нове линије и ткао је пало Шипово, тако је пало Јајце, тако је пало Јајце прије Србобрана. У Србобрану се још дјеца играла на улици зашто што наше руководство општинско трудило се да задржи народ да не би био оптужен народ за пад.

Ако је издана Крајина онда нека нам је Бог на помоћи свима. Ми немамо инструмената да се нареди и да се испита зашто је. Ја сам срео у Лушци Паланци пуковника Дубајића и питао га. Шта ћете ви ту? Био је генерал Суботић и не знам ко још. Шта ћете ту? Где сте били? Покаже ми где је био. Што сте дошли овде да браните Лушку Паланку? Где да је браните на овој раскрсници? Ко вам је то рекао? Је ли вам неко наредио? Није. Је су ли турци провалили? Где ће сада турци ићи? Хоће ли на Рушку Паланку или ће заћи иза леђа крупској бригади? Шта би сте ви да сте турски командант урадили? Каже, зашао иза леђа. Па ако зађу иза леђа крупској бригади ви сте одговорни. Оставите подршку овдје и трчите уз Грмеч у сусрет непријатељу, немате га шта чекати овдје. За три сада од нашег расанка он је повукао и народ и војску и напусти чак и Лучку Паланку. Шта треба да се ради? Он је тада ухапшен и сам генерал Миловановић каже да је три бригаде муслиманске до сада наоружао колико је оставио на разним мјестима муниције и оружја. Наводно био је ухапшен дан два, тако се не може. Ми смо добро прошли. Ми смо добро прошли са таквим манирима. Ја се у Бога надам да ће сви одговорати, одговараће када дође вријеме. Сви који су се огријешили од државу, боље да им држава покаже него да им ви покажете то ће бити зло за српски народ ако им ви покажете. Мора држава да им покаже, одговараће. Неће нико проћи без одговорности, нико.

Када кажем да смо добро прошли хоћу да кажем, да само могли проћи као РСК, када кажем да смо лоше прошли хоћу да кажем да се могло у Дејтону много више, али то не стављам на душу нашој делегацији, она је држана у дубоком мраку и не треба да ми они то кажу све свјетске новине пишу о томе. Пишу се пикантерије како се уз виски дају крајеви, пишу се пикантерије како кука делерација РС врти се да сазна шта се збива, тражи на неки начин да до неког дође, да на нешто утиче итд.

Да је само један од наших представника проф. Лукић или предсједник Крајишник био уз скуте предсједнику Милошевићу када се оловка повлачила могло је на милиметрима да поправи ову ситуацију да нам се не узимају путеви, мостови, коте, села српска и релеји итд. Када питате за Сарајево господо, могли смо ми сто пута бити у Сарајеву и ово је сарајевска општина Пале, али сватите увијек су говорили непо-

дијељен град, неподдијељен град, али међутим никада ова варијанта није помињана. Никада од 1992. до данас нико ову варијанту није помоћао и у варијанти неподдијељеног града било је говора од пет или шест српских општина. Ако има изненађења онда је ово потпуно изненађење. Није тачно да ми нисмо били флексибилни око Сарајева. Ми смо предлагали разне варијанте мучећи се. Предлагали смо врло болне варијанте, па да овда турци прођу, па хоће једну пругу да им дадну, па уреду, па хајде да правимо другу пругу да од Тарчина веже за Високо, да ту направи пругу, па чак је било варијанти да им се дају обје пруге и Рајловац између, а ово остало да остане нама, па је било варијанти да се да од пруге а Илица и Храсница остане нама. Никада ова варијанта није била помињана. У свакој варијанти је било предвиђено да нешто буде Србима. Чак су муслимани нацртали мапу у којој нам дају аеродром и до саме Храснице, имамо ту мапу, до саме Храснице читаво оно поље Соколовић Колонија, Бутмир итд. и овај статус кво ово остало Грбавица, Рајловац, Вогошћа. Не храсница него до Храснице, Вогошћа и Илијаш.

Ми смо потпуно издани и рањени у поглеуд Сарајева, вишеструко. Наравно боле сви они крајеви и градови које смо изгубили, али у једном Вукосављу у коме су људи бјежали по три пута и да сада предамо. Једино ми дајемо нека мјеста гдје живи наш народ, а то што су нам вратили Шипово и Мркоњић тамо нема хрватског народа и није га било, нити је насељен сада нити је то њима тешко да нам врате.

Много боље је могло и много боље је морало. Да смо ми били јединствени, да се поштују институције, да се поштује субординација, да се поштује држава, да се извршавају наређења и одлуке, да имамо праву истинску и братску подршку из Србије, да престану гушења привредна да престану политичка блађења и политичке подвале, да се понашамо као народ, као народ. Ми требамо некога ко ће да нас води као народ и да тако умножених снага завршимо посао.

Са свим странцима смо дискретно и јасно дошли до сазнања и из њихових интервија и њихових разговора са њима, највећа њихова брига је била да Србија не уђе у рат, па су чак утицали да стане офанзива против нас да Србија не би ушла у рат, а у Србији су мислили да неко жели да Србију увуче у рад.

Да је речено, као што је морало бити речено. Преговори са Книном да, напад на Книн не. Нападнете ли на Книн ми улазимо у рат, јер је то била обавеза и по Венсовом плану и по божијем закону да се тако каже. Да је тако речено Хрватска не би напал Книн. Данас би и они имали неки специјални статус, неку трофртакну државност или нешто слично. Њемачке новине кажу да ми имамо трофртакну државност.

Много боље је могло и морало, али Богами је могло и много горе, много горе. Зато се ја залажем да ми сагледамо гдје смо. Ми смо сачували, односно добили, озваничили 49%, односно 25,5 хиљада квадратних километара, 200^2 км недостаје, мислим да се мора оспорити залеђе Дубровнику, јер су извршили превару. Преварили су Милошевића и Булатовића, иако смо им ми рекли да ће их преварити. Јасно смо им рекли да ће их праварити, да се мора ријешити прије Париза излаз на море. Изгубили смо много, али смо и добили много. Дobili смо значајне долине ријека, добили смо 46 градова. Морамо стегнути срце. Размишљајући о несрећама и трагедијама дошао сам до закључка, да се човјеку несреће дешавају другдје, а да су трагедије могуће само у породици и само у завичају. Само у породици и завичају, то су трагедије а све остало су несреће, све остало се може сносити и подносити. Значи, ми имамо сада људе који су доживјели трагедију у свом завичају и трагедије у својим породицама и ми то морамо превазићи, стиснути срце и то превазићи.

Границе су огромна ствар, оне су преноћиле, оне су објављене у свимс вјетским медијима, оне су чињеница. Чеченија има границе и Чеченија је чињеница, да Чеченија нема границе, а има Чечене, ма нема као курди што живе сада у Турској, нема од њих ништа, али Чеченија има неку црту, неку ћизу. Колико је она дебела има ли гранични режим или нема нико не пита, ништа није битно. Чеченија има границе она је ентитет, она је цјеловитост једна и Русија не смије да је напада јер читав свијет стаје у одбрану, а Курде млати ко стигне. Значи ми смо то постигли. Ми морамо стегнути срце и ићи даље, правити протезе тамо гдје смо нешто изгубили, изгубили смо Грмеч, С.Мост и Кључ, направимо протезе док их једног дана надајмо се не освојимо. Синоћ сам на Клубу, да не будем досадан помињао, Добрун који председник Крајшник користи као неку метафору, да српском народу увијек остане понешто незавршено, Карађорђу је остао Добрун, али ево Добрун је сада наш. Ако су нови добруни наши С.Мост, Кључ и Петровац и Гламоч, Грахово итд. надајмо се да ћемо једног дана и то узети. За сада правимо протезе, помозимо кључанима да се врате да направе град у Рибнику, омогућимо им порезима олакшицама овим и оним. Да направе да се врате да буду заједно. Помозимо мостарцима да поред Требиња направе себи нешто, помозимо коњичанима да пређу у Прелово и да тамо направе себи ситуацију. Олово ће прећи не можемо ни њему да савјетујемо да издржи тамо, јер нема велике изгледе, али Вукосавље Сански Мост може да узме или Општру луку или рецимо Козарац, и ја када би био сањанин, ја би свим силама ишао на Козарац и ту створио концентрацију 23 хиљаде људи у оно што би се поправило тамо да остане. То је већ значајна основа за сањане.

Правимо протезе код Вукосавља. У Вукосављу смо били и наша логика је следеће: Извући фабрике, правити још један алтернативни ургани центар у Јакешу и Пећнику, а задржати популацијски Вукосавље. Живјети у Вукосављу, радити у Јакешу а то је километар два и покушати одржати тако док не дође неко друго полувријеме, било војничко, било политичко.

Правимо за Сарајево протезу, Сарајево је најтежи проблем из више разлога, геостратешки и источни дио земље мора опстати да би опстао западни дио земље. Не буде ли источни дио земље опстао не може опстати западни дио земље. Источни дио земље не може опстати ако нема чаршију своју, ако нема центар. Зато Сарајево морамо премостити, односно излјечити то што нам је учињено.

Шта можемо урадити? Можемо остати или отићи и једно и друго можемо организовано и хаотично, остати хаотично значи доле цумбус погибије, бјежања појединачна итд. Отићи хаотично значи паљење нашег града, њиховог града стотине мртвих, ако не и хиљаде и десетине хиљада. Ја мислим да хаотично не смијемо ни остати ни отићи. Све што радимо мора бити организовано. Ми смо сагледали да можемо да спасимо Српско Сарајево у једном кораку у једној фази на један начин у другој на други начин. Опредељење да се доле остане и да се не прихвати муслиманска власт, те две чињенице су веома, веома моћне и стабилне и гдје међународна заједница може да нађе рјешење. Ако остајемо а прихватамо муслиманску власт МЗ нема проблема, ако не прихватамо муслиманску власт и одемо полако или нагло МЗ нема проблема, то је све за њих фантастично. Офанзиве на Сарајево су биле срачунате да ми побјегнемо да би се тако ријешило Сарајево, јер се њима није ишло на конференцију без ријешеног Сарајева, знајући да је Сарајево велики проблем и требало би да буде велики проблем и могли смо га добити. Све што радимо у Сарајево уморамо радити организовано.

Затшo не би било добро да се ми појављујемо на митинзима или да евентуално сиђемо доле, зато што ће читав свијет казати да вођство постиче грађане и постиче Сарајево. Статус Српског Сарајева мора проистицати из воље и права грађана Сарајева, из воље и права грађана Сарајева. Градска Скупштина мора да се афирмише, вођство на нивоу града мора да се афирмише. Више није добро имати вођство на нивоу општина, нека постоје општине али вођство на нивоу града мора да се афирмише, јер то је сада чињеница. Ако ми остајемо, а не прихватамо муслиманску власт докле год можемо и МЗ кажемо, ако некада морамо да прихватимо муслиманску власт, онда остајемо и не прихватамо муслиманску власт док нам се не створе прилике и услови да одемо. Остати и прихватити муслиманску власт, нећемо. Отићиће мо сви, али нећемо сада да одемо хаотично, тражимо да нам се омогући да останемо са својом влашћу докле се то може, акада се више не може онда ћемо изаћи у свој град, у своја нова насеља која ћемо правити и која морате и ви да нам правите.

Ја имам једну примисао да може бити друго полувријеме за то, ако добијемо 12 мјесеци од ИФОР-а, такав један период. За 12 мјесеци може да се деси много шта у Босни. Ово није свршен посао овдје има свашта још да се уради. Биће међу њима такође хаоса, чим амерички избори прођу Американци више немају проблема хоће ли овдје бити рат или неће бити. Према томе, ми морамо остати у Сарајеву, а задржати своју власт.

Тихо цурити из Сарајева један по један, то је катастрофа. То би они највише вољели. Нема драме, нема оптерећене савјести МЗ ником ништо ријешило се, велика богатства остала муслиманима, Срби се расули по свијету, по РС и по Југославији и нема од тога ништа.

Референдум је основа да се забране појединачни изласци ми на то имамо право, нема нико право након референдума да изда ону цјелину, јер слаби ту цјелину. Само се цјелина доле може одржати и на основу референдума има право Градска скупштина да захтијева да се остане, а ићи ће се опет, ако се ткао одлучи, ићи ће се организовано. Проблем је сигурно створе, то је врућ кромпир, они гледају како јефтино да се извуку. Покушаће са предсједницима општина да разговарају, они треба то да одбију на град, на градско руководство и да се тамо доносе одлуке.

Предсједник Милошевић је, колико ја знам, и мени је нешто потписао, а и г. Кољевићу је рекао да би свака општина у Србији урадила 100 станова 20.000 станова, а нама бих требало између

/Полемика смјеста/.

Оно што ја мислим да треба да урадимо и да мора да урадимо, то је да сагледамо гдје смо. Ја се бојим да би песимистички тонови који превладавају код нас да ће нам свезати руке и умањити моћ. Ми смо се натезали конопца, натегли смо три четвртине, да ли треба да попустимо три четвртине ради тога што нисмо читав конопац натегли. Не те три четвртине треба држати и вребати прилику да се и све превуче. Да је ријешено нешто у Крајини, бар Грмеч да смо добили и Подгрмеч, да је коридор у Посавини добар и да је Брчко ван сумње и да смо добили Српско Сарајево и излаз на море, ми би могли а кажемо да је ово триуиф свесрпске, не само наше политике, а сигурно триуиф политике РС, јер је остварено јако много. Пошто ова побједа има велике мане гледајмо да те мане буду све мање.

Оно о чему је говорила г. Плавшић, још је то горе него жито, жито је спора, а то је нешто горе то се још закукуљи и замумуљи суштина и зна да чека воду и чак деценијама, па кад вода дође онда се роди неки вегетативни облик из те споре. То говори да ми нисмо завршили посао и да политичка борба мора бити даље наш задатак и да ми помоћу те политичке борбе можемо завршити посао.

02154831

Политичка борба не значи да сада сви морамо мислити исто, можемо ми бити родољуби на различите начине, али морамо долазити заједнички до решења и тих се решења сви придржавати.

Не плашим се ја што је формирано 17 странака, него ме плаши што се прибјегава лажима, клеветањем, подметањем, што се раде диверзиони послови, што се раде диверзије, то ме брине. Је ли треба ми сада да постанемо строга власт. Знамо ми да највећи примједбе што смо блага власт, што смо толерантна власт, дало је то велике резултате у јединству српског народа, али напади на слободу, напади на демократију, напади на државу и на државне институције изазивају нас да постанемо строжији, односно да примјенимо строжије законе и то ме плаши да ће довести до подјела.

Ја морам да кажем да ће много зависити од понашања матице према нама, ако се платни промет не успостави иако се не отвори нормална економска сарадња, можемо ли да замислимо демобилизацију од 220, рецимо једно 100.000 војника, шта ће ти људи да раде, зар треба да чекамо мјесец дана да нам се скину санкције и да се окрећемо муслиманима и Хрватима и да са њима тргујемо, зар Србија и Југославија немају интереса да прошире свој привредни и монетарни простор на 25,5 хиљада квадратних километара а не милион и по људи, на 46 градова на хиљаде фабрика. Ја то не разумијем, обећано нам је прије Париза успостављање платног промета. ја то не разумијем, ја разумијем да се у Дејтону попустило више него што се морало и то разумијем јер ту је притисак санкција, не разумијем зашто је толика небрига према овом народу, зашто се не отвори платни промет који је обећан и Дрина постане либералнија. Ако се не жели да овај народ исцури и оде тамо, ако се жели задржати овај простор, онда немојте да нас неко гура у пословне и пријатељске односе са туђманом, да нам се овдје шири марка или куна или неки муслимански динар, онда се мора јасно казати и руководству у Србији и народу у Србији. Извините сада је дошао тренутак да се погледа у очи шта ко ради, хоћете ли ви нас да уништите економски, ако хоћете онда морамо то да знамо и да кажемо народу, није готово, наша свађа није готова, она се продужава намјерама да се овај простор упропасти.

Ја не знам да ли предсједника Милошевића не слушају или је он нас заваљавао, он је нама толико пута обећао тај платни промет. Ја не знам, он мора да види да ли њега слушају или не слушају, или то као и код нас. Ми не постичемо непослушност у Србији, они постичу непослушност овдје, охрабрују их.

Поштована Скупштина, биће прилика за нову оцјену и процјену одговорну врло и прије избора, јер вјероватно ћемо за 6-9 мјесеци имати зобре, ова Скупштина ће тада завршавати свој пет и по годишњи

мандат и ово руководство и ова Странка јер пре дизборе сви долазимо на нулу, почињемо на ново. Ја вас молим да пробамо да емоције савладамо и да сагледамо шта имамо. Да нам је неко за вријеме Венс-Овеновог плана понудио ово решење приграбили би га не бих размишљали. Да нам је у плану контакт групе била оваква Посавина и Брчко, несумњиво ја мислим да бисмо га морали прихватити, не бих могли да одбијемо. Да су нам гактичко стање, можда би чак било боље да су нам фактичко стање било би можда боље.

Није завршено, да кренем од мора преко Сарајева, Горажда, Брчког, Посавине до Крајине нигдје није завршено, али није за одбаци-ти. Није за тријунф због 17 хиљада погинулих бораца, није за тријунф због 15-20 хиљада погинулих цивила наших српских, немамо на жалост тај податак тачан. Није за тријунф зато што није неколико кључних мјеста наше земље ушло у нашу територију, лаи није заодбацити и увјерен сам да ћемо и са тим ИФОР-ом изаши на крај. Јуче је био генерал Смит кога сам примио као човјека не као генерала јер одлази, престаје бити ту генерал, био је г. Крајишник. Он ми је рекао, ви сте пропустили велику шансу, говорио сам како су сви команданти УНПРОФОР-а долазили са предрасудама против Срба, а одлазили бар непристрасни, ако не и веома са позитивним оцјенама за Србе, он се сложи са тим и рекао ви сте пропустили велику прилику да имате најбоље адвокате своје ствари, а то је УНПРОФОР да сте нас прихватили да и код вас станујемо, да и код вас будемо, да се дружимо са вашим народом више би се знало о вашој истини у свијету.

Није кривица, ја хоћу да кажем да је и то тако. Међутим, нама је осећање слободе, суверености било важније од материјалне користи па и од те амбасадорске користи. Сада нећемо моћи избјећи да понегдје примимо ИФОР

(Полемика смјеста).

Мораћемо понегдје прихватити да уз границу имамо и ове снаге ИФОР-а, али о томе се треба договорити и донијети неко овлашћење овдје за руководство да може такве уговоре правити, а ми смо требали од случаја до случаја да се одлучујемо за против такве варијанте.

Ја сам увјерен да можемо три фртаља државе да претворимо у четири фртаља. Можемо, ми имамо више него иједна југословенска република по Уставу из 74. године, имамо могућности да даље саботирамо ту унију, иако онај Живановић из Бањалучке препоручује да искрено приђемо изградњи БиХ, морамо ми нашем народу указати на то ко би искрено градио БиХ, а ко РС. Ако се опредјелимо да наставимо политичком борбом онда вас молим да не очајавамо него да засучемо рукаве и да направимо завршницу, без обзира што ће многим нашим људима бити тешко, али вјерујте тешко је, ја не знам када сам заплакао, гледам г. Лукића како му сузе пробијају. Ја сам се једва у Београду пред Милошевићем суздржао се да не заплаћем и од туге и од муке, јер морао сам да се стиснем.

Морамо стиснути срце, није вријеме за очајавање. Треба помоћи онима који су остали без територије и сједишта и ова три фртаља државе претворити у читаву државу.

Предлажем да се нипошто не иде ни у ком погледу у даље подјеле, са војницима и официрима са којима се може успоставити добар однос треба га успостављати, наравно нећемо моћи свашта толерисати, али надам се да неће бити ни потребе да свашта толеришемо. Према Југославији не бих требало да ми скривимо даље удајавање. Ја вјерујем да постоје тамо људи који би вољели да нас се отресу, не смијемо им ми дати повод за то. Не смијемо нипошто, прво што у Југославији много људи пати за нама, много људи жели да нам помогне и у руководству и у народу и не смијемо нипошто неком малом тамо језгру дати повод и разлог да нас одгурну у муслиманско море, морамо с наше стране омогућити потпуно помирење и потпуну економску, политичку, националну, духовну интеграцију са Југославијом, а да овамо маргинализујемо и минимализујемо све везе са муслиманима и Хрватима. Хвала лијепо. (Аплауз).

Господин ДРАГАН БУРИЋ:

Ја знам да је можда предсједник Републике, да послије предсједника из пристојности нема јављања, међутим ја не спадам у те пристојне, знам да је незгодно али морам да кажем да се не слажем санеким основним стварима. Покушаћу да будем што краћи.

Прво, ми смо доведени у ситуацију не упуштајући се у анализу да морамо прихватити споразум такав какав је, то је несумњиво, анализу је покушао да предсједник Републике врло коректно, потпредсједница Републике и г. Недић је био у једном дијелу итд.

Ми смо посао требали завршити 1992. нисмо завршили итд. сада да не улазим у то, шта је у је. Сада је проблем изабрати Аћимовића или Недића, односно наћи међу нама Аћимовића или Недића који ће да преживимо ову окупацију, која је тачно окупација и није то једноставна ствар. Међутим, ми другог излаза немамо то је јасно. Можемо да над својом судбином да жалимо итд. међутим то не пије воде.

Ја морам да кажем, не зато што сам доведен у ситуацију, нисам толико ни очајан. Тај имузитет према страним силама сада треба да испољавамо, јер сада када налазирамо ни ја лично нисам знао то што данас знам, то што мислим да сам сазнао, ми бољих пријатеља у историји вјероватно нисмо имали од американаца, а вјероватно коректнијих непријатеља у историји нисмо имали од Туђмана и Изетбеговића. Људи су све написали шта ће да нам раде прије 20 година и 10 година, према томе то је врло коректно, они су све написали оно што су нам примјењивали.

Друго, американци су нам дали 13 мјесеци, не нама, српском народу да ријешимо питање да полупамо Словенију, Хрватску да радимо шта хоћемо или да останемо у оној Југославију, па су увели санкције три и по године, нису бомбардовали до Горажда, колико ја знам да је Горажде било безначајно бомбардовање, да сатеремо, а ми смо се бавили теоризмом и осталим глупостима. Тукли смо Сарајево, а нисмо пјешадијски улазили итд. Урадили смо све што је било у нашој моћи да сатанизујемо овај народ западно од Дрине, вјероватно у интересу да се ми преселимо у Србију и да. Јасно је мени да комунисти у Србији не могу да свате да се ми сви преселимо у Србију и Косово да је сада свеједно и да постоје два милиона шиптара и да је нас мање, а наталитет ми немамо шансе са њима и Србија уколико се не разграничи са шиптарима и санџаклијама ће за негдје 15 година неће имати, Срби неће бити већина у Србији. Наша је заблуда, ја то не замјерим и ја сам био у заблуди, нисам довољно ни образован ни начитан, можда, да видим да црква се изузетно добро снашла у комунизму врло сервилна. Ми смо јој помало подилазили, а они су нас у одсудном тренутку отсјекли и опредјелили се на страну Милошевића, то је јасно. Ја вјерујем у Бога и сви свјештеници су службеници цркве као што смо ми службеници у предузећима или у СДС. Оно што ја не сватам, а то је због тога сам изашао.

Ми имамо сада шансу, када је тако како је, да се коначно разграничимо са турцима. Американци нам пружају шансу да докажемо да не можемо живјети заједно и да српски народ неће да живи, обзиром да, није то тајна, помало исељавамо привреду. Ми требамо иселити становништво организовано, масовно не знам ни ја. Нисам рекао са кесама, али да покажемо да не можемо живјети заједно. Попунимо просторе, попунимо просторе од Требиња па до Мркоњића тако да се турци немају гдје вратити, а наш народ се не мисли враћати тамо и заиста да докажемо да не можемо живјети.

Ми сада предлажемо да српски народ, исељавамо фабрике, а српски народ да остане и доказујемо да је могућа мултиетничка Босна. Ми идемо на руку Алији, то је реалност. Ја молим да државно-политичко руководство још једном размотри то питање и да се нађе варијанта, позове се предсједник општине па се види гдје итд....

Уколико Срби презиме у Сарајеву, прво без фабрика са Србијом то неће ићи биће гладни, а неке који су учествовали у борби затвараће их, неки ће се прилагодити шта ће неће имати излаза, ми можемо да будемо и патриоте ис ве ша хоћемо док нам није дијете гладно и голо и босо, а када не будемо имали зашто купити дјетету чизме и не знам шта, људи су мијењали вјеру за то, а када презиме тамо то ће бити доказ свијету и Алији да је могућа мултиетничка Босна и заједнички живот.

Ја сада нећу, послије боја сви су генерали паметни, много је данас речено на рачун војске.

Ја сам другог септембра, чини ми се да је то било 2. септембра 1992. године, предлагао предсједнику Државе и врховном команданту да смијени генерала Младића, није га смјенио, за мене је сада одговоран предсједник Државе, то је његов проблем и овог народа. Ми помало сносимо и колективну кривицу за све ово. Код нас изађе генерал напуван и каже ја ћу тући Беч, а народ се одушевљава, видите како наш генерал каже. Нисмо реални, то је тако. Када рационалан протестант у Енглеској то погледа, па каже колико тих људи има, каже милион и по, па колико Срба има 7-8 милиона, па они су луди. Каже, што нас више бомбардују ми смо јачи, то су сулуде идеје.

Та два пилога, без суђења држати људе, обичне официре француске армије. Молим вас, да је било суђење по нашим законима и стријељање, ја би смио своју главу да уложим за то, али држати људе без суђења и без ичега тако, то је тероризам господо, па и оно везање за бандере, ја волим да видим, али ви мени кажите ефект који је добивен тим везањем за бандеру и онда сликање, али добро што то радите, ја бих све побијо што се мене тиче и то својом руком, али не бих се сликао, у томе је проблем итд. Међутим, ако се буде шта могло промјенити, ја мислим да је заважније, мислим да Сарајево треба тако ријешити, да организовано треба иселити сав народ. Имамо још увијек времена, мада сваки дан губимо све више времена и доказати да није могућ етнички живот. Остане ли 80-90, ја не вјерујем да има 120, ја нећу никада вјеровати ја сам тврдоглав, али и то је огромна маса људи, али то је доказ да је могућ заједнички живот и ми ћемо морати да примимо и имаће шансе да се врате турци на оне просторе који нису насељени. Мада, за државу мислим по приоритету, не желим никог да увриједим, да је најважније Брчко. Неријешен статус Брчког, ми нико не знамо, ни г. Лукић не зна карту Брчког, а вјероватно када ми не знамо ми ћемо вјероватно изгубити, то је до сада тако било правило. Брчко је најважније, зато што ће западни дио остати без перспектива ка вентил, а Вукосавље као предвентил. Ко је зашто урадио то је мени јасно, али то није више битно. Ја се бојим да ћемо доћи у ситуацију западно од Брчког, имамо само једну варијанту Брчко ће морати бити наше, али шта ако не буде. Зато формирамо неки тим преговарачки са Туђманом, али господо ми увијек играмо на једну варијанту. Нисам ја издајник, али шта ако не буде Брчко. Хоћу да видим и ту другу варијанту, године предсједниче то ја хоћу да видим.

Предсједниче, ви као врховни командант морате имети војску српску. Ми немамо никакву, имамо руђу разуларену, а жене су по селима правиле мобилизацију и списак људи. То ја знам, ја сам оперативац на терену и нелојалне више офицере, добрим дијелом има људи честитих, а ти сада су на удару. Сада на завршетку овог дијела рата виши официри који су показали лојалност овој власти имају великих проблема поготово у I крајишком корпусу. Ја треба да на трепавицама стојим да убијем предсједника Државе и врховног команданта да Талић није лојалан, то нико не може убједити Радована Караџића. Ја сам ту немоћан, ја сам на терену. Онда да ли уз помоћ државног врха или не, ми на терену трпимо разне критике, камо среће да смо узели ту лову као што се пише, али није то проблем, али ја вам говорим родољубиви официри тима Владе Топића и још неких потпуковника и пуковника, имају страшних проблема врховни команданте у I крајишком корпусу господина Талића.
/Полемика смејста/.

Господин ЗЕЉКОВИЋ:

Вашае високо преосвештенство, господине предсједници, колеге посланици,

Ми овдје овим дејтонским папиром, односно парафом и париским потписом имамо и немамо РС, имамо и немамо јединствену БиХ, зависи од нас да ли ћемо имати једно или друго. Ја овдје могу да сватим ове људе из Сарајева, јер сам и ја доживио судбину избјеглице, они то још нису. Ја нисам могао да сватим Бранка Симића, још 1991/92. године, јер нисам био у тој позицији. Зато бих вас молио све комплетно да се уозбиљимо и не до вам Бог да доживите судбину нашу, а ако будемо овако радили, чини ми се да ћемо сви имати ту судбину.

Предлажем, господине предсједниче да видимо судбину Сарајева, је ли то варијанта да народ остаје доље, је ли то борба за РС, или тиме више губимо РС. Ако народ остаје у Сарајеву и ако је то борба за РС, је ли то онда и варијанта да се врати српски народ у Грахово, Гламоч, Дрвар, Петровац, Кључ, оне дијелове гдје смо били преко 70%, односно 100% српски, или је то једна замка мултиетничке Босне.

У свему овоме морамо видјети и гдје је РСК. Овдје нико о томе није говорио. Ово нам само даје, мени лично заправо, да овдје тражим, да се бар, ако до сада нисмо могли да се сложимо на једном српском питању да сада је заењи тренутак по мени да видимо све умне људе и ко то може и може ли да окупи или не може, или да ми једном за сва времена расчистимо да ли садашњи режим Србије нас гура од себе или нас жели да прихвати, због тога овдје у ову делегацију која треба да иде у Београд, када предсједник Милошевић није прихватио да дође на ову Скупштину и да нам то каже, предлажем да не иду овако посланици, ја нисма за ту варијанту. Ја сам за варијанту у Београд из РС оду нај-

умнији људи, ја узимам себи за право да то ми нисмо баш посланици, да се расчисти једном, значи, горе у Србији нисмо ни до сада могли, а судбину су нам опредјелили они у тренутку, да се оде горе и да се расчисти св ето и да се онда са тим расчишћеним дођемо овдје на скупштину, упознамо посланике, да би ми могли посланици, мученици могли оном нашем народу да пренесемо праву ствар.

/Полемика смјеста/.

Друго, предлагем да Влада и Владини органи, подхитно дио по дијо дејтонског споразума у овом рјешењу за Босну мора да се разради и да имамо сви и на терену и народ, упуства како ћемо се понашати. То су мој два предлога.

Пуковник СОКАНОВИЋ:

Ваше свиоко преосвештенство, господине предсједниче, даме и господо,

Знам да је незахвало послије овако исцрпљујуће расправе говорити, а посебно послије бројних дискутаната који су рекли оно што сам имао намјеру рећи, пре свега мислим на г. Плавшић, посланика Зељковића, предсједника Карацића и свих оних који су анализирали и указивали шта нам је сада чинити.

ГШ ви знате да објективно није укључен у припрему и израду дејтонских докумената ни на конференцији у Паризу. У Дејтону је био представник генерал Толимир, који је бар по казивању и осталих чланова делегације лавовски се борио, залагао, трудио максимално указивао на све слабости и недостатке, пре свега припреманог војног споразума, а и оне мапе о територијалном разграничењу са муслиманско-хрватском делегацијом, о чему постоје и писана документа и моћиће да се погледа вјероватно, али на жалост то је остало само у указивањима.

Ја бих овом приликом желио рећи и следеће, да хтјели ми или не, са потписивањем овог споразума, ми за бар овај период борбес завршавамо једну фазу наше борбе, фазу борбе у којој је требало храброшћу витешћу, јунаштвом рекао бих крвљу и грудима стварати оно што се ствара, да смо у тој борби створили онолико колико смо створили упочетном периоду знатно више. Сећате се сви када смо имали и око 70% територије под нашом контролом у тој борби не можемо бити ни незадовољни посебно са појединим аспектима, јер српски народ није доживио планирани му и припремани геноцид, добар дио српских територија вековних и етничких је сачуван, заштићен, дио смо ослободили и то су господо Недићу и остали посланици урадили припадници војске, наш народ заједно са нашом црквом и органима власти, а предвођени, те јединице предвођене са командама и старешинама таквима кави јесу. Отуда се немогу као старешина као припадник ове војске, као Србин сложити са таквим квалификацијама, посебно неаргументованим и уопштеним.

Можда би у овој нашој борби постигли више и са мање жртава, да је било више слоге, јединства, не можда него сасвим сигурно, да је било више одлучности и истинског ангажовања у борби и за борбу. На жалост, знамо да тога није било, посебно не у довољној мјери. Не бих ја сада, мислим да нема потребе, на крају крајева није, можда је боље нека то остане за нека друга времена када ће се моћи хладније и мирније разговарати о томе и на основу чињеница и аргумената закључивати, али бих на крају рекао.

На жалост, када је дошло до поделе видљиве поделе у целини српског народа у његовим деловима када је дошло до поделе у појединим руководствомима или између руководства и када је паралелно са тим скоро синхронизовано уследила планирана и припремана агресија муслиманско-хрватска, претходно добро материјално потпомогнута и у стручном погледу од НАТО и САД и њихових савезника и ментора, а затим и уз њихово непосредно учешће сетимо се само шта је урађено кроз бомбардовање и последице тога кроз агресију НДХ доживили смо страдања разарања и оно што се на крају и десило.

Међувредности наше борбе већ четворогодишње, мислим да требамо истаћи то да нисмо имали, да смо спречили сви скупа да Срби пуцају на Србе, да није дошло до таквих подела на нашу срећу, да ратујемо једни против других.

Сада улазимо у једну другу фазу која је по много чему тежа и сложенија, али ће се ипак одвијати ако се буде одвијала у миру, а она ће требати много више знања, много више памети, мудрости, лукавства, довитљивости, али истовремено одлучности и чврстине укључујући и војнику и ми то тако и цијенимо. Сасвим сигурно да уколико непријатељи процијене да долази до опуштања, да могу негдје нешто остварити и поред претњи, које су овдје по дејтонским документима речено да ће се поједнако односити и на једну и на другу страну, ми морамо имати објективно резерве, на крају крајева ми морамо тражити ослонац у себи и својим снагама, односно пре свега гаранцију, али не у самим себи изолованим и без иће икога, него градити и тражити и помоћи и савезништва.

Болна су и тешка многа решења у овим документима, вероватно их субјективно и различито доживљавамо. Спадам у ред оних који и тамо где рођен и све што је његова прошлост и тамо гдје сам професионално радио, на жалост по тим документима није наше. Лично сам имао и страдања, тако да имам право да тим пре да кажем да овај, то што смо изборили морамо настојати и очувати јер неслогом можемо и то изгубити, а организовати се и настојати да из те ситуације извучемо што више, а што се тиче самог споразума, он се реализује и то нас нико не пита. Јуче је одржана сједница СБ, изгласана резолуција, већ су дефинисане 32 земље са преко 73 хиљаде снага контингента 73 хиљаде снага које долазе на ову територију.

Одобрено је ангажовање 15 транспортних бродова, 124 транспортна авиона, два специјална авиона за навођење и подршку, осам ратних бродова и 46 ескадрила борбене авијације за реализацију тог дијела војног споразума, то нас нико не пита, на жалост тако је.

18.12. у Бону одржаће се састанак о разоружавању као о следећој фази која тре ба да буде дио процеса тамо негдје након 6.мјесеци. 19.12. снаге ИФОР предузимају дружност од УНПРОФОР-а и почињу са раздвајањем, прво раздвајање, бар по садашњим подацима са којима располажемо биће у британској зони тамо негдје у реону Бочца и Мркоњић Града.

22.12. преношење овлашћења на Карла Билта од стране ЕУ и НАТО-а и пријем БиХ у монетарни фонд. Почетак повратка избјеглица од 5.априла, а темпирано је да највећи дио они врате за време одржавања избора итд.

На крају истине, правде, пре свега части, достојанства и дужног поштовање, ради јуначки погинулим и часним јунацима, а међу њима и официрима, молим када се говори онда да се то конкретизује, на носиоца. Ми знамо да у свим структурама па и уредовима војске има припадника чији је однос и овакав и онакав и био и јесте и различит и уверенисмо да ће истина и правда, а биће и времена за то ако Бог да па створимо оно за шта се боримо, свакоме одредити место где му припада.

Не смијемо се заносити да је крај рата, а не поготово да је крај борбе, а овако неодмереним, паушалним и непотребно уопштеним оценама и квалификацијама објективно идемо у нове поделе на основу било оних из прошлости или некаквих данас активних, а тиме нећемо спасити ни српски народ ни успети и онда ћемо бити већи непријатељи себи од актуелних непријатеља, од хрвата и муслимана од оних који су дошли да њима помогну да створе оно што су створили, јер онда неће им требати ми ћемо им то омогућити сами.

У вези са Српским Сарајевом у коме сам ја 22 године провео и живио, желим истаћи да је Кристофер тражио од Уставног суда Швајцарске интерпретацију шта збначи референдум, будући да је швајцарски суд спада у ред судова са посебним искуством када су у питању ови кантонални. Можда је интересантно и корисно само информације ради да прочитам то тумачење.

"По оцјени уставног суда Швајцарске резултат заказаног референдума може да оспори само суд будуће уније, али то оспорење не би било валидно пошто се грађани не изражавају да живе у другој држави, већ у јединственој држави од два призната ентитета, тј. ентитету којем припадају што не угрожава уставно право и поредак будуће уније и функције градског вијећа у којој могу бити заступљени по пропорцији као и у парламенту и влади будуће уније.

О оспоравању права референдума надлежан би био једино правни комитет УН. Но по тумачењу суда Швајцарске могу се оспорити само политички референдуми на којима се доносе политичке одлуке, али се не могу оспорити референдуми грађана на којима се доносе одлуке о њиховој егзистенцији". То је тумачење Уставног суда Швајцарске.

Ради потпуне информације Хрватска и БиХ су од ОЕП-са од бившег КЕПС-а тражиле тумачење за суђење припадницима српских мањина које су учествовале у оружаном побуну, ово је веома значајно са аспекта односа и опредјељивања оних територија које према дејтонском споразуму треба уступити противничком ентитету.

Комитет за људска права одржан у Будимпешти је саопштио следеће:

"Како право сада стоје ствари по важећим кривичним законима Хрватске и БиХ као и босанско-хрватске федерације, сви грађани српске националности који су на било који начин судјеловали у оружаним акцијама или постицали друге на такав чин, подводе се под кривичну одговорност оружане популе против легалне и легитимне државе. Суђење мора да буде коректно са доказима, могућношћу обезбјеђивање браниоца и по потреби посматрачима ОЕПС-а чиме не би била наружена уставна права мањина. Ова одредба се односи на све Србе из РСК који се требају вратити у Хрватску, као и на Србе из РС чије територије припадају муслиманско-хрватској федерацији или који отпутују на територије, са територије РС на територију МХФ. До формирања уније примјењиваће се кривично законодавство БиХФ, тј. БиХ.

УН ће дати нове гаранције становништву до нових избора органа власти за унију, међутим, суђење уз доказе ће моћи да се спроводи све док се не формира, суђење уз доказе ће моћи да се спроводи и пре формирања уније, док се не формира њен суд".

Само додатне информација ради тога, да мало. Хвала вам.

Господин БРАНКО СИМИЋ:

Обзиром да је мој највећи дио моје планиране дискусије било је на адресу предсједника Републике, пошто он овје није онда је нешто рекао г. пуковник. Све је тачно господине пуковниче, само тачно је да је 17-18 генерала Српске војске одбило послушност свом врховном команданту.

Када смо почели од почетка, ето имао сам несрећу да се на мени народ долине Неретве сручи то зло. Ми и тада само упозоравали на неке ствари евидентне, али изгледа док човјека не уједе да не може вјеровати другом.

Ја сам мислио и молио Бога да се плакање за овом говорницом заврши иза мене, нисам оптимиста, да не буде још плакања господо.

Ми смо кренули ослобођени једне комунистичке спреге 45 година, без права националног испољавања неправди и доживили смо једну националну ескалацију. Она често није имала ни своју личну контролу, а Бог ми морам рећи иако предсједник није ту често недефинисане политичке и националне интересе и циљеве. Ја сам то примјетио на почетку говорећи са једним врло цијењеним и високим официром ЈНА када сам ја употребљавао ријеч наш предсједник, он ме увијек прекидао и говорио Симући ваш предсједник. Ја сам га питао какве има разлике међу нама, каже огромне Симићу. Ви сте за нас оно исто што је ХДЗ и СДА и ја му се захваљујем на искрености иако је прошло од тата две и по године.

Не може се оспорити једном броју српских старјешина јунаштво, вјештина ратовања, али великом броју на директном разбијању националног концепта Срба из БиХ. Само господо не ради се то од 1993. године већ од самог почетка када смо ушли у рат 1992. године.

Ја знам наш страначки концепт није био заузимање неких туђих територија гдје смо наш народ усмјеравали и припремали да одбране своје огњишта и голе животе. Ја морам поставити питање свима нама.

Чији је циљ господо био напад на Дубровник? Наш није био ни политике СДС, ни Срба из БиХ. Што смо ми ко мутави пошли изгинули и видели да господо неко је са нама манипулисао. Сигурно да у оном тренутку нисмо имали савезника осим Бога и сасвим је оправдано и природно да смо се ослонили на братску Србију, али мислим да смо у тај загрљај, смртоносни загрљај прилично наивно улетили. Мени помало смета, искрен да будем, господине предсједниче Скупштине, да се чланови наше делегације бране од чега, од чега се бране. Ми нисмо наивни, знали смо ми шта ви можете учинити, шта не можете. Вјеровали вам и данас вам вјерујемо и да сте учинили све што сте могли, али једноставно смо довели и својим дјелом себе у ситуацију да не можемо ништа, вјерује ми, овај парламент деградиран и политички и уставно неколико пута. Па за име Бога, предати судбину Срба из БиХ свом тешком идеолошком противнику у најмању руку је био гријех, али господине предсједниче сваки гријех се мора платити.

Долазећу у овоу ситуацију ја се користим прилику и извињавам др Лукићу када је прошли пут читао и објашњавао уставна решења, упитао сам на један непристојан начин из клупа, да ли је наведен и временски рок када се мора извршити реинтеграција БиХ. По мени и мом скромном знању сва уставна решења иду на реинтеграцију БиХ. Чак са великом сугестијом у том смјеру званичног Београда, али поред тога ми имамо решења да одржимо ову државу. По мени, ми смо мајстори ми то можемо, једноставно ову хибрид државу, она нити може, а ми се морамо потрудити да не профункционише.

Број два, не слажем се са мојим предсједником Републике о некој доброту. Каквој доброту? Ја се слажем за правду. Није доброта да једни гину, једни аплаудирају и да се трећи богате. То није доброта. Доброта је цијенити пролиту српску крв, држава максимално да се зафали тим породицама и да коначну створимо државу. Господо није ово држава, ми се можемо варати, није ово држава. Циљ је држава! Без јаке државе, правне, праведне и строге државе, ми смо стално у искушењу да ово изгубимо. Морам рећи, немојте ме криво сватити да сам једностраначки само обојен, посматрам и донекле уважавам и наше иедолошке противнике, али једини кључни услов је за опстајање ове државе, победа националне опције, без тог нема државе и немојте се заваравати. Нема, побједом друге политичке опције РС се реинтегрише у стару БиХ, а шта смо урадили на то. Компромитовали све што смо могли, страначки рад сматра се, профаним радом, никаква значаја, минимална организацијска способност и СДС улази у судбоносни период када су потребни милиони марака са 30 хиљада на жиро рачуну. Господо тако се не добијају избори. Ми можемо да причамо, али то су лијепе жење, избори се господо добијају то је стара политилошка законитост на социјалним програмима. РС мора дефинисати социјалне програме, ако то не урадимо што пре, господо ја ћу се молити Богу за опстајање РС. Хвала лијепо.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Закључујем расправу и замолио би да вам предложим да се изјаснимо за одређене одлуке, закључке и декларацију, али прије тога ја бих хтио један одговор на једно питање, то је г. Љубе Босиљчића који је рекао да смо отишли са оскудним материјалом и неусклађеном платформом за Српско Сарајево.

То је недовољна информисаност, цијела делегација, сви представници Српског Сарајева су добили прије одласка у Дејтон и мислим да је био г. Босиљчић на том састанку, у коме смо разматрали много варијанти јер је то било на захтјев представника Српског Сарајева и ми смо имали више варијанти, тако да све оне варијанте које су биле у току три по, четири ипо годишње борбе нашег народа биле су размотрене и са таквом платформом и усаглашеним ставовима смо ишли у Дејтон. Ово није било могуће неку варијанту предложити.

Господин Босиљчић је рекао, а то сасвим са разлогом, можда смо ми требали припремити зашто дајемо Сарајево за неки други квалитет, то нас нико није ни питао. Договор је био за Сарајево, то је политичко решење које и данас може ИФОР да направи гдје све наше општине остају при РС, друге остају при федерацији, а да одговорим још једном посланику:

Задатак ове Републике и први стратешки циљ да се ми одвојимо од муслимана и Хрвата и нема нико право да заснива стратегију Српског Сарајева на останку у заједничкој држави. Тако да је искључена било каква опасност или жеља са копчом и решењем Сарајева ми желимо да останемо са муслиманима и Хрватима. Нико не може сада ново рјешење правити да останемо скупа нити то људи у Сарајеву желе, односно народ, нити жели руководство Сарајево, али је једна мањкавост наших посланика који виде опасност, да би ако останемо у МХФ, да би Сарајево била копча уније. Има само један проблем гдје ћемо сада људе иселити, да се каже иселићемо их ту и ту, на тај и тај начин. Треба нам вријеме, јер је ово изненађење јер ни у једној варијанти ништа није предвиђено. Зато нам треба и вријеме за политичко рјешење и коначно разлаз и на крају крајева најбоље решење да се Сарајево исели и да се наше локација да се смјесте људи и да се ми и ту ако имамо опасности са том копчом коначно раскопча.

Ја вас молим, нема другог рјешења него да добијемо у вријемну да би то могли реализовати. Сада нема памети која може рећи, ево иселите се само би ја волио да неко каже гдје. Опредјелење је људи, народа у Српском Сарајеву да ви данас подржите њихов референду, њихово настојање, њихову борбу да Скупштина и Држава стоји иза њих у њиховој борби, а да остане један главни циљ, јер то рјешење не доводи до успостављања уније него до распада јер нам је то први стратешки циљ.

У вези тога, ја бих замолио да се подјеле ове декларације, један је члан додат у међувремену, али ћу ја да образложим шта је циљ ове декларације.

Ми данас не можемо се изјашњавати о извјештајима, то смо констатовали да ће извјештај бити писмено предати овом парламенту ради упознавања од сваког члана делегације. То треба бити први закључак. Ми можемо дати свој став о санацији постојеће имплементације овог споразума који је на крају нама наметнут, али који ће бити имплементиран неовисно од наших ставова.

Замолићу потпредсједника Милановића да прочита. Само да ја образложим.

Требало би још двије одлуке:

На 56. заседању Народне скупштине Републике Српске, одржане 17. децембра 1995. године, донесена је следећа

О Д Л У К А
О СМЕШТАЈУ СНАГА ЗА ОДРЖАВАЊЕ МИРА НА
ПОДРУЧЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Да би допринели миру који је постигнут између зараћених страна у бившој Босни и Херцеговини, Народна скупштина Републике Српске овлашћује државно руководство да склопи уговор са представницима снага за одржавање мира о смештају њихових снага на територији Републике Српске.

Државно руководство је обавезно да кроз уговор са снагама за одржавање мира, оствари заштиту људи, добара и суверенитета Републике Српске.

Државно руководство ће накнадно о споразуму са снагама за одржавање мира информисати Народну скупштину.

Датум: 17.12.1995. године

ПРЕДСЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Мр Момчило Крајишник

Предлажем следећу одлуку везано за референдум:

Народна скупштина прихвата резултате референдума који је организовала Скупштина града Сарајева, а којим се народ плебисцитарно изјаснио за останак на подручју Српског Сарајева уз своју власт и задовољавајуће политичко рјешење.

Захтијева се од МЗ да елиминше било који вид наметања рјешења за Српско Сарајево и да усмјери све активности изналажења рјешења избјегавајући било какав конфликт кроз диалог страна у БиХ.

На рај начин ми подржавамо референдум и подржавамо њихов опстанак и борбу политичку уз то да цијела РС стоји да помогнемо да се то оствари.

За друга подручја гдје није било референдума ми смо предвидјели у овој декларацији па вас ја молим да саслушате и да потпредседник то прочита и да би се изјаснили и о томе. Ако буде потребе да дискутујемо, можемо дискутовати, али мени се чини да смо то мање више усагласили и да нема неких посебних разлога за неке друге закључке или одлуке.

Изволите потпредсједнице:

Потпредсједник МИЛАНОВИЋ:

Поводом закључивања мира између зараћених страна у бившој Босни и Херцеговини, Народна скупштина Републике Српске, односи

Д Е К Л А Р А Ц И Ј У

О СТАТУСУ ДЕЛОВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ КОЈИ СУ ДОДЕЉЕНИ МУСЛИМАНСКО-ХРВАТСКОЈ ФЕДЕРАЦИЈИ

1. Примајући на знање споразум о закљученом миру, а изражавајући незадовољство због притисака који су кориштени за наметање политичких и територијалних решења, Народна скупштина Републике Српске оспорава увођење хрватско-муслиманске власти у Српском Сарајеву, Вукосављу и деловима Подриња, који су предвиђени да припадну Федерацији Босни и Херцеговини. Демократско право на сопствену власт у тим местима мора се поштовати.

Република Српска задржава право да мирним путем и политичким средствима под свој суверенитет врати подручја дефинисана стратешким циљевима, те подручја која су другој страни припала на основу геноцида или бруталног освајања потпомогнутог интервенцијом страних сила.

2. Позивају се грађани Српског Сарајева, Вукосавља и дела Подриња да, поштујући вољу изражену на референдуму и другим облицима личног изјашњавања, остану на својим вековним огњиштима, са својом влашћу и наставе политичку борбу и организовање, до коначног праведног решења свог статуса.

Позивају се Сједињене Америчке Државе, земље чланице Контакт групе и целокупна међународна заједница да уваже и помогну остваривању легитимних интереса српског народа на овим деловима Републике Српске.

3. Држављани Републике Српске који пребивају на подручјима Републике Српске, која према Споразуму о миру за Босну и Херцеговину требају да припадну Федерацији Босни и Херцеговини, задржавају сва права која им из тог односа држављанства припадају. Захтева се од међународне заједнице да гарантује кориштење тих права.

4. Република Српска оспорава право Влади Федерације Босне и Херцеговине да води било какав кривични поступак против припадника Војске Републике Српске, припадника цивилних органа власти или других држављана Републике Српске, и оштро упозорава да најаве таквих поступака угрожавају мир и опстанак саме уније Босне и Херцеговине.

5. Држављанима Републике Српске, становницима српских општина, које су на основу Оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини припале муслиманско-хрватској Федерацији, а определили су се да изграђују ново место пребивалишта или се диште општине, Република Српска ће уз подршку међународне заједнице, за то обезбедити потребна средства. Република се, такође, обавезује да ове српске општине за наредних пет година ослободи плаћања пореза и других дажбина.

6. Уступање српских простора у залеђу Дубровника, као и српских права у Неуму, неизоставно је везано за излазак Републике Српске на моер.

7. Народна скупштина пружа пуну подршку руководству и оспорава право Хашком суду да борбу тог руководства за свој народ квалификује као злочин.

8. Под принудом међународне заједнице српски народ у Републици Српској остао је изван Југославије, али се никада неће одрећи природног права на живот у заједничкој држави са главнином српског народа.

9. Република Српска захтева да се путем предвиђене арбитраже прошири територијална веза између источног и западног дела земље, према нормама међународног права.

10. Ова декларација ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Пале, 17.12.1995. године

ПРЕДСЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Мр Момчило Крајишник

Господин ЉУБО БОСИЉЧИЋ:

Када сам данас дискутовао, господо посланици ја сам имао у рукама платформу коју смо усвојили за одлазак на разговоре.

Друго, ја нисам био на састанку када је предсједник организовао пред одлазак у Дејтон, него сам позван након доласка и био сам тада, а да сам био на том који је прије организован, можда ја данас не би тако иступио.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја једино могу да позовем представнике општина, само не зам да ли је Љубо био свјестан гдје је био присутан. У мом кабинету ево ту су предсједници општина.

Господин ВИДИЋ:

Поштовани посланици, поштована господо,
Мени стварно није јасно. Овом декларацијом ми одбијамо план комплетан. То је очигледно и то се види. Мене интересују само последице, да ли смо сагледали последице.

/ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ: Не одбијамо план. Рекли смо немамо извјешта ја и да ћемо расправљати на идућој сједници, а сада да дамо декларацију о подручјима која припадају МХФ, то је тачка. Немамо довољно информација, јер имају извјештаји који треба да дођу писмено, то пише и у наслову/.

Сматрам да у декларацији има толико, да не кажем политичких неписмених одредница које укопавају српски народ овог момента. Можемо да проанализирамо, а ја могу да објасним. Дозволите ми посланик сам исто као и ви. За последице српског народа исто тако одговарам као и ви сви.

Да напоменем само један детаљ из историје ако га сватите сватићете и ово данас, ако не сватамо како је побијено 70 хиљада људи на Козари нећемо сватити ни данас будућност шта можда може да се деси овом народу.

На козари је једна група партизана напала једну њемачку касарну и убила 12 њемачких војника. Нијемци нису извршили злочин на Козари. Партизани су послани од усташа, зато што су усташе спремиле 60 хиљада мобулисаних и обучених људи који су били спремни за источни фронт и стратегија им је била да пре него што нијемци пошаљу у Русију да искористе то вријеме у мају мјесецу 1942. године и да побију то цивилно становништво. Дозволите ми да вам објасним овај детаљ и сватићете и неке друге завјере и зачкољице и мазохистичке последице политике која може нама да се деси.

У моменту 1942. године није се могло десити у то вријеме да се побије толико силно становништво везано за одређене уговоре са Њемачком које је Србија имала. 1942. године у Дервенти и у многим општинама Срби су били бар 30% слободни грађани и ишли су куповати за куне. Мој отац се лијечио у болници, нијемци су га лијечили од ноге рањене 1942. године, али шта се десило.

/ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ: Ја вас молим, господине Видићу дајте Декларацију шта није добро. Немојте да изазивамо расправу./

Усташе су добиле од њемачке команде из Нове Градишке и употребиле 60 хиљада вијника наоружаних против ненаоружаног народа и побиле цивилно становништво. То је један детаљ и последица једног обичног напада на њемачку касарну. Данас господо ако не будемо разумни ако не сватамо шта је у Дејтону урађено, можемо да својим потезима неразумним доведемо да ми будемо кривци за прогон народа преко Дрине. Морамо да сватимо свјетску силу шта хоће. Дрво које се не повија пукне. Питам ову Скупштину и политика постоји, политика је да народ опстане, а не да се уништи.

Ја нисам социјалиста ни комуниста, него сам српски националиста и желим српску државу, али неразуман потез може уништити српски народ.

Комплетна декларација је по мени политички неписмена господине предсједниче, извините али ја мроам тако да кажем.

Господин НЕДЕЉКО РАШУЛА:

С обзиром да Декларација подразумијева неколике разнородне теме, питање заштите руководства РС, питање одрицања права Хашком суду да суди Србима који су учествовали у рату итд.

У декларацији као поднаслов стоји, о статусу делова РС који су доделени МХФ, предложено и усаглашено овдје да овај поднаслов не стоји него само Декларацију, то је суштина.

Било је у предлогу да се нагласи да су агресивне интервенције тих снага хрватских и међународних уследиле после потписаног споразума о прекиду ватре, то је било у предлогу не знам зашто није.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Суштина овога је била да ми кажемо споразум постоји и ми га не можемо одбити, а не можемо ни прихватити и ово није одбијање споразума. Имаћемо извјештаје и када добијемо све подробне информације и онда ћемо се изјаснити. Сада бринемо о подручјима, нормално и она која су заузета агресијом и она која се сада напуштају. Бринемо о оном што се овом декларацијом може обухватити, текућу проблематику. То је суштина ове декларације, да ми сада кажемо шта ћемо са људима који остају на тој тамо територији и како ћемо се иселити и ма два три питања која су специфична и можда не могу у поднаслов да стану, то је проблем. Можда је боље да ово остане, видите.

О статусу делова РС

/Дискусија смјеста/.

Дајте направите садржај и ако треба даћемо екипи која ће то да уради језички љепше, али да знамо шта желимо овдје. Ми ћемо то фактички усвојити када буде записник прављен, али сада да ипак знамо шта смо усвојили и слажем се даћемо да то уради: Господи Рашула, Максимовић или не знам ко да то језички обради и да то буде добро.

/Полемика смјеста/.

Само једну консултацију, да нам се не врати као бумеранг. Можемо да избришемо овај наслов. Хоћете само мало пажње. Видите, да нам се не врати као бумеранг. Доносимо декларацију у једном моменту ради једног циља, то је да говоримо о статусу дијелова РС који су додјељени МХФ, ту се мисли на цијело подручје које ми сматрамо нашим и оно што је било стратешким циљевима и оно што су они геноцидом и агресијом узели и оно што би ми требали да напуштамо итд. То је проблематика гдје је основни циљ, гдје је тежиште. Нормално ставили смо још два три питања која су споредна. Плашим се ако избришемо овај наслов да ће онда акценат подићи на нешто друго. Циљ нам је да ово ипак остане овако. Ја бих замолио г. Рашулу да остане овај наслов. То нам не мијења много, али ипак смо рекли. Она ће бити објављена, да ипак говоримо о подручјима на која ми полагамо право, а припадају Федерацији.

/Дискусија смјеста/.

Можда је ово добра интервенција, да кажемо прихватајући мир и примајући на знање споразум о закљученом миру, можда само примајући на знање споразум о закљученом миру, а изражавајући незадовољство због притисака итд. Да кажем да ми јесмо за мир.

Предлажем да ову декларацију са овом исправком на почетку да не буде прихватајући мир, него примајући на знање споразум о закљученом миру, а изражавајући незадовољство због притисака итд. Да прихватимо ову декларацију. Ако треба да је језички уобличио ја немам ништа против, требало би да сваки пут и лектор лектореше и језичари да то обличе.

Садржај ове декларације ће бити овакав.

Ко је за овакву Декларацију?

Има ли неко против? Три против.

Суздржаних? Три суздржаба.

Констатујем да смо уз три гласа против, три суздржана усвојили Декларацију о статусу делова РС који су додјељени МХФ.

Друга одлука коју можемо, Одлука о смјештају снага за одржавање мира на подручју РС.

Прочитао сам мало прије да поновим још једном.

О д л у к а

Да би допринијели миру који је постигнут између зараћених страна у бившој Босни и Херцеговини, Народна скупштина РС, овлашћује државно руководство да склопи уговор са представницима снага за одржавање мира о смјештају њихових снага на територији РС.

Државно руководство је обавезно да корз уговор са снагама за одржавање мира оствари заштиту људи, добара и суверенитета РС.

Државно руководство ће након овог споразума са снагама за одржавесе мира информисати Народну скупштину.

Ко је за?

Има ли неко против? Један против.

Суздржаних? Један суздржан.

Констатујем уз један глас против и један суздржан усвојили смо и ову одлуку.

Трећа одлука о прихватању резултата референдума народа Српска Сарајева. Да прочитам:

Народна скупштина прихвата резултате референдума које је организовала Скупштина града Сарајева, а којим се народ плебисцитарно изјаснио за останак на подручју Српског Сарајева уз своју власт и задовољавајуће политичко рјешење.

Захтјева се од МЗ да елеминише било какав вид наметања рјешења за Српско Сарајево и да усмјери све активности на изналажњеу решења избјегавајући било какав конфликт уз диалог страна у БиХ.

Можемо ли усвојити овакву одлуку? Може.

Ко је за?

Имали ко против?

Суздржан?

Констатујем да је и ова одлука усвојена једногласна.

Има овдје обавеза, обавеза је свих чланова делегације да поднесу писмени извјештај за наредно засједање.

Има једна препорука, била је препорука да се Влада или државно руководство пресели у Сарајево, да то буде препорука државном руководству - да нађе такав један вид гдје би се одређене институције по могућности влада преселиле на то подручје ради, поспјешивања подршке народу Српског Сарајева, али да то буде препорука да се нађе нај-
... То је препорука.

Ко је за овакву препоруку?
/Полемика смјеста/.

Ја вас молим, ми нећемо државним руководством спасити Брчко. Ми морамо ријешити арбитражу. Није то додјељено муслиманима, а ово је додјељено. Ми смо имали у Сарајеву руководство па је припало муслиманима. Немојте ви мислити да ћемо ми тиме помоћи да се задржи Брчко и немојмо да мијешамо неке ствари које се неповезују једне са другим. Није потребно да објашњавамо се.

Господин НИКОЛА ПЕРИЋ:

Господо која лобира за Сарајево, ја то страшно поштујем и мислим да РС без Српског Сарајева нема. Ово што је предложено да се народ и капацитети не исељавају из Сарајева. Нико нам није овдје објаснио дејтонски споразум гдје каже да је Брчко годину дана под арбитражном комисијом. Ми ћемо Сарајево ријешити и оно ће остати српско. У случају да три члана, ви који се смијете нисте читали одредбе додатног споразума, у случају да Брчко арбитражом припадне другом ентитету, наш ентитет, односно РС је дужна у року од 45 дана да га преда. Постоје карте и није тачно да не постоје карте и тај додатни анекс тако и постоји.

Ја дубоко хоћу поштовати и мислим да РС без Српског Сарајева нема и зато предлажем да комплетна Влада и републичко руководство следећу годину дана буде у Брчком, а све оно што треба материјално, да се потпомогне да Српско Сарајево остане. Толико.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја предлажем друго. Ако желимо да нам остане Брчко, предлажем да не усвајамо споразум, него ако буде споразум ријешити да Брчко припадне муслиманима. То је рјешење право. Ми нећемо са овим ријешити Брчко. Ми морамо рећи јасно и то смо рекли, нема рјешења државе без Брчког, а ми се једноставно играмо латорике да кажемо сада ако оде влада да ћемо спасти Брчко, хајмо сада, немојте усвојити владу, мој је глас одмах за то, јер немамо државе без Брчког и разаберимо шта је цјелисходно и од оног што треба само ради форме. Хајмо се сви преселити у Брчко нећемо га ријешити. Хајмо сада да кажемо ако је арбитража, елиминишимо арбитражу и ја мислим да тако једино можемо донијети одлуку. Ми немамо право да прихватимо арбитражу ако она буде негативна, ако хоћемо државу, аконећемо онда је друго, ја сам вас упозорио и јуче и данас.

Велика је опасност Брчко и мислим да би требало да ова Скупштина заузме став и чак посебно да се каже, не прихватамо никакво рјешење арбитраже које буде негативно да припадне Брчко муслиманима, ако буде Брчко дато муслиманима, знате шта је решење, сви ћемо се иселити из западног дијела. То је рјешење, а не да се селимо у Брчко

Предлог је мој обзиљан, да одбацујемо било какву арбитражу и арбитражно решење негативно по коме би Брчко припало МХФ, а јуче када сам то предлагао ви сте рекли дају ублажи то ми не мислимо да може припасти муслиманима него само коридор.

Зато би ја вамс замолио, Пантић је мени убацио Брчко. Немој да ми погрешно размишљамо о стварима. Једино решење за Брчко да ми одбацимо арбитражу и да не прихватимо дио дејтонског споразума, а не можемо дискутовати о томе да ли ћемо тамо Владу или не.

Јестели за то да државно руководство нађе одређене институције којима би могло да се повећа морал људи да буду присутни доле, на који ће начи наћи да функционише држава да то оставимо државном руководству.

Ко је за?

Ко је против? Један против.

Суздржаних? Три суздржана.

Констатујем да смо препоруку дали, а како ће државно руководство урадити то не знамо.

Господин ТОМО КОВАЧ:

Господине предсједниче, поштовани посланици,

Ја се бојим а не на основу неких правила која важе на међународној сцени и свих осталих конвенција које покривају ту област. Око Брчког ће бити највећа опасност ако ми у овом моменту давали било какве оцјене шта прихваћамо и шта не прихваћамо. Све што је требало да буде прихваћено оно је прихваћено и потписано. Када је то арбитража у питању ја мислим да сам на неком састанку или на Клубу посланика или на Главном одбору рекао, да треба једна група експерата који се добро разумију шта значи арбитража и који су сви услови за одлучивање о нечему, о некој ствари када је у питању међународно право и да се послуже тога да један програм мјера које ми требамо донијети, по тој основи и једино на такав начин задржали тај град.

Ја знам неке ствари како ће се то одвијати и шта су замислили око Брчког. Уколико се доведе да муслимани наметну да немају живота они без Брчког и луке и остало, они ће ту добити поене. Уколико Срби наметну да немају живота без Брчког ми ћемо ту добити поене, али не никаквим декларацијама, никаквом силом већ ће се радити о животним стварима, питање чворишта, економских токова, путева и све остало што тај западни свијет прихвата, а неком нашем балканском емоцијом и логиком никада они то неће прихватити. Тилико.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја не знам шта ми је неко помогао. Ја вас молим дајте предлог шта је за Брчко. Хоћете ли да остане овако како је формулација декларације? Ово што је г. Томо рекао све је тачно. Ако нећемо прејудицирати онда остаје како је и у декларацији, али да то поновим.

РС захтјева да путем предвиђене арбитраже прошири територијална веза између источног и западног дијела земље, према нормама међународног права. Значи то је то.

Господин ВИДИЋ:

У декларацији се наводи један наш ограничен став, да ми желимо, да ми хоћемо и да ми не дамо. То није начин за међународну арбитражу, према томе, међународна арбитража је међународни суд за који ми требао у року од ове године дана да уградимо одређене параметре који могу ићи нама у корист и ми у том правцу треба да дискутујемо и да доведемо те параметре у нашу корист, а они су следећи:

Нећемо никаквом пријетњом и никаквим захтјевима о проширењу и никаквим скупштинским ставом да ми не дамо Брчко. Господо јасно је на који начин код међународне арбитраже можемо добити Брчко, то је следећи начин:

1. да бари минимум оно што је написано у дејтонском споразуму обезбедимо тих људских, грађанских слобода, значи мораћемо се рекламирати у Брчком у року од годину дана да смо спремни бар 10% муслимана вратити, симболично, то је под један,

2. треба да обезбедимо све елементе добивања Брчког за српску страну о гео-политици, да сада не објашњавам шта је гео-политика. То је компликовано и мислим да има стручњака гео-политике и знају на који се начин међународно код питања граница и њених поправљања, шта је то битно за Брчко у гео-политици да Брчко остане српској страни.

Ја могу да кажем неколико детаља, али нећу мислим да има неколико стручњака које ми требамо ангажовати.

/Полемика смјеста/.

Господин БОШКО МАРИЧИЋ, Брчко:

Господо преседавајући, драге колеге,

Чини ми се да би прво требали, имамо два мишљења о томе како се регулише у споразуму Брчко. Једно тумачење је да није спорно Брчко, него само линија разграничења код Брчког, то тумачење и од г. Лукића.

Друго тумачење да је спорно цијело Брчко. Мислим да би прво ту требали заузети јединствен став шта је спорно, ако је спорно цијело Брчко онда би подржао предлог г. Ковача, да ова Скупштина формира једну комисију која би то детаљно разрадила и предложила потезе које треба да вучемо у оквиру одбране цијелог подручја Брчко.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја вас молим још једно. Пошто смо завршили ову тачку, да завршимо још,

/Полемика смјеста/.

Ја нисам сватио да треба делегација да иде, ево нека се јаве добровољци ко ће ићи ако сматрате да треба делегација да иде.

Ја предлажем да се јаве добровољци ко ће ићи, ја стварно немам жељу да одем у вези тога, ово је све јасно. Јасно је да није ништа јасно. Била је наша делегација прије тога. Ако хоћете да формирате делегацију изволите.

/Полемика смјеста/.

Ево, да ли мислите да треба ићи делегација предсједнику Милошевићу. Ја мислим да је боље да државно руководство контактира. Делегација не може ништа стварно.

Добро, ево господин Љубо Босиљчић би желио да оде сам.

/Дискусија смјеста/.

Мислим да смо завршили ову тачку дневног реда, али вас још молим, да ову тачку дневног реда - Избор секретара Народне скупштине и да идемо онда на паузу.

Молим да нас г. Момо Голијанин кратко упозна и да идемо на ручак.

Господин МОМО ГОЛИЈАНИН:

Даме и господо,

Комисија за избор и именовање је јутрос упозната са новим предлогом, односно са приједлогом да се изабере секретар Скупштине будући да је то мјесто упражњено дуже вријеме.

Има предлог да то буде Стака Гојковић и Комисија је имала на увиду само њену биографију коју је написала Стака Гојковић и ништа више, ни молбу ни нешто друго. Ја ћу прочитати, будући да није дуга.

"Рођена сам 19.10.1955. године у Сарајеву, гдје сам завршила основну школу и гимназију, на Правном факултету Универзитета у Сарајеву дипломирала сам 22.6.1978. године, правосудни испит сам положила 9.10.1979. године, након обављеног приправничког стажа у Окружном суду у Сарајеву.

За судију Општинског суда у Сокоцу изабрана сам 28.12.1979. године и гдје сам радила до 10.10.1983. године, након чега сам засновала радни однос у општини Центар Сарајево у својству помоћника предсједника Комисије за просторно уређење.

На овим пословима радила сам до 20.10.1985. године, када сам изабрана за судију Основног суда I у Сарајеву коју сам функцију обављала до априла 1992. године, тј. до почетка ратних дејстава. Након тога била сам ангажована на пословима организовања правосуђа у РС БиХ

од 18.5.1992. године, да би 26.6.1992. године била изабрана за судију Основног суда I у Сарајеву СР БиХ.

Дана 17.12.1992. године именована сам за вишег јавног тужиоца у Сарајеву које послове и сада обављам.

Комисија је мишљења да би упражњено мјесто секретара требало попунити, да су вјероватно извршене консултације са госпођом или госпођицом Стаком Гојковић и предлаже Скупштини да се овај приједлог прихвати.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја сам то јуче изнио на Клубу. Има ли неко потребе да дискутује? Нема.

Можемо ли се изјаснити? Може.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан? Два суздржана.

Констатујем да смо уз два суздржана гласа именовали госпођицу Стаку Гојковић за секретара Народне скупштине.

Сада је пауза сат времена.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Предлог закона о измјенама и допунама Закона о министарствима.

Има ли потребе за образложење? Нема. Можемо ли се изјаснити? Може.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно усвојили Закон о измејенама и допунама Закона о министарствима.

Прелазимо на 5. тачку дневног реда која је била под бројем 18. - Извјештај о раду Владе РС. Министарство одбране, унутрашњих послова, правосуђа и управе, финансија, обраћања и веза, образовања наука и културе, трговине и снабдјевања, енергетике и индустрије, пољопривреде шумарства и енергетике, здравља рада и социјалне заштите, информација, Министарство за питање бораца и жртава рата, урбанизам, стамбено-комуналне дјелатности и грађевинарство, Комесеријат за избјеглице и хуманитарну помоћ, Републичка управа јавних прихода и Министарство вјера које је накнадно доставило своје извјештај.

Има ли потребе за уводно излагање? Нема.

Предсједник Владе, изволите.

Господин КОЗИЋ:

Ваше високо преосвештенство, поштовани господине председниче, поштована господо посланици, даме и господо,

На сједници Народне скупштине у Бањалуци прије готово два мјесеца као израз осећања моралне одговорности за тада настало стање у западном дијелу Републике поднио сам оставку на дужност предсједника Владе. Прихватајући моју оставку, ви сте прихватили оставку Владе у којој сам предсједник.

Био сам тог тренутка увјерен да је оставка Владе озбиљан постицај за заостравање одговорности за настало стање свих чинилаца у Републици и пристојна шанса за успостављање адекватнијег приступа реазумијевању новонастале ситуације и наших задатака у складу са тим. Има сам тада и сада имам прилично разумијевања за захтјеве посланика и јавности у погледу конкретизовања одговорности за наше војничке неуспјехе. Данас када је на дневном реду избор нове Владе, не могу а да не кажем да нисам увјерен да су оставком Владе којом сам предсједник разријешени кључни проблеми функционисања наше Државе. Ни мени ни дугим члановима Владе којим истиче мандат, није прихватљиво што се одговорност за стање у Републици до сада сводила углавном на извршну власт да би све друго остајало исто. Потпуно сам сигуран да је неадекватан однос према Влади од стране других државних органа Републике доводио до стања у коме се једино логично намеће питање неповјерења Влади.

Иако сам сам посланик па сам сам у томе учествовао вршећи дужност премијера, потпуно сам се увјерио да Народна скупштина нема и не изграђује адекватан однос према Влади нити ствара амбијент у коме би Влада могла остварити Уставом утврђену улогу функцију и са те стране сам се морао усагласити са мојим претходницима на овој дужности.

Желим вас увјерити да ово не говорим из жала због одласка са ове високе дужности, него желим дати допринос измјени односа на релацији Скупштина Влада. Уколико у томе ускоро не успијемо, врло брзо прије престојећих избора, могло бих нам се десити да западнемо у нову кризу односа органа и функција законодавне, извршне и судске власти. Ако се не створи амбијент у коме ће бити равномјерно и у једнакој пуноћи развијене и оствариване функције власти миже нам се догодити да дође до закрчења разних функција друштвеног и државног живота и до ситуације гдје се кривица тражи на погрешној страни, своје погледе закључке и предлоге у вези са овим шире сам изложио у писмо предсједник Републике с надом да ће их озбиљно размотрити.

Буди мо сигурни да ће с дубљом кризом у функционисању основних државних функција доћи у питање остваривање наших националних и државних циљева и интереса, дефинитивно и неповратно.

Овом приликом намјерно не говорим о раду Владе којој сам предсједник јер је извјештај о раду Владе ова Скупштина разматрала њетос чиме је Влада у погледу извјештавања поступила у складу са Уставом и законом. Не треба, наравно, изгубити из вида да је ова Влада у склопу општих напора, а у условима опште унутрашње и вањске блокаде извела овај народ из рата у мир, ма какав тај мир да је.

Нећу говорити о задацима нове Владе, јер их дефинише програм мандатара.

Господо колеге посланици, апелујем на све да у преосталом времену трајања нашег посланичког мандата учинимо видљив напор како бисмо правилно оцјенили ситуацију у којој се наш народ и држава налазе и да у складу с тим поступамо као потпуно обавјештени, озбиљни и одговорни људи. Мора се Влади која наступа дати адекватна подршка да се енергија коју носи усмјери на рјешавање кључних проблема у остваривању националних и државних циљева интереса. Ако се нова Влада на старту суочи недовољном подршком у Народној скупштини или подјелама упогледу њених могућности, положаја и функције, сви ћемо дебело испштати, а највише они који су за такве односе најмање криви.

Господо, на крају желим да се захвалим на повјерењу које смо ја и чланови Владе уживали за вријеме трајања нашег мандата. Посебно се захваљујем предсједнику Републике што ми је својевремено повјерио мандат и подршку током вршења дужности, а вама господо посланици што сте ми за ово вријеме повјерили обављање изузетно високе, одговорне и часне дужности за сваког човјека.

Дугујем искрену захвалност члановима Владе, потпредсједницима и министрима који су у ово тешко вријеме поднијели велики терет обавеза и одговорности за стање у појединим областима друштвеног живота.

Ја се овом приликом захваљујем и свима онима који су доприниосили и раду Владе или су на други начин допринијели резултатима које смо као народ и као РС до сада остварили.

Предсједнику нове Владе и члановима кабинета желим успјешан рад. /Аплауз/.

Господин ТОМО КОВАЧ:

Господине предсједниче, поштовани посланици,

Обзиром да сам ја важио увијек за човјека који није презао да каже оно што мисли било коме, да ли унутар ове политике, да ли према непријатељу, да ли некад према неком понашају војске или било кога другог, бићу и данас такав.

Милим да у моменту подношења оставе Владе у Бањалуци и све оно што се дешавало од оног дана до данашњег дана, у ствари један од низ, једна само у низу подвала и немогућности казања истине нашем народу у очи.

Састав Владе, смјене Владе, министри увијек сам говорио да то није битно у односу на народ и да то треба да се стално мијења и дограђује. Међутим, не могу да прихватим и данас то од вас тражим, тражим оцјену, мада је то далеко, можда за неке је то и прошлост, али то нам је дебело трасирало садашњу будућност и садашњи мировни споразум и све оно што се сада дешава у овом моменту. Чија је одговорност за пад оних територија у Крајини? Сада говорим за своје министарство, да ли је МУП дао своје министарство, да ли је Томо Ковач, као што су ми покушавали да притуре, прислоне из Прес-центра ГШ био је тамо издајник доводећи добровољце и гдје ми је изгинуло више људи на том простору него и на једном мјесту, тражим ту оцјену.

С друге стране када је у питању рад укупног министарства. Чудно увијек су оцјене да је МУП увијек некако најближи владајућој странци, да је до сада највише урадио, барем сте тако до сада говорили прихватајући извјештаје, али се нешто дешавало стално са министрима МУП-а, пет до сада. Сваки пут до сада је било долазило до трвјења између људи унутар МУП-а, па онда и министар требао да иде и тако. Овај пут на срећу није тако. Нема трвјења унутар МУП-а када је у питању висока политика.

Зар може, био сам тамо за С.Мост, за М.Град и за све остале општине да ово све тако прође, ја нећу историску одговорност за те ствари које су се дешавале тамо. Тамо је било неспособности, тамо је било издаје и ми смо свега тога свјесни и то све тако треба да прође. Зашто смо дошли у такву ситуацију једног колапса укупног у држави у том моменту. Која је одговорност политике, која нас је цијело ово вријеме водила, која је одговорност ГШ, која је одговорност врховног команданта која је одговорност Томе Ковача, која је одговорност оног најобичнијег борца. Стално прелазећи преко дих многих ствари, па и када је Сарајево у питању, ми идемо стално срјамо у нове пропасти и у нове политичке промашаје. Реците ми које смо до сада имали добре процјене и добре политичке поготке како је овај рат кренуо изузев оних првих неколико мјесеци гдје смо остварили оно што смо остварили и успјех који смо експлоатисали током цијелог рата, а остало је било све срозавање.

Волио бих да је ово било на Клубу посланика, јер сам волио да се неке ствари расчисте са својом странком и са својим клубом посланика, али обзиром да је избјегнуто да тај извјештај буде на Клубу посланика, ја то морам данас рећи. Шта се дешава?

Договорили се иде измјена Владе, нема никаквих проблема, то је најмањи проблем. Преко Студија "Б" у информативним огласима страних дипломатских конзуларних представништава, у другим неким новинским

гласилима сазнаје један министар унутрашњих послова о неким смјенама и о дотјеривању стања у реду у држави у складу са тим промјенама. Мислим да је то једна крупна, за мене, и неозбиљна ствар. Зашто ово хоћу да кажем, од момента када сам постављен за министра МУП-а разговор је био са предсједником Републике и да се истјерује, да се иде на законитост и да се све то ради. Међутим, долази на ред Вишеград, условљавање они или ја, или тај начелник. Јасно се показало криминал и треба га прескочити, долази на ред Теслић, неваља начелник неваља командир, један кажу социјалиста други кажу радикал, извјештаји контролних служби наших да раде у најбољем раду. Долази на ред Бањалука и Прњавор, захтјев Скупштине да се ради по том питању, стање стравично у криминалистичкој служби, пропусти максимални за кривичну одговорност, у складу са одлукама ове Скупштине, захтјевима свега осталог, подузимам мјере шаљем људе на тај дио, шта би се послије тога дешавало, дешава се да се на том у међувремену проширују процеси не знам по чијим наложима вријеме ће показати, на општинско руководство Прњавора, а да прије тога нису разрјешили ни питању нафте коју су водили, питању убиства и онда долази шеф криминалистичке Службе по препоруци господина мандатара Касагића до предсједника Државе како се на њега врши притисак. Послије смјене криминалистичке службе тамо на том дијелу у наредних неколико дана значи за неколико дана доласком новог човјека, тамо се налази низ предмета, који су били упоступцима, гдје се радило о одређеној врсти криминала и остало од разних шопинг центара и не знам ни ја све око тога гдје је тај начелник све задржавао, то су одређени гријеси што се покушало унутар МУП-а. Вјероватно да ће ићи нека друга политика, ја не мислим другачију водити и нити сам кроз ове поступке мислио да будем у овој будућој Влади, а драго ми је чуо сам да нисам, јер нико и не зна ко је у тој влади, ја нисам чуо нити ко зна до данашњег дана, јер самтрам да у томе није учествовала моја странка, јер сматрам да од данашњег дана моја странка бар у оном облику више не постоји, мислим она је остала у рукама троцлане, седмочлане или не знам 12-члане групе која може о свему да одлучује, а све остало је фарса.

Јуче сам имао колегијум МУП-а, питали су ме људи шта да раде и како да раде. Рекао сам им, ја нисам ни Врховни штаб, ни Ратко Младић и да тражим било какве потписе генерала муповских и било кога другог већ да они остану да раде максимално законски свој посао, а ја ћу рећи данас ово што сам рекао само да би њих заштитио да се не би поигравао са њима.

Ја осећам одговорност и треба ме смијенити из разлога због тога што сам прије пристао на притиске неке који су рађени према мени, што сав већ један број кадрова уклонио из МУП-а због притиска које сам имао господо одавде из ове куће.

Добио сам задатак да поставим Ђуру Булића у Бањалуци, да склоним Кутљу Драгомира, овдје су ме послѣ једне Скупштине за сто привели двојица предсједника предсједник ИО Бањалука и био је тада случајно се нашао, мада по том није дошао посланик Ђурић. Требао је Кутљу да смијеним јер је он човјек Радићев, неодражује одређене ствари за српство и ја сам то тада прихватио, смијенио и још прије тога један број кадрова је страдао у томе. То ће исто сада и дешава се у Бањалуци, косу људи којих квалитета. Испашће да је Бране Пећанац у Бањалуци један луди борац, наивчина политичка, у ствари он је препштен и он ће да иде са тих простора и он ће да нестане, доћи ће вјероватно ти људи који су за све утакмице и људи који могу да држе своје предмете по фиокама и да одрађују по политичком усмјерењу. Надамсе да послѣ ове моје дискусије неће то бити.

Нема овдје предсједника Републике, а у односу на све и на овај покрет што се дешава, јуче сам позван у 14 часова да ми се саопшти како је стање тешко и да нисам у Влади и да не знају шта би самном, да ми нешто понуде. Господине предсједниче Крајишник нема предсједника Караџића да вам кажем. Нити сам просијак, нити ми било шта треба, осим ове борбе. На почетку рата су ми турци нудили много више, па им нисам прихватио, а ни вама више не прихватам политику коју водите према мом министарству, а можда се још у много другим стварима не би у овом моменту сложио када је укупна политика упитају.

Да још једну ствар расчистимо. Обзиром да ћу ја бити од данас слободан човјек, до данас сам морао да се понашам у складу, са оптерећењем министра унутрашњих послова, једној озбиљности те функције, од данас ћу моћи да се понашам као индивидуалац, па ћу имати право да кажем оно што мислим. Мислим да у укупним стварима у укупној политици бије ту један глас Томо Ковач Милошевићев човјек итд. провејава се и протура се можда и до вас итд. Сваки пут када сам ишао горе слали су ме по муци када нису знали шта ће, када супадале линије, или не знам ни ја шта друго и не знам зашто као тврдокорни СДС-овац с ових простора и како су ме описали у београдским средствима информисања као неког унутра националисту пролазио сам да добијем оно што сам тражио и молио и тако је то остало до задњих дана. Тако да би се то расчистило да ми неби неко манипулисао, јер ја не знам гдје ћу и како ћу се сутра опредјелити и да живим и да радим, јер ћу бити слободан ус вему томе.

Мислим да укупно стање по питању Сарајева, по питању изгубљених крајишких општина нисмо то све како треба ријешили. Мислим да видим да се, нека ми не замјере ови поштени људи, многим нуде министарска мјеста из изгубљених општина. Обзиром да је изгубљено Сарајево, ја остављам ово мјесто, а отићи ћу са својим аџићанима да поправљамо кровове тамо у Братунцу гдје су се опредјелили од прилике да живе и то ће ми бити задњи задатак тако сам са њим и кренуо на почетку у рат. Толико и хвала вам.

ДРУГИ ДИО:

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Има ли неко још од министара да реагује? Нема.
Отварам расправу. Господин професор Миљановић.

Господин МИЉАНОВИЋ:

Ваше високо преосвештенство, господине предсједниче, даме и господо, браћо посланици,

Пошто сам до последњег ретка прочитао све извјештаје имам потребу да проговорим неколико ријечи.

Када је ријеч о овим извјештајима наших министарстава, сматрам да се морало обезбједити да добијемо све извјештаје, толико је значајан извјештај Министарства иностраних послова и нијесам знао да је накнадно подијељен извјештај Министарства вјера, али срећом дружим се са независних па код њих видјек извјештај, могао бих се преварити иначе.

Посебно инсистирам на извјештају Министарства иностраних послова. Сматрам да до наредне Скупштине морамо добити овај извјештај да он мора бити врло детаљан најмање 10-15 страница. Морају бити ту набројани сви међународни контакти укључујући посјету Ватикану која није што дала, нити је могла што дати. Смијешно је било запутити се у Рим да би били примљени код Папиног нунсија у Сарајеву, значи ићи толики пут па тамо код нунсија бити примљени. Тај извјештај мора садржавати прецизни преглед дипломата РС јер их ми никада нисмо добили, во "дипломата" и цјелокупног особља. Господо ми смо то знали и у комунистичкој Југославији. Ја се сећам када је једном било по републикама амбасадор СФРЈ у Алжиру Боро Милошевић Црногорац, црногорски кадар брат Слободана Милошевића, према томе ако се у комунизму знало ко гдје представља СФРЈ, потпуно је природно да се зна и у РС. Што се мене тиче ... опозвати, а ако би они били као што је био Таушан министар индустрије послјије Какањске катастрофе, он ни је ни лук јео ни лук мирисао био министар индустрије БиХ и поднио оставку.

Сматрам исто тако да извјештај Министарства иностраних послова мора садржавати трошкове у ДМ и доларима, господо нема ни најмање основа за тајну дипломатију и нема ни најмање основа да се вјерује да неко више воли српски народ од његових посланика, па да нешто у вањској политици треба да буде од њих сакривено. Ти наши представници не добијају плату у боновима, а управом ми сазнајемо да се скупљају паре за још неке нове преставнике.

Читајући ове извјештаје ја сам примјетио једну врло значајну чињеницу, односно неколико значајних чињеница. Примјетио сам и не може то да не интересује све који су читали, да је МУП позајмило Министарству финансија милион ДМ, а да је Министарство одбране реализовало девизама једну врло значајну суму и баш нисам сигуран како треба

изговорити то, ја све пишем шта је купљено. Међутим, ја сам примјетио да у Министарству финансија, гдје сам ја мислио да ћу ја тамо наћи оно што је извршење буџета, ја не нађог нигдје у томе извјештају ове дојч марке ни доларе. Ја сматрам да сам тамо морао наћи.

Друго, у извјештају МУП-а ја сам наишао на један, замене, језив податак о 231 убиству РС. Ја, ми народни посланици морамо знати је су ли извршиоци кажњени и колико да одговарајуће министарство до идуће скупштине допуни свој извјештај јер ми морамо знати је су ли ти извршиоци кажњени и колико сукажњени.

Друго, сматрам да је заиста било оправдано и нормално да свако министарство да оцјену достигнутог нивоа животног стандарда запосленог, опростите што сам ја непоправљиви синдикалац, па и МУП, ја разговарам са нашом милицијом и знам какве су им плате, знам упросвети, знам и пензионере итд. То је по мени морало бити. Колико је плата исплаћено, то је морало да буде тамо. Ја то сматрам и не може ми нико указати да није.

За наредну Скупштину, ми смо добили овдје извјештај двије републичке институције, ја сматрам све републичке институције морају поднјети извјештај, а не само оне двије.

Сматрам да извјештај, то нека буде задатак новој Влади допуни тиме шта је урађено са оним што смо ми назвали аферама. Ја се не задовољавам да је то предано суду и може бити предано критици како је мас говорио да је неке радове оставио некој глодарској критици мишева, па су се појавили иза 1920. он умро 1883.

Ја знам да постоји управу принцип, систем аболиције, али ако ћемо аболирати онда се зна. Неко ће образложити аболицију а ми ћемо гласати, али овакос тађе не треба да остане. Новој Влади би прелдожио и молим господу посланике да о њему веома озбиљно размисле.

Предлажем да Народна скупштина одмах поништи све одлуке о властитом развлаштењу, ми смо сами себе развластити, обзиром да је укинута ратно стађе, то се по мени може и мора одмах учинити, то значи да требапостављења, управне одборе и оно све вратити одмах у Скупштину, а по мени већ извршена постављења у којима ми нисмо учествовали да их ми потврдимо. Опростите, овластили смо га, када доноси предсједник Републике одлуке и како се већ тачно зове ми и данас треба да усвојимо неке одлуке, а поготово се то односи на Владу, молим да то буде задатак новој Влади. Да на сизвјести о томе колико је одлука Владе РС пало на суду, није једна и ми као посланици апсолутно морамо знати. То за овај дом не смије бити тајна. Ја се не опредјељујем ни за одлуке суда ни за одлуке Владе, ја то сматрам да ми морамо знати. Морам рећи да ја овдје ништа не приговарам г. Козићу, предсједнику Владе. Ми смо добили ове извјештаје и по мом мишљењу он није ни могао ништа више урадити него што је урадио и са своје стране хоћу дапосјетим још једном.

Господин је Давидовић на моје питање за путовање у Ватикан изричито одговорио да његово министарство није ништа знало, као и о томе да ништа нису знали наши архијереји из РС господара митрополита Николаја, епископи Василије, Атанасије, Јефрем и Хризосон. Хвала лијепо.

Господин ТРИФКО РАДИЋ:

Као и све тако извјештаје Владе мало смо проучили, разрадили, једноставно се нема времена и увјек смо у шкрипцу са временом и не можемо ништа на праве ноге поставити. Хтио би неколико ријечи да кажем о овом што сам ја сазнао.

Министарство саобраћаја и веза, мени је јасно од почетка рата да је Сарајево пало због тога што се никада није никакав пут радио. Један од разлога је тај, неко је вјероватно знао о томе па је оставио толико. Ми смо све срушили и сатрали што смо живо имали, а све нам је Влада извукла, одвукла што је год могла однијела а није никада пут направила. Не могу се са тим помирити, тако се према нама понашала Министарство саобраћаја, можда и Влада ја не знам ко је. То је оно што је нама нико није хтио да дође, да помогне и зато смо остали, то је један од мојих пресказања, што би рекли да ћемо ми отићи кврагу све.

Што се тиче Министарства финансија, ја сам радио у финансијама па се мало разумијем, знам како се неке ствари праве и то не може нико контролисати нити ја имам времена нити сам задужен за то, али хоћу да поставим питање.

Сазнао сам незванично да је исплаћено око 32 милиона ДМ старе девизне штедње. То ни у Србији није исплаћено, које је ипак нека држава и нешто ради. Да ми се одговори.

Министарство образовања и културе, мој највећи и наш највећи заједнички проблем је био Универзитет у Сарајеву, тако се према том Универзитету понашало министарство да ми морамо професорима, то најбоље знају предсједници општина, да дајемо садаку да дођу да предају да раде, иначе све нам је тако. Хвала.

Господин МИЛИНКОВИЋ:

Даме и господо, обзиром да имам други пут на овом засједању, бићу кратак као и први пут.

Моје излагање што сам хтио да кажем и суштину, готово све је рекао премијер Владе г. Козић.

Мени као народном посланику стварно је до дана данашњег несватљиво које снаге икојим принципима за мјесец два највише пола године окове се на Владу и министре и наша Влада одлети бржи него да је кула од карата и одлети већина министара. Претпостављам да ће и у овој конструкцији, односно новој Влади, одлећети далеко више министара, а

чахурене општинске структуре, и учахурене бирократе у другим установама републичким, да се помакну ни за педаљ и ми све слушамо како нам не функционише у овој држави, а ако овако наставимо радити неће нам никада ни профункционисати. Покушали се било шта да уради, жалосно је ово чути, а истина је, јер сам ја чуо у мојој општини прије 20 дана је господину Тому Ковачу прије, на првом Клубу пријеј 15 дана, па да је изнио шта је подузео и урадио у ходнику, рекао свака част Томо, али бојим се да ћеш више остати министар, зато што сам ја то чуо у мом забитом РУдом од највећег профитера у мојој општини, како Томо нешто чепрка и како ће се тај упитати како ће проћи од идуће Владе, не знам можда је и Томо предложен за будућег мандатара, за будућег министра, али чисто сумњам. Сада ја стварно господо ништа не знам. Ко стварно врши полуге власти и ко овдје има власт. Ми ћемо сада поново изабрати нову Владу. Ја потпуно вјерујем мом колегу Рајку Касагићу сигурно је одабрао добар пим, али Рајко неће издржати дуже неко је и Козић, ако ми овако се будемо понашали. Ја не могу да откријем које су снаге и које су полуге које намећу нама посланицима да смијенимо Владу, а остало се ништа у држави не промјени. Томо Ковач почео да гони и урадио и умјесто да то буде пострек или да се каже, иде нови мандатор, нови министар, али тако треба наставити и подржати. Ми ћемо опет за неко вријеме ако се неко негдје помјери, хајмо на Владу, Владу је најлакше промјенути и све је у реду, међутим, у држави нам није ништа уреду јер није немало ништа. Онако како је кренуло знамо да нам држава не функционише, знамо како је стање на терену, ја се стварно бојим и дочекати идуће изборе, а камо лизаћи, а не знам шта ћемо на њима добити ако не средимо стање у нашој држави, а то су управо кључна министарства МУП, Министарство правосуђа.

Проблеми у свим општинама су не мало исти, ја овдје нећу истицати о проблемима који муче мене и моју општину, давно сам упознао и најодговорније који муче нашу државу, очекивао да се одради, није се одрадило ништа, неће се ни одрадити. Сјенску, трачак наде сам гаио један овакав министар као што је био Томо Ковач, на жалост накратко да ће урадити, дај боже да дође опет неки тако енергичан министар, али знамо да ти министри МУП-а прије оду него што се поставе, па не можеш тачно знати ко је када био ВД када је био министар, једноставно тако се то дешава.

Извјештаје Владе, рад Владе потпуно би подржао у каквим је условима радила, радила је, резултати су одлични, али би стварно апеловао господо, дајмо једном влади одрешене руке да влада и дајмо влади да спроведе у живот и праксу оно што ми у законима доносимо. Другачије нећемо поправити стање. Толико и хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Има ли још неко потребу да дискутује? Моћемо ли закључити расправу? Може.

Само бих ја хтио мало да коментаришем пошто је закључена расправа, можда је то и омашка г. Ковача када је било говора о кадровским промјенама. Ја нисам учествовао, ако је двојица предсједника то су њих двојица, ја нисам учествовао у никаквој замјени Кутлије то први пут чујем.

Састанак који је био доле, то је био састанак са у коме сам ја са једном групом посланика расправљао, а ви сте са другом, било је на дневном реду и Ђурићев случај, не, не, никада нисам ни чуо, први пут чујем за тај проблем.

Друго, ни у једном кадровском решењу у МУП-у нисам учествовао, ево ја молим сада да јавно кажеш, јесам ли ја и у једној замјени и смјени или промјени, ја молим јавно изаћи за говорилицу и реци, ја не знам за предсједника Карацића, реци јавно, начелник тај и тај био је Крајишник присутан када се требао замјенити. Ја не мислим да си ти лоше радио, ја хоћу себе да искључим што се тиче тога.

Друго, осим једне расправе када је био конфликт између ДБ и ДБ Бањалуке када сам учествовао скупа са предсједником Карацићем о помирењу, то је било у кабинету предсједника Карацића. Ни на једном вашем састанку нисам учествовао.

Нисам учествовао ни када си ти постављен за замјеника министра ни када си постављен за министра, тако да се зна ради историје и стенограма.

/Полемика смјеста/.

То није тачно, ја сада молим Томо, не можеш ти због тога што си незадовољан, ево овдје је бивши предсједник Владе Владо Лукић, нека каже јесам ли иједан предлог дао. Ево предсједника Владе г. Козића нека каже јесам ли иједан предлог дао. Ево господина Рајка Касагића донио је предлог са којим смо ми када смо се консултовали са предсједником Карацићем имали неке резерве, од прилике да ли је добро да се мијења комплетна Влада, али то је искључиво било његово право, то је ради истине и стенограма.

Што се тиче рада г. Коваћа, што се тиче њега јер је живио да да оцјену, ја ћу дати своје мишљење. Мислим да је за ово цијело вријеме борбе и рата г. Ковач био прави патриота и максимално се залагао за одбрану државе. Има он својих мана које имају многи министри и многи људи, али сам то јуче на састанку њему рекао, ни једног момента се није осјетила максимална патриотско ангажовање г. Ковача у одбрани државе, мени су патриоти, макар се не слагао у многим, ја патриоте цијеним. Ово немам разлога да кажем, могу да кажем о сваком министру ако кога интересује шта мислим, јер ми је то дужност.

Не знам шта је г. Козић мислио да се створи амбијент у Скупштини, али ако може да и касније каже. Ја би волио да ова скупштина буде амбијент у коме Влада може да оствари сва своје активности, јер је то њена функција. Ја могу да кажем да је за ово вријеме у коме је радио г. Козић, када кажем Козић, мислим на овај кабинет, сигурно је да имамо много мана, можемо да прихватимо и неке извјештаје, али је период био веома тежак. Само да узмемо блокаду и остало, морамо анализирати ствари. Није поштено да једна Влада оде да објективно не кажемо ово је грешка, а за ово им свака част. Јуче смо ми дискутовали о нашим људима који су, или могу бити ратни злочинци да остану са нама, или да оду код Алије и да буду сервилан или да буде дезертер. Они морају бити у кадровској изградњи државе, да учествују у изградњи државе. Не мислим ја да то треба бити као послератни период и зато је врло битно, кадрови који су допринијели овоме они требају да кажу што требају.

Зато вас ја молим ако има неко предлог како ствари да иду, како да се одвијају што боље у овој држави у сваком случају да је то потребно.

Завршена расправа. Не можеш ти на основу моје дискусије узети расправу. Можеш послије када буду посланичка питања. Вјероватно ниси био ту Драгане.

Свака влада која понесе бреме и која учествује у овоме ми морамо да објективно сватимо да је Влада један тим који понесе највећу одговорност, највећи посао, зато је добро да објективизирамо и да кажемо овдје си зарадио оволику оцјену, овдје су мане, али салдо мора бити позитиван. Ја сам осјетио једну горчину у наше двојице пријатеља који су изашли, нормално ради тога што ми желимо да се извјештаји што прије заврше јер се ми журимо, а овдје је садржан велики рад, ево господин Карацић па господин Ђурић.

Ја сам рекао шта ја мислим, не значи да сам ја у праву. Слободно може неко да коригује моје мишљење и о сваком сегменту Владе требамо рећи објективно. Ја знам у каквим условима су ти људи радили и како је то тешко, па и ја сам познат да све кажем у очи, тако да нема проблема.

Господин ДРАГАН ЂУРИЋ:

Ја се извињавам што нисам присуствовао једном дијелу сједнице, а чујем да је условно речено прџаворски случај.

Прво ја не завидим ни једној влади која је формирана од Ђерића па на овамо, у ратним условима бити у влади, то је заиста малте не равно самоубиству итд. Радити у условима када привреда не ради, када нема сталних извора финансирања итд.

Оно што би ја хтио да кажем испред прџаворског случаја и задужен сам испред Ратног предсједништва, али оно је престало да ради у петак, не знам када је предсједник Републике донио одлуку... То је када је у питању прџаворски случај, ја се нећу према вама, ја сам чиста образа, само хоћу да се формира скупштинска државна комисија и да се ријешу тај случај и да се види, да ли је неко узео паре или није. Камо среће да сам их узео, да сам знао да ћу бити овкао блаћен ја бих узео, да знате то. Ја немам неких великих нисам јер сам мислио да правимо српску државу.

Друго, када је у питању Министарство унутрашњих послова, то је страшни суд у нашој држави. Ја сам често малтретирао ове људе из војске, можда некад и неоправдано, не што нису криви, него њихов ментални склоп је такв да су они припремани, доведени из опанака у интернате видјели ТВ, сијалице, свјетло итд. ја то њима не могу да замјерим. Ја сам сељачко дијете и знам те разлике одличне, ми смо и мислили смо да нам је одан. Ми смо господо избушени на свим нивоима када је у питању Министарство унутрашњих послова од стране Србије, јасно је мени шта је. У питању је да падне СДС, ја заиста нисам неки небески Србин, али спреман сам да погинем за ту идеју српске државе, у том смислу МУП, војска је тачно оцјенила сада је покушај преко МУП-а, тај МУП је.....

Друго, у бањалучком МУП-у ја нећу да говорим о источном дијелу државе, не зато што правим сепаратизам, ја да знам ја бих исто рекао, је страхота од организованог криминала, убијају људе за паре. Понављам, убијају људе за паре, односно пљачкају, па се деси и да убију за паре.

Ја Тому Ковача, нити је он мене инструментализовао ни ја њега, али је, мада му замјерим што јекасно, када су бабе у мом селу знале ко је убио и ово и оно, он је морао знати прије тога. Покрену је једну ситуацију у Бањалуци, ја не знам ко ће бити нови министар нити ме то занима, али тај поступак у Бањалуци не смије стати, има да се заврши и прџаворски има да се заврши, има државна комисија да дође и да види има да нас хапси. Полиција РС самном се неће моћи дописивати, ако треба ауторизам идемо на ауторизам, али не може се самном дописивати преко новина, не може. Има да прави пријаву итд. Ја знам зашто је то, успут је то, предизборна је кампања, Прџавор ће бити бстион СДС, вјеран овој СДС и остао сигуран. Ми смо имали радио и јачи је од било ког радија у РС, још ћемо га дигнути, направимо и ТВ да знате и то и никада СПС и ниједна лијева опција неће доћи на радио док ја будем ходао Прџавором, толико сам ја демократа када су у питању комунисти. Неће ни један на ТВ. То је тако.

Ми смо ишли директно са питањима и видјели смо да једно 7-8 болесних људи који сједе и ништа не раде иду са таквим питањима, када би неко то урадио неку психолошку анализу али ову акцију, ја замјерим једном мандатару што је Јовичића доводио код вас предсједнице Караџићу. Ја то знам, Јовичић је један криминалац и то је јасно. Немојте ме убјеђивати да није. Ја се извињавам ако није тачно, Јовичић је обичан криминалац, ја знам на почетку скупштине. Жупљанин је дошао код мене да сједи да снима ТВ да види неко и да евентуално види у мом селу и да каже свесам ја то препознао, нисам ја блесав. Будите убјеђени предсједник Караџићу, таман можете ме ликвидирати, али не межете ме убиједити у неку ругу варијанту. Немам ораха у џеповима, камо среће да сам узео 300.000 марака, не бих овдје сједио са вама. Другачије би размишљао, човјек са 300.000 марака и 5.000 марака ако исто мисли онда није нормалан, то да знате. Према томе, хоћу да се формира комисија државна, да ли она Комисија која је задужена за рад МУП-а, нећу да улазим у састав комисије, смао да буду посланици, нећу никакве комисије типа Суботића, то не може, то је лијево, него људи нормални да дођу и ја не улазим у састав, то једно, а друга ствар, да се тај случај заврши, да се људи похапсе, ако смо ми криви хапсите нас, хоћу да се државно руководство једном опредјели и да се каже, ви сте криви, нешто сте лапили итд. Ви ћути-те сви на нивоу, ми горимо под притиском. Нисмо ми кукавице, ми смо премни да издржимо, ви немате појма колико смо ми издржали. Ја знам СПС и то мене само јача. Ја волим када они на мене ударе, ја онда добијем жељу да их мрзим итд. Хоћу да вам кажем у најозбиљнијој форми, осим те комисије хоћу да се тај процес, ма ко био министар, да се заврши.

Полиција, крим полиција, а и остале крим структуре у Центру СБ умјешане у организовани криминал и убиства, ја стојим иза тога и молим да ме неко саслуша и имам аргументе, то једно, а све остало ко ће бити министар и шта ће радити, ја нећу да будем ничији адвокат итд. Према томе, Томо је мало касно изнио аргумент, требало је о томе ного прије разговарати. Ја сам изгубио дане долазећи код Крајишника, онда је живко био, био у пензији не знам није нико био, било ни мртво ни живо, Томо је био замјеник, некада га није било итд. Долазио сам код вас предсједнице два пута, једном је предсједник Крајишник једном није био, делегација Прљавора је долазила. Оптеретили сте нас руководство са једним убиством, које је у принципу небитно, мене не занима да сли су се вратиле паре, ни чак убица да ми Бог опрости, него ми занима то што је то организовано из Центра СБ Бањалука, и то ваше држање неспособних људи у Центру Бањалука као што је Бране Пећанац, ја против њега ништа немам, ја га напротив цијеним, ја смо се он видјели на Рпчу, у нападу на Бихаћ итд. Знам да је храбар човјек и можда је заслужио чин генерала, али није заслужио, јер човјек не разумије

проблем у Бањалуци, дајте то ријешите. Нама да су дали американци, Холбрук је спасио Бањалуку и Приједор нико други није спасио, само американци и то немој да неко себи приписује ни војска ни полиција ни Бог отац, него само Холбрук и Бог. Да нам је дао читаву Босну са оваквом организацијом полиције и оваквим организованим криминалом у полицији, са оваквим организованим криминалом у одређеним службама ВРС, па и у цивилном сектору наравно, они су мање утицајни, то је мањи степен не би одржали.

Много је битнија унутрашња организација државе да се спаси ово што се спасит може. Ако будемо имали историско стрпљење оно што је предсједник Крајишник говорио и ово и оно, нека је, ми ћемо мало прогутати и претрпјети и дисати на шкрге, али морамо имати унутрашњу организацију. Организована убиства у служби МУП-а, не прихватам и то што је Томо започео треба неко да заврши, ако већ Томо неће бити министар. Ја нећу да улазим у то ко ће бити министар, то је проблем мандатара и предсједника Републике.

Молим вас предсједниче да Комисија државна дође и да испита случај, хоћу да се зна и да знају ове моје колеге, каом среће да сам узео.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја видим да немамо опозиције и морали би је да формирамо ради г. Ђурића, најбоље да има опозиција у Скупштини.

Др КАРАЦИЋ:

Ја молим за извињење, био сам мало са опозицијом на једном кратком састанку, за мало ме нису врбовали, мало шале.

Ја у принципу не волим када код мене траже пријем када ремети субординацију, ни командант корпуса, ни командант бригаде, али ако је нешто што људи резултно траже онда ја допустим да дођу да видим шта се збива.

Ја сам када је дошао овај господин из Бањалучке саслушао, погледао и рекао да они воде, да ријеше у МУП-у, да се не играју ако праве неку освету према руководству тамо, али ако имају нека то ријеше са МУП-ом, недопустиво је, а то се дешавало и од друге владе и сада да материјали који су истражни материјали, далеко од правоснажности пресуде излазе у новинама. То је недопустиво и тај ко је то урадио мора да лети, ја не знам је ли Томо смијенио, чуо сам да јесте и морао је да смијени. Не може то да прође. Тамо су новине жедне цензација и према нама не треба, каква опозиција, ова је опозиција мила мајка шта ми себи радимо. То неке ствари које су још ствар сумњи не знам овог и оног, то не може, то може да дође у јавност тек када буде заснована оптужница, а детаљи могу само након правоснажности пресуде, јер то је нанесена велика штета и господину Љујићу и Васићу и угледу Странке

и Државе и свему другом.

Ја морам да кажем, ја сам и по Уставу дужан да бдијем над радом Владе и да могу да је сазивам и да намећем дневни ред и да водим и ја то не радим када се год може и када нема неке кризе, морам да кажем да сам ја ову Владу бранио и ногама и рукама, јер је заиста у условима немогућим са блокадом на Дрини од 4.августа, они су управо мало после тога почели да раде, успели да дотуре и муниције и горива за војсу што је најважније и да не буде неке велике глади, било је оскудице, али глади није било. Тешкоће са готовином, све су то страшни проблеми били. наступила је ужасна криза, осуло нам се пола Крајине, мислим да је редослед прво Бог, па онда Холбрук, па онда наши војници и полицајци итд. до смо одбранили. Сигурон је да је имала МЗ одређених обавеза јер се плашила да Србија не уђе у рат и да не крене милион људи у избјеглиштво итд. а сигурно је да нас је напала и велика сила, а и сигурно је и оно што не могу да пропустим да ми имамо огромне слабости у организацији државе и војске, али да смо одлична војска, милион и по људи као мобилизацијска база према осам милиона муслимана и Хрвата, не бих могла, плус НАТО не бих могла тако лако да се носи.

Господин Козић је, не чак као послушан, дисциплинован члан Странке него је сам иницијативу понудио да би се укинуле разне приче и да би се истински ојачала Влада човјеком из Крајине понудио оставку да би дошао на чело Владе човјек из Крајине. Нико му то није тражио, али је он осјетио да ситуација тражи неки такав потез и он је то урадио.

Ја сам онда, то је прихватио Главни одбор и Клуб посланика и примљено је к знању на Скупштини, ја сам се онда мислио и врло ми је било тешко да се опредјелим за мандатара, требао ми је неко и ко зна право ико зна водити праву државу, а ко зна економију. Рекао сам, када сам се одлучивао, ипак је ЈО Бањалуке неки дио мале владе, ту су се радиле ствари које се раде у држави и последице других консултација, ту је долазио и Гојко Кличковић који један изузетан кадар на кога треба рачунати у будуће, не знам да ли је сада у сали и други Васић, тешко се мени опредјелити, али морају се доносити одлуке, човјек мора да се опредјељује и нема друге. Ја сам замислио и био предложио да у Бијељини на истој оној Скупштини г. Касагић преузме читаву ону Владу и да се користи оном могућношћу трансформације, односно пратећих, односно летећих измјена, односно промјена реконструкције Владе, како је вријеме потрајало г. Касагић је почео да размишља са ким може да ради, какву концепцију итд. Овдје су и други и трећи и четврти предсједник Владе. Ја право да кажем најсрећнији сам када не морам уопште да бринем, да мислим он неком министарству и Влади цјелини, то је љепота божија, не петљам се, јер знам да не шкрипи, не осећам се одговорним, осећам се заслужним јер све добро иде, а тамо гдје зашкрипи из објективних и субјективних разлога морам и по дужности да се мијећам, али ту владу као цјелину ову трећу сам подржавао.

Када је г. Касагић недавно изашао са идејама, наравно, првом и другом и трећем предсједнику Владе, ја сам понешто сугерисао, али нисам у основи хтио да намећем ништа. Наиме, ја могу када су у питању обрана и безбједност да кажем, тај и тај човјек не може, али не могу да кажем, тај и тај човјек мора. Није ред, ипак мандатар има одређено осећање ским може да ради и коначно ја од њега тражим одговорност, а онда он треба да има и одређену слободу.

Господин Ковач Томо, је изузетно заслужан човјек наше државе, велики борац, пуно је урадио, створио Илицу, затим се упустио у МУП као цјелину и ту дао свој допринос. Дуго је био и одговоран и овлашћен био је једно вријеме и замјеник министра Ракићу, обзиром на то да Ракић није био стручњак Ковач је држао МУП у својим рукама, послије тога дуго је био ВД, а на крају је био министар и када једна Странка сама у оквиру себе реконструише Владу не бих смјело нити Томо нити било ко да помисли да је то нека смјена. Мандатар се користи приликом да је Влада пала, да хоће некуд ругу концепцију да опроба и да покуша да је проведе и ја мислим да ни г. Лукић, не знам да ли смо довољно водили рачуна о њему, а морали смо о Ђерићу такође. Козић је члан Главног одбора и својим гестом нас је задужио, а и оснивач је Странке, ми морамо о тим људима водити рачуна, такође и о томе ми морамо водити рачуна. Господин Остојић је био у једној Влади па изашао, па био у оној другој влади па изашао, па ће се можда појавити у трећој Влади, наши људи су наши људи. Не значи ако није у једном аставу да неће бити у наредном саставу или да неће ићи на неку другу значајну дужност. У том смислу вас молим, мени је увијек мало емоционално тешко када се дешавају оваке ствари, али важно је да се свати да ни један наш човјек не иде, није одбачен нити је смијењен, једино у првој Влади су били захтјеви за неке министре, то је била тешка криза Владе, после су владе конструисане у неком ходу.

Ја поштујем сваког мандатара. Морам да уважим његове погледе, његове захтеве за одређену концепцију када се већ одобри та одређена концепција. На нама је заиста велики проблем. Мислим да мало контрадикторно звучи, ово што је г. Милинковић брани владе, а каже не ради нам ништа на терену. Проблем је, или ако Ђурић брани Тому, а каже не ваља нам МУП. Проблем је велики, примјера ради, не треба Тому нико да брани боље него ја, ја тражим од Томе да остане у руководству и да, не браним уопште, ја кажем само, проблем је било велики направити државу у рату. Направити државну управу, ви знате колики је потрошач вијска и колики је гломазни апарат била војска. Сва држава је морала да ради и да надода војсци и опет није било довољно. Нама државна управе не ради и то г. Касагић мора да зна. Мора се успоставити државна управа, мора се успоставити, када се дугме Влади притисне у свакој општини ус ваком ресору, долази до ефеката. Ако то не успоставимо ми ћемо бити у великим тешкоћама.

Сада сам разговарао са независним посланицима да се држава учврсти. Нама опстанка нема без државе. Они су нам дали пуну подршку. Држава се мора учврстити, држава се не може учврстити без државне управе, не великог гломазног апарата, већ ефикасне управе. Треба такође видјети шта ће нам се наметнути у односу на војску, димензирати војску према нашој снази и оставити одријешене руке г.Касагићу да и даље, он је направио веће промјене него што сам ја очекивао, али да и даље врши промјене ако он буде хтио, али да дођемо до резултата, а тај резултат је да са мало цркавице које имамо прехранимо народ и војску, да покренемо привреду без кредита, немамо кредита, не знамо хоћемо ли добити и од кога какве авансе, али ми привреду морамо покренути и морамо дочекати скидање санкција за мјесец дана и онда сарађивати са читавим свијетом ако се може и како се може и колико се може.

Људи који су били у досадашњој Влади, а неће бити у садашњој су за нас драгоцјени и треба да представљају драгоцјене јер ми немамо кадрова. Треба знати да РС нема кадрова, има више столица него што има кадрова, зато нам је сваки човјек драгоцјен и морамо га сачувати.

Морам да кажем да г. Крајишник није учествовао, ја сам са МУП-ом доста радио, то су биле службе и увијек се ривалишу у сваком систему, јавна и државна итд. Ја сам доста утицао на то да се мире да се дође до одређеног рјешења, сада то ја мислим добро функционише, не смијемо занемарити, не смијемо казати, Бране Пећанац је легенда, можа он није за мирана времена, можда он није за мирна времена итд. али он је борац и ми њега морамо уважавати као војсковођу, као команданта, мирна времена траже нешто другачији рад државних органа. У свим осталим случајевима исто тако се није наметало, дође предлог и углавном смо се ми усаглашавали, ја сам био посебно дужан да водимо рачуна о томе, ја могу казати мандатару не може бити тај министар одбране или МУП-а, ако ће упропастити земљу, ипак се морају мандатару пружити подршке као што су се пружиле г. Козићу, ја вјерујем да ова Влада досадашња заслужује велике похвале и ми уопште не знамо шта нам се могло десити и у каквим су тешким они условима радили. Залажем се за то да се сви кадрови који настављају у Влади и сви кадрови који не улазе у нову Владу сматрају драгоцјеним нашим кадровима и даље користе за добро наше државе и система и треба изградити и банкарски и привредни систем, значи сваки од тих људи ће нам бити заиста драгоцјен.

С друге стране, свуда у свијету странка која има власт врши реорганизацију, видјели сте Жипе је већ једном промјенио владу, Мејџор мијења неке министра. То не смије да буде драматично, није пад Владе није смјена министара него је то реконструкција Владе.

Господин ТОМО КОВАЧ:

Милим вас господо, да се не бих сватило, ја се заиста извињавам свима вама. Томо Ковач уопште није упитању. Немојте да уопште дискутујете када је у питању Томо Ковач, јер сам ја добро учествовао у неким стварима у смјенама прошлих Влада за оно што су радили или нису, и нема о томе приче о Томи Ковачу. Ствар је питања МУП-а, људи су гинули борили се, крваво се борили, када су покушавали, не Томо него тамо тај неки оперативац и данас тај Бране и тамо тај Радовић који је пошао у Вишеград да уради ствари МУП-а. МУП ће добити карактеристику да је лоповски сутра, као што добива свукуда, а када покуша да уради неке ствари да уради, господо ми смо у замци. Не можемо од општине, од много чега другог, на жалост не можемо и од много већих врхова, то је истина. Ја иза тога стојим и немојмо се изграти, ја нећу и немам право да пръави веш ове државе, ако га нисам прије износио да га данас износим, нићу га ја износити, али имам право да кажем о политичким опредељењима, били се договорили да правимо државу, нема прављења државе, имам право да кажем, извини, ја не би никада ушао у Владу, опрости г. Касагићу, ја теби не вјерујем јер си свој имиџ градио на сукобу са Радићем и тако су ми кадрови пролазили у Бањалуци, нема о томе приче, мене ту не може промјенити ни Карацић ни Крајишник ни Странка.

Није тачно да не знаш ништа око Јовичића, јер задњи предмет који сам нашао када су у питању шопинг центри у његовој ладици, а ради се г. Касагићу око неких случајева око вас. То нисам мислио да спомињем да нисте рекли да не знате ништа око њега. Немојте о Томи више да спомињете.

/Полемика смјеста/.

Није ово ствар мјеста или било чега нечег другог. Ја сам у задње вријеме и када је у питању око Српског Сарајева неких односа и када је у питању према средствима информисања и још ових ствари када је у питању рада МУП-а. Опростите господо морам да кажем и када је у питању моја Странка СДС која је некада била и више не знам шта је, ја вам морам рећи да смо се политички разишли, не по питању смјене, ја више не размишљам као што ви мислите да правите државу на овакав начин, из простог разлога што сам на почетку рекао, нећу да прихватим подвалу Бањалукe, нећу да прихватами околности у смислу да се не разјасне неке ствари око свих падова и свега остало, ако Влада треба да спаси неком главу нека спашава, али се морамо орпедјелити да у Бањалуци, оно што се десило у Крајини је крив тај и тај из Владе или није крив тај и тај из Владе, крив је тај ресор тај није, да поднесе јер ће историја ипак бити из свих разлога, да се поднесе одговорност народу, а играње, говоримо о некој нормалној процедури, нема везе о смјенама и било чему, замјенили смо тезе, то је суштина свог мог излагања, свог мог говора.

Ја нећу, само да кажем можда ће неко други правити оваку или онаку полицију. Ја сам се увијек изјаснио којој страници припадам и коју политику водим, али никада нисам мислио да се прави од МУП-а нека врста једног, као што су некад комунисти, да сви морају исто да мисле, да сви морају истој страници да припадају и да такве начине се поигравамо са кадровима и који су кадрови уз кога да их тако тјерамо неовисно од њихових стручних квалитета и било чега другог. То је суштина мог излагања у свему томе и молим вас немојте моје име више да, нема потребе да се око мене играте, ја сам са тим, неовисно од било чега, завршио.

Господин КАСАГИЋ:

Ваше високо преосвештенство, господине предсједниче, даме и господо,

Никада нико није дао за Студио "Б" никакву информацију ко ће бити у Влади, а ко неће бити у Влади, очито је тачно по томе да информација та полуистинита. Никада нисам Јовичића слао предсједнику Карацићу него је сам зажелио, то сам сазнао од Томе да је био од предсједника Карацића, нити сам знао да је прогањан.

Тај предмет због чега је Јовичић прогањан ако је прогањан, је стар годину дана. Зашто се сада на крају поставља на дневи нред када је Студио "Б" ту дезинформацију дао. Ја још увијек нисам имао у глави да ћумијењати, не мијењати сва је Влада пала. Када иде предсједник Владе, нема више Владе. Мандатар саставља Владу, сви нови, или сви стари, ствар је његовог ризика, а министар када штити и када извршава своје послове он штити и себе и предсједника Владе.

Што се тиче спомена ово је стварномалодућно, нељудски, рећи да је неки шопинг центар нешто притајно код Јовичића. Мене је и генерал Гверо питао, шта је то у шопинг-центру да три муслимана узимају закупнину од 50 хиљада марака мјесечно и војници гдје сам год био. Ради се о томе да су ти људи били онако мало надобубни и од једног пословног простора, односно фискултурне сале прије ове власр, јер су само у Бањалуци муслимани и хрвати могли добијати пословне просторе, три муслимана паметни били и са туђим парама направили 65 пословних простора без својих пара.

На основу притисака као предсједник ИО, односно ИО не ја као предсједник, био сам дужан да онемогућим да у овом рату, јер је то противправно, они су дали подзакуп, а нису имали право да дају подзакуп да се то некако онемогући, судски спор има на суду никад није ријешен тај предмет. Ја сам рекао фебруара прошле године, онда када смо престали да плаћамо полицију и судство да смо изгубили државу, на Скупштини сам то рекао.

Како је ИО то рјешавао, онда је његов адвокат који је исто сотао без великих прихода дошао и никакву ми грешку нису могли наши, ја сам пет година под некаквим нападима, критикама и контролом крим службе. Крим служба је долазила и контролисала ме када сам у Београду кључне ствари рјешавао за Крајину. Јакажем, ја не волим новац и не можете ми ништа наћи, само немојте фалцификовати, а нашли су срећа поштеног инспектора који је ракао неће ме натјерати да фалцикујем. Како би доскочили, као би почели причати нешто о мени, онда је тај муслиман, односно његов адвокат, а муслиман тај потписао, не знам ни како се зове, написао тамо нешто и послао амбасади Америке, МЦК да сам ја пријетио неком то муслиману и ништа даље не напомиње, а онда даље наставља да су нека браћа Којићи, ја их и не знам, да су одвели његову жену и пуницу и да се нису вратили, који раде у ДБ, кажу регистрација та и та.

Ја сам тражио од МУП-а да то у цјелости испита, јер је то љага на МУП односно ДБ и на ову државу јер је то отишло у иностранство. Међутим, то је Ђуро Булић рекао није то битно, како није муп хтио ја сам поднио кривичну пријаву да се докаже да ли сам ја неком пријетио или не, поднио тужилаштву и тужилаштво поднијело по службеној дужности, јер је клевета службеног лица. Суђење је било још једном, биће још једном.

Ја сам једном пропустио лаж у "АСУ" о мени да не поднесем кривичну пријаву и та ме лаж увијек прати, МУП када је испитао да то није тачно није на ТВ рекао то није тачно. Ја не мислим пропустити појединцима да испирају уста самном, него ће ми морати доказати да сам крив, а ја ћу доказати да сам невин, ако се уопште доказује невиност.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Можемо ли ми закључити ову тачку дневног реда уз оцјену да морамо да одамо захвалност Влади на цијелом труду, нормално ко год ради има проблема, али се надам да ће се створити простор и бољи услови када будемо дошли у мир за будућу владу.

Прихватате ли да се комплетно изјаснимо о свим министрима. То ја знам, ево само да завршимо.

Комисија за контролу рада МУП-а и Војске, они су, има ту и представник независни, има Комисија званичка, можемо је допунити да испита овја случај. Предсједник Комисије је потпредсједник Скупштине, има још један случај у Вишеграду и они ће то завршити.

Предлажем да се, пошто није било појединачних примједби да се изјаснимо о раду Владе у комплекту, а узимајући у обзир ове две институције Комесеријат за избјеглице и Републичка управа за јавне приходе.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо уз три суздржана гласа усвојили Извјештај о раду Владе РС и то: Министарства одбране, МУП-а, Министарства правосуђа и управе, Министарства финансија, Министарства саобраћаја и веза, Министарства образовања, науке и културе, Министарства трговине и снабдјевања, Министарства енергетике и индустрије, Министарства пољопривреде, шумарства и енергетике, Министарства здравља, рада и социјалне заштите, Министарства информација, Министарства за питање бораца и жртава рата, Министарства за урбанизам, стамбено-комуналну делатност и грађевинарство, Комесеријат за избјеглице и хуманитарну помоћ, Републичка управа јавних прихода и Министарство вјера. С тиме да се узима као закључак захтјев проф. Миљановића да се мора доставити у писаној форми најмање 10-15 страница извјештај Министарства иностраних послова и свих осталих републичких институција које су дужне да дају информацију.

Прелазимо на 6. тачку дневног реда - Избор Владе РС. Ја позивам мандатара Владе да кратко изнесе свој програм и да по Пословнику и процедури о усвајању кабинета се изјашњавамо.

Господн РАЈКО КАСАГИЋ:

Ваше високо преосвештенство, господине предсједниче Републике, господине предсједниче Скупштине, господо посланици,

Захваљујем се предсједнику Републике који ме предложио за мандатара Владе у овим изузетно тешким и сложеним условима. Када сам се одлучио да прихватим понуђен мандат руководио сам се прије свега, жељом и обавезом, да уколико је у овим условима могуће дам свој пуни допринос кроз све форме дјеловања Владе, успостављају правног организационог и економског и економског система РС и на тим основама њеној што потпунијој афирмацији. У том смислу желим да вам изложим свој програм, односно програм дјеловања Владе за наредни период са жељом да се ви као Скупштина изјасните о програму и његовом садржају, а не о мени као појединцу односно мандатару.

Народ РС успјешно се одупро стварању унитарне БиХ и цијепању јединственог бића српског народа, то га је коштало у четворогодишњој борби живота најспособнијег дијела радно-активног становништва те инвалидности избацивања из строја великог броја радно-активног становништва, рушења имовине и повећања потреба за социјалним фондом.

Међутим, резултат те борбе је РС. Њезином настанку треба да се захвалимо првенствено српском народу на свим просторима гдје живи. У РС који је поднио страхоте рата и незапамћен ембарко у Југославији који се са нама солидарисао и подносио ембарго цијелог свијета, а затим дијелио са нама оно чиме располаже.

На другим просторима Срби су подносили понижење, а ипored тога пробијали ембарго да нам дотјерају одређену материјалну помоћ. Захвалност треба одати и Народној скупштини и свим органима власти и ВРС. Република Српска није међународно призната, нити у састав Југославије, односно Србије, него је чланица уније БиХ, али она има довољно јаке границе и самосталности што јој омогућава да опстане колико се у миру ослонимо на разум или да нестане уколико мир искористимо против себе. И даље смо на искушњу чему се треба супјешно одупријети ако је против интереса РС и српског народа, зато нам је потребно јединство изнад свега и Влада која ће економску моћ искористити ради економског прогреса, приватизације привреде и либеризације изузев у сегментима од ширег друштвеног интерес, јачања социјалних фондова, рјешавања проблема избјеглица, подизање на виши ниво образовне функције, културе који су у ратно вријеме били на другоразредном мјесту, квалитетно јачати обрaмбену моћ РС.

Економски прогрес могуће је остварити уклапању у свјетске токове новца, капитала и радне снаге. Као предуслов томе је: обнова РС и припрема програма за обнову, развој Републике и припрема развојних програма, омогућавање улаза савремених технологија уз потпуну гаранцију имовине и стимулисање страних улагања. При томе је нужно обезбједити што тјешњу економску и другу сарадњу са Југославијом и њезиним републикама и уклапање у њихов јединствен систем. Улагање страног капитала је гаранција мира РС, па је Влада обавезна да утврди привредни потенцијал који је привлачан за страни капитал, шуме, хидроцентралне, мобилна телефонија, текстилна индустрија и др. затим исти понудити иностраним привредницима. Обнова привреде и стамбеног фонда је један од приоритетних задатака Владе. Обнова се може вршити на основу утврђене штете по врсти и висини због ратног разарања. Сарадња са југославијом огледа се на успостављању јединственог платног промета изналажење могућности за што тјешњу, економску и развојну сарадњу. Максимално уклапање привреде РС у економске развојне токове привреде Југославије и међусобно заједничко наступање на иностраном тржишту, научну, културну, образовну и другу сарадњу, а посебно на сарадњу у смислу заједничког рјешавања проблема избјеглица и небригутних лица РС.

Република Српска је још увјек правно и економски неуређен систем, као први предуслов за успостављање цјеловитог правног и економског система РС мора се извршити доградња постојећег Устава у смислу доградње и прилагођавању уставима земаља демократске оријентације и потпуно отворено тржишној привреди.

У складу са тим морају се по хитном поступку донијети или доградити системски закони као што су закон о предузећима, закон о страним улагањима, закон о организацији државне управе, закон о организацији државне управе, закон о локалној самоуправи, закон о трансформацији државне својине. Ради успостављања правне и ефикасне државе потребно је развластити општину свих државних функција, обезбедити да све државне функције врше републички органи и организације.

Треба онемогућити општинама, предузећима и другим субјектима директно финансирање државних органа, војске, полиције, судства и др. и утицај на њихов рад и кадрове. Влада треба да изнаше ефикасан инструментарији и централизовано прикупљање тих средстава, да општина и предузећа и њихове дистрибуције. У ситуацији у којој се налази РС неопходно је извршити максималну централизацију свих новчаних токова и обезбједити њихову планску расподјелу и контролу, то значи да треба утврдити биланс расхода, прихода, дефицита и начин њиховог прикупљања, утврдити начин обезбјеђивања изворних прихода и разрадити механизме њиховог ефикасног прикупљања. Централизовати све државне фондове, разрадити ефикасан систем опорезивања који ће стимулисати производњу, развој и предузетништва слична пореском систему неких европских земала и онемогућити покретање поткрадање државе, онемогућавати општинама да утичу на проток новца кроз платни систем и појачати рад финансијске полиције. Побољшање система уорганизацији и материјалне основе као и обезбјеђења сигурних извора финансирања и њиховом централизацијом, укидање локалних војски и деполитизацијом обезбједити чврсти хијерархијски систем јединство командовања војском.

Једна од кључних полуга у систему остваривања власти, а поготово у периоду стварања правне државе је полиција, међутим, управу сегменту изражени су бројни проблеми и негативности због тога је неопходно извршити што хитније темељиту реорганизацију у смислу јасне централизације изградња хијерархијске структуре и субординације у раду. Онемогућити утицај локалних власти, група и појединаца на рад овог органа.

Потребно је да влада употреби сва средства правне државе у циљу онемогућавања незаконитог богаћења, а прије свега изналажењем ефикасног механизма опорезивања, плаћања царина и других дажбина и слично. У условима ратног стања и непосредне ратне опасности и у периоду успостављања правне државе и сва средства информисања нужно је ставити у функцију с правом на слободу и истинитост информисања

грађана у оквиру грађана информативног система. Неопходно је сву напуштену државну и приватну имовину станове, приватне зграде, пословни простор, ставити под управљачку и контролу функцију државе.

Када говорим остају у привреди морам да констатујем да је тешка, а у неким сегментима и критична, као стаје у енергетици и сл. Тако стаје није последица само рата и економских санкција него и чињенице да држава, односно Влада и ресорно министарство није предузимала потребне и правовремене мјере и активности. У ситуацији када се Република Српска налази у санкцијама неопходно је да сви витални дијелови, посебно инфраструктуре електропривреда, ПТТ, снабдјевање војске раде под строгим контролом државе односно Владе, то подразумијева да Влада плански њих усмјерава њихов рад, односно утврди јасне билансе, задатке извршиоце, рокове и начин плаћања њиховог остваривања. С обзиром да бројни капацитети не раде због оштећења, недостатка кадрова енергије репроматеријала и др. потребно је у сарањи са општинама гдје су ти капацитети лоцирани утврдити висину штета насталих због рата ради а затим утврдити оперативних план њиховог активирања. Програм обнове и развој РС као и основа за учешће, распоdjелу средстава код међународних банака, претпостављам да су припремљени па остаје обавеза Владе за његовим провођењем. Због веома крупних проблема снабдјевању електричном енергијом као изразитог тешког полошаја привреде због чега РС пријети енергетски колапс неопходно је предузети мјере и активности за успостављање система електро привреде као јавног државног предузећа, јединственог технолошког система, одржавања производње у објектима који раде покретања капацитета који су извор производње, обезбјеђивање енергије из других република и на тим основама обезбједити потпуна снабдјевања електричном енергијом. Сва државна јавна предузећа електропривреда, ШТО, а посебно производна и дистрибутивна предузећа у области електропривреде треба одмах ставити у пуну управљачку контролу државе и максимално их утчинити независним под утицајем општине, ако би се у цјелости елеминисали локализми, партиципални интереси и онемогући распад енергетског система.

Државна јавна предузећа треба да воде самосталнупословну политику у име државе у циљу заштите јавног интереса државе из чега произилази да се таква политика не може водити из више центара односно општина.

Све је присутнија тенденција уплитања општине и појединаца на разградњи производних великих система: Репродукционо повезаних и покушаја стварања општинске и регионалне привредне структуре што је у бити веома штетно. Те појаве треба енергично сузбијати и омогућавати привреди да се слободно репродукционо повезује. Влада ће значајан дио своје активности усмјерити у области пољопривреде, шумарства и сточарства. РС располаже значајним и недовољно искориштеним ресурсима у области пољопривреде, шумарства и сточарства што се угледа у

непланском искористивању високих економских шума без нових улагања, загоровљавање обрадивог пољопривредног земљишта, оштећености засада у сточарству, те непредузимање технолошких захвата, оштећености и запуштености производних капацитета рибогоишта, уништеност и оштећеност прерађивачко-прехранбене индустрије у великом обиму уништености сточног фонда.

У циљу рјешавања ових проблема Влада ће припремити санациони програм. Ради оживљавања привреде и стварања материјалне основе за снабдијевање војске и становништва неопходно је извршити и прерасподјелу људског потенцијала између војске и предузећа.

Питање својинске трансформације је једно од централних питања успостављања новог система друштвених односа у РС која може имати веома крупне социјалне импликације па је због тога неопходно што прије на најширој научној основи уз мултидисциплинирани прилаз овом систему предложити одговарајућа рјешња. Обзиром да је ово крупно питање на којем нису положили испит многе државе бившег источног блока и чињеницу да до сада нисмо донијели програмске основе својинске трансформације неопходно је што прије уз ангажовање цијеле српске памети из ове области понудити ваљане и прихватљива рјешња.

Војска и полиција су битан фактор у одбрани РС од евентуалног поновног напада снага које желе да овладају свим просторима бивше БиХ. Сарадња са војском и њезина реорганизација у складу са дејтонским споразумом мора да буде праћена и одговарајућим опремањем како би квалитет замјенио досадашњи квантитет у људству.

Донаторство као вид снабдјевања Војске из којег се крију многе злоупотребе могућношћу противправног присвајања мора бити онемогућено од стране државних предузећа и органа.

У условима рата и непосредне ратне опасности, те санкција против српског народа настали су велики проблеми у области: социјалне политике и здравства, образовање и културе. Влада ће у овој области приоритетно рјешавати смјешај расељеног становништва, обезбједити социјалну сигурност породицама погинулих, инвалидима рата, пезионера и категорија социјално незбринутих, економско оштећење избјегличким породицама. Здравство је препуштено снабдјевање на основу хуманитарне помоћи без потпуне контроле у расподјели. Коришћење властитих капацитета за производњу лијекова, санитетског материјала и контрола коришћења хуманитарне помоћи имаће за циљ увођење већег реда у здравству те рационализација здравствених капацитета.

Образовање и култура функционисали су углавном уз финансиску помоћ општина што потврђује чињеница да је у условима рата и непосредне ратне опасности остварена децентрализација буџета што је или приближно једнак третман ове области друштвеног живота у Републици.

Република мора сагледати потребу друштва и његову могућност у развоју функције образовања и функције културе и извршити рационализацију у овој области.

На крају да кажем неколико ријечи о начину метода рада Владе.

Влада је колегијални орган који дјелује и ради на једном мјесту. Министарство није само министар него стручно и кадровски оспособљен орган за вршење своје функције. Министри морају првенствено створити систем у којем функционише министарство, а Влада функционисаће државе преко система.

Влада мора створити детаљне у одређеним мјестима како би се њезина функција ефикасно уз појефтињење остварила на свим просторима Републике, при томе ће Влада утврдити врсту и обим овлашћења општинских органа управе.

Резиме задатака:

1. Покретање привредних капацитета расположивим средствима при чему ће у почетку домаћи ресурси имати ту улогу.
2. Обонова и развој привреде на основу програма који ће омогућити учешће у финансирању свјетских банака.
3. Социјално збрињавање социјално-угроженог становништва.
4. Развијање система дјечије заштите ради постицања наталитета и обезбјеђења заштите хендикепиране дјеце.
5. Рјешавање исплата и инвалиднине инвалидима рата, надокнада породицама погинулих као и пензија.
6. Материјална надокнада избјеглицама.
7. Приватизација државне својине, либерализација политике у погледу оснивања предузећа, те омогућавања дјеловања тржишне конкуренције.
8. Функционисање државе кроз њезине институције, примјене законитости те изградња чврстог система.

Напомињем да нисам имао претензија да набројим све проблеме са којима ће се Влада морати сусрести у свом раду. Наброја сам само неке и то оне које сматрам сада најприоритетнијим. Сваку примједбу која доприноси бољитку, функционисању државе и њезине стабилности ћу прихватити.

У провођењу овог програма одређелио сам се за следећи кабинет:

Потпредсједник за унутрашњу политику послова правосуђа и управе судство и полицију Мирослав Вјештица, рођен 1947. године у Хашанима, завршио Правни факултет у Сарајеву, радио на пословима секретара предузећа, општински друштвен самобранилац, директор предузећа. Сада је посланик у Народној скупштини.

Потпредсједник за друштвене дјелатности: Велибор Остојић, рођен 1945. године у Челебићима код Србиња, завршио Филозофски факултет у Сарајеву, радио као професор српског језика, лектор на РТВ, министар за информисање, министар без портфеља, сада ради на функцији предсједника ИО СДС.

Потпредсједник за привреду и финансије: Миломир Драганић, рођен 1956. године на Палама, завршио Економски факултет радио на пословима директора творнице погона "Васо Мискин" Сарајево. Сада је директор "Енергопетрола" Сарајево.

Од досадашњих чланова Владе опредјелио сам се: за Марка Арсовића министра Министарства правосуђа и управе, Недељка Лајића министра Министарства саобраћаја и веза, Драгана Калинића министра Министарства здравља, рада и социјалне заштите, Војисла Радишковић министра Министарства за питање бораца и жртава рата, Милан Нинковић министра Министарства одбране, Драган Давидовић министра Министарства вјера, Алекса Буха министра Министарства иностраних послова, а затим три министра без портфеља: Боривоје Сендић, Мирослав Тохољ и Љубомир Зуковић.

За друга лица одределио сам се: Драган Кијац министар Министарства МУП-а, рођен 1955. године у Сарајеву, завршио Правни факултет у Сарајеву, радио у суду као судски приправник, затим у Министарству унутрашњих послова, сада начелник ресора ДБ и помоћник Министарства унутрашњих послова.

Драган Бошанић министар Министарства информисања, рођен 1948. године у Сарајеву, завршио Филозофски факултет југословенска књижевност и српски језик, радио 22 године на ТВ. Сада ради на пословима замјеника одговорног уредника СРТ.

Новак Кондић министар Министарства финансија, рођен 1952. године у Стратинској општина Бањалука, завршио Економски факултет у Бањалуци, радио на пословима шеф контроле инспекције СДК Бањалука, директор Управе прихода општине Бањалука и члан ИО сада ради на пословима замјеника генералног директора Службе за платни промет РС.

Милорад Скоко министар Министарства индустрије, енергетике, рођен 1945. године у Гацку, завршио Машински факултет и докторирао на организацијским наукама кибенетику и управљање предузећима. Радио 10 година у привреди "Енергоинвест" Сарајево и 15 година у државној управи, водио привреду БХХ у развојном смислу. Био је генерални директор "Електропривреде" РС.

Спасоје Албијанић министар Министарства трговине и снабдијевања, рођен 1955. године у Билећи, завршио Економски факултет у Сарајеву, радио на банкарским пословима, финансијским пословима, члан пословодног одбора СОУР, затим у стамбеној задрузи као директор, директор грађевинског предузећа, предсједник ИО Требиње, сада је директор Републичке дирекције за робне резерве.

Ђоја Арсеновић министар Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, рођен 1952. године у Бијељини, завршио Пољопривредни факултет положио стручни испит, радио на пословима руководиоца производње, пољопривредни инспектор, комерцијални руководилац, сада је замјеник министра за пољопривреду.

Ратко Мишановић министар Министарства за урбанизам, стамбено-комуналне дјелатности и грађевинарство, рођен 1956. године у општини Жепче, завршио Грађевински факултет у Сарајеву, радио на пословима у оперативи на изградњи објеката, пројектовање и надзор на пословима инжењеринг, технички директор, сада је директор предузећа за пројектовање, просторно планирање и надзор у Модричи.

Недељко Рашула министар Министарства образовања, науке и културе, рођен 1937. године у Санском Мосту, завршио Филолошки факултет у Београду југословенска књижевност и српски језик, радио у просвети и култури, бави се писањем пјесама, сада предсједник општине Сански Мост, народни посланик.

Љубиша Владушић министар Министарства за прогнана и избјегла лица, рођен 1955. године у Сарајеву, завршио Економски факултет, радио на пословима директора радне организације "Центра младих" на Скендерији, у "Енергоинвесту" руководилац финансијског сектора. Сада комесар Комесеријата за избјеглице и хуманитарну помоћ.

Даме и господо у саставу овог кабинета нико није утица сем људи са којима сам се консултовао на терену, органа власти у општини, представника СДС, слушао сам само предлоге, мишљења, међутим, био сам потпуно аутономан у саставу ове Владе и уколико прође ова Влада, овај програм, значи да сам ја на челу ове Владе искључиви кривац ако нешто не буде добро. Вољан сам у свако доба да се повучем, зарад државе у корист ове државе. Имао сам у виду заступљеност по регионима, међутим Рипче, односно Бирач и овај дио Романија нису заступљени, али имају још два министарства, односно једно које није попуњено и до сада није било попуњавано, министар за економске односе са иностранством, а предвиђа се отварање министарства за обнову и развој, па ће бити могућност да се и тај дио РС заступи у Влади, да имају своје преставнике до сада нису имали представнике. Хвала лијепо.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Хвала лијепо г. Касагићу. Отварам расправу. За ријеч се јавља господин Тинтор Јован.

Господин ТИНТОР ЈОВАН:

Господине предсједниче, цијењена браћо посланици,

Из излагања нашег предсједника смо чули које су то намјере и шта треба да ради. Но нисмо чули ни једног момента шта мисли наш

мандатар када је у питању Српско Сарајево. Ви знате да је то горући проблем сада и мислим да се ради о 140 хиљада људи и ако може да нам каже нешта, какви су планови Владе и шта у овом тренутку радити.

Но када сам за говорницом да се поново не враћам, ја би хтио да замолим да о сваком министру појединачно гласамо.

Када је у питању министар трговине, господо ја се немогу сложити. Тај податак ћу сутра изнијети у МУП-у и сутра ако ће тај човјек бити пред судом, а данас да га изаберемо за министра, ја немогу гласати. Зато молим све посланике да добро водимо рачуна о сваком човјеку о коме треба гласати.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Питање је господину мандатару. Има ли још неко потребе да дискутује.

Господин ПЕРИЋ НИКОЛА:

Поштована господо, поштовани господине мандатару,

Ја ћу лично гласати за ваш састав кабинета. Међутим, не слажем се и не могу себи дозволити да не кажем да у важем програму не стоји ни један податак који нам не може нешто казати барем за наредних 7-8 мјесеци.

Сада имамо дејтонски споразум, имамо изборе од 6-9 мјесеци, имамо територију, ми у овом моменту не знамо колико нама треба војске, колико нама треба полиције, колико нам треба и ко ће нам обезбједити и како из средстава међународне помоћи за обнову и развој. Питање Сарајева, питање коридора, питање, посебно питање како мислите извршити развлашћивање општина и централизацију фондова, затим питање приватизације, питање титулара. Ја ћу гласати понављам, за ваш кабинет, не гласајући за ваш кабинет јер се гласа у пакету не гласам за владу, али са вашим програмом се не могу сложити.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја сам трам да је ово допуна, да су ово сугестије мандатару, је ли тако г. Перићу, само да разумјемо, ви сте навели примједбе ша није укључио господин мандатар.

/Дискусија смјеста/.

Господин ПЕРИЋ:

У дејтонском споразуму је речено да у року од 6-9 мјесеци морамо да изађемо на изборе, што значи да ће доћи нова влада или ова влада. Значи да имамо податак период од 9 мјесеци, како треба да правимо државу, колико нам треба војске, која је то граница. Колико нам

треба полиције, како ћемо развластити општине, како ћемо централизовати фондове, како ћемо извршити, не могу се сјетити, то управљање државним предузећа и низ елементарних података није изнешено. Ја ћу за кабинет гласати, али за програм не могу гласати. Хвала.

Др БЛАГОЈЕВИЋ:

Ја бих хтио само једну сугестију Влади да дам сада од прилике знамо нашу територију и колико она површински износи. Мислим да није рано да се формира један експертски тим за просторно уређење наше територије, која је већ укњижена. Ми већ знамо какве ресурсе имамо, са чим располажемо, свакако ово што смо у декларацији рекли за Сарајево и за Вукосавље итд. за које ћемо се борити свим средствима да се и они уврсте, али да формирамо један експертски тим који ће радити одмах сутра на просторном уређењу наше Републике и да знамо гдје ћемо који ресурс и зашто употребити. Хвала.

Господин БУРИЋ:

Прије свега Ја сам хтио, ја ћу гласати за Владу, треба нова Влада итд. али хоћу да скренем Рајку пажњу као моме пријатељу и мислим да се неће наљутити на мене. Да се на овој Скупштини регулише, шта ће то од општина узети, нисам ја адвокат општина, ако су општине задрле у ингеренције Републике, молим вас да похапсите све те људе који су то урадили, али желио би да централна власт бар после нове године ослободи општине притиска Војске, полиције итд. Нису општини давале Војсци и Републици зато што су, је ли неко био сретан што мора да да и да отима од привреде, није то био резон, него морали смо јер су то била наша дјеца, централишите све, али централишите и обавезе, уколико неко наруши тај принцип који је Влада одредила не знам да ли је то још увијек 74-26 итд, молим вас да хапсите те људе и затварате и да се успостави држава.

У том смислу, не бих желио да се створи фама о томе како општине раде из ћефа, општине раде из потребе. Влада није водила рачуна о војсци пуно, јесте добрим дијелом, али и војсци је одговарало и централно и ово снабдјевање, па никада се не зна

Полиција исто тако није добијала плату 6 мјесеци па су се општине сналазиле, школство, здравство итд. Молим вас немојте оптуживати људе у општинама са нечим непотребним.

Нека предсједник Републике и Владе скупа донесу закључак циркуларно саопштење да општине никакве обавезе немају мимо закона и да су кривично одговорни. Будите убјеђени да ће вам предсједници општина и ИО бити најзахвалнији на свијету људи.

Друго, то што ова држава и ова државна управа не зна да прикупи паре, то је ваш проблем господо државно-политичког врха и Владе. Ја знам када смо били, када су били републички инспектори општински када су били, када дође републички инспектор боји се трговац и који није украо ништа, а камо ли који је украо, а ви сте све централизовали. Имате неколико републичких инспектора који вам ландарају по Републици. Сваки да је нивоа памети Николе Тесле не може то да уради. Вратите инспекције на општински ниво, ја вас молим, а републички нека буду контролни, у смислу контролни и њима и субјектима контролисања и онда ћете имати ефикасну контролу. Општина има мотив предсједниче Републике и она прави општинску комисију да би утјерала себи порез који ми измислимо 3% за здравство и школство, паушално за војску итд. па онда и државни, али радимо то на своју руку, противуствано знамо ми то, сутра ће нам можда неко судити није то битно, али ја вас молим градите државу по неким реалним принципа као и у свијету. Сада је мир, сада можда неће бити људи, можда је могућа и тих функција, на нећу у то да улазим, али молм вас урадите онако како то цијели свијет ради, немојте измишљати млаку воду и немојте говорити како је узела општиен неке ингеренције над Републиком, а ја колико знам није ниједне, уколико јесте правите кривичну пријаву и затварајте. То је оптужба слична оптужби руководству Прђавора.

Господин МИЧИЋ ДРАГАН:

Ваше преосвештенство, господине предсједниче, колеге посланици,

Ја ћу покушати да не критикујем, јер ја знам да је ово најнезахвалнији посао јер овдје мандатар је морао угодити себи или нама. Пошто он у овом случају има предност, ја нећу ни расправљати о персонама, али би му предложио да ово што је у смислу програма испричао напише не зато да би ми то критиковали, него да видимо шта је изоставио да му помогнемо да допуни.

Мени је запало, када сам гледао овај материјал који смо добили за Скупштину, тамо су формиране комисије и видим избацили смо једну коју смо имали, а никада није радила, а то је ништа није рекао што га сада посећају, а ми смо то нашим бирачима обећали, а ова Влада мора припремити изборе, ништа на пољу денационализације. Ми смо наше сељачке преварили, изманипулисали, гласове од њих узели и сада у бијелини формирају сељачку странку и врбују нас, неће успјети, али господо морамо видјети шта ће бити прече. Двапут нема смисла да их лажемо јер нећемо успјети. Неће мо ми више када долазимо да нас ви посланиче водите предсједницима или да нам омогућавате пријем и да за пет година не урадите ништа, формираћемо ми своју странку и прекос војих преставника изборити себи права. То говорим шта нам слиједи.

Ми ту морамо урадити, ја знам да то није у приоритету, али мора се узети у поступак да народ види да ми то нисмо заборавили и да ћемо одрадити када будемо могли, али за пет година да нисмо ништа урадили исто тако не можемо оправдати.

Друга сугестија, када се ради о члановима кабинета моја примједба би била, да је неопходно, а то ћемо сигурно, ако сада не прихватите, онда на следећој сигурно одрадити, МУП мора бити политичко цивилно лице. Ми смо у непосредној ратној опасности извршили измјену код војске и ставили цивилно лице и направили пун погодак. Нисмо ми ту ништа измислили видјели смо како је то код осталих савремених народа. То је са више образложења и непотребно ишта да износим сада у миру потребније да буде у унутрашњим пословима. Врана врани очи не копа. Сада ми смо скинули војску са дневног реда, долази Министарство унутрашњих послова. То је нови проблем са којим ћемо морати се суочити Ми као њихови домаћини знамо како је са њима баратати, веома тешко или једнако као са војском. Они се поистовјећују са државом, они узимају себи за право да судске одлуке и све друго мора проћи преко сагласности министра, ако је у поступку лице МУП-а, па молим вас гдје то има, сада уз сва уважавања свих личности, не говорим ни о једној персонално. Мислим да то неће ићи, прије или касније ту мора бити политичко, али јако лице, нема то разбуцају они када им дође неко са стране, има да дође такви који ће разбуцати њих и када их два три разбуца остали ће се ућутити. Нисмо ми нашли правога који зна да буца, па је зато био избуцан. То је моја сугестија.

Подржао бих господина Тинтора просто из практичних разлога, да боље расправимо појединачно, јер свако од нас сигурно има да неће дићи због неког, па да то сугерисемо и да исправимо него да падне цио кабинет зато што се неко неком са разлогом не свиђа. Толико и хвала

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Морам само да објасним да је у нас процедура да се мора гласати за цијели кабинет и тако да, не расправа него када се изјашњавамо, расправу водимо о цијелој Влади о програму, прво се изјашњавамо о предсједнику Владе, а када њега усвојимо онда гласамо за његов кабинет. То је процедура, а процедура је све.

Господин МИЈАТОВИЋ МИРКО:

Господине предсједниче, уважене колеге,

Ја нисам хтио намјерно да се јављам поводом извјештаја о раду Владе свјестан сам под каквим тешким условима је радила та влада и шта је све одрадила и чиме је морала оправдано да буде преокупирана, али не могу да прећутим и да не изнесем неке ствари, да ми стварно онако реално погледамо гдје се ми то налазимо и каква је ситуација у тој нашој држави.

Ми смо доста пута покретали као посланици питање унутрашње политике, дискутовали смо се о томе у више наврата и чини ми се да смо у задње вријеме заћутали и то не из разлога што нисмо имали потребе да о томе говоримо, него више имам дојам да смо заћутали што смо видјели да нам је бадава о томе говорити, а да је то заиста тако ево са питања безбједности грађана које покрива Служба унутрашњих послова. Ја стварно овдје хоћу да учиним Не би желио на тај начин да етикетирамо људе, ја знам на челу нашег министарства налазио се Томо Ковач и не бих ништа негативно имао ништа рећи против тога човјека. Знамо колика је улога тога МУП-а била у оружаном борби итд. Све су то оправдани разлози, али ми уколико нисмо свјесни у каквој се ситуацији сада налазимо, какво нам је стање те безбједности, ја вам кажем да ми нећемо направити државу. На жалост ми смо боље водили и поред свих промашаја спољну политику него што смо водили рачуна о тој држави.

Прошао сам ја читаву РС и био у сваком њеном граду, нисам чини ми се у Кнежеву и на жалост на Илици иако сам ту некада живио, а у другим сарајевским општинама јесам. Видио сам сва мјеста и све општине. Сада ћу вам укратко изнијети на неколико примјера каква је ситуација у Требињу, с тим не да браним своје Требиње, могу вам рећи да имамо дојам да је у њему најбоља ситуација, ако је у њему какву ћу вам је сада казати, онда можете стећи дојам какав је унутрашња ситуација у нашој држави. Ја вас молим за стрпљење да вам прочитам један допис директора болнице, на жалост упућен Команди града Требиња, јер нема повјерења човјек у полицију.

"У последње вријеме учестале су крађе у кругу Опште болнице у Требињу. Нестало је два пута лож-ује у количини од 200 и 500 литара, извршена је сјеча хроста и другог дрвећа, вршена је провала грудном одељењу, нестала је пећ за гријање, телефони, да би коначно нестала и жељезна капија која је лоцирана испред грудног одељења".

Тражи помоћ од Команде града да га заштити. У последње вријеме у главној улици Краља Петра ослободиоца биле су неколике провалне крађе и на жалост у бутицима које су додјељене породицама погинулих недавно прије непуних 40 дана у Требињу је убијен, од новокомпонованог профитера директор уважене требињске гимназије кога надам се име у врло фином сјећању потпредседник Кољевић, видио је шта значи та институција за град Требиње. Имали смо убиство једне жене, нпр. за коју су многи видјели да је убијена бијелом "Ладом" тај случај је завршен и не зна се ко је то учинило и одустало се од даљњег трагања итд.

Господо, да вам ја кажем укаквој се фази налази наш народ тренутно. Прије тога ћу вам још нешто рећи.

Одговорно тврдим, обзиром на менталитет наших грађана Требиња, одговорно тврдим да би безбједност у њему читаво ово вријеме могло да држи 15 часних и поштених полицајаца. Да уопште не бих требало ни један више. Испричаћу вам лични примјер. Мени су лично до сада украдена два аута. Задњи пут када сам се враћао са Клуба посланика кога смо имали овдје, вратио сам се са проф. Митром Миљановићем у један сат по по ноћи, оставио сам ауто испод свога прозора, јер га немам гдје друго оставити, дакле у 1 сат по по ноћи, ујутро када сам се дигао и у папучама сишао да узмем упаљач да би припалио цигарету аута није било. Пријавио сам све то МУП-у. Вјерујте да немам убјеђење да ће се икада наћи. Подузео сам личне везе, на жалост морао ступити у контакте преко одређених веза и са највећим криминалцима Ц.Горе и одбио чврста увјерења да није тамо. Пошто нећу да навучем љаку на себе, јер нисам вјерујте ништа украо иако сам све изгубио и имаће и потрошио и моје паре итд. сада треба неко да ме искомпромитује да сам ја продао то ауто иако грађани Требиња знају да ја нисам, али ће ми бити употребљено у даљем току ове наше политичке борбе.

Људи из МУП-а и на други начин има и тамо поштених људи, увјеравају ме, само су ме заклели дјецом, знате, јер је то опасно рећи, упозорили су ме да ми је опасно и ово казати што ћу ја сада казати, да је моје прво ауто регистровано у требињском МУП-у и продато у Ц.ГОру. Има у Требињу важи правило да се тачно зна ко је ово ауто украо, али да се то не смије рећи и ја имам податке ко је то ауто украо, али не смијем никоме да кажем. Ако имате у МУП-у, ја се овдје обраћам предсједнику Државе, молим вас да ме заштитите, не у смислу што се ја бојим некога, ја ћу ово казати све, ако имате пет људи да пошаћете у Требиње, ево новом предсједнику Владе за кога ћу гласати, нема никаквих проблема. Казаћу ја, не бојим се ја својој глави. Имамо ми људе, док су честити, храбри момци гинули, који су профитирали који су повезани у кругу итд. Ако се нисам бојао свега овога не бојим се ја ни ти, напротив имаће ме ко и осветити ако то буде требало, све ћу казати. Нећу вас даље давити овим, али шта сада очекујемо, ако има неких објективних околности за шта је то било до сада тако, онда заиста од сада нема. Уколико не дође исправка, и у осталим ресорним министарствима ситуација, да будемо јасни није нешто боља, не окривљујем ја ни досадашњу Владу ни итд. Управо на кога се сумња, ако хоћете да кажем тог требињског криминалца који се не смије да помене, он је у ствари најобичнији јадов итд. тај има упориште у нашем правосуђу, да су људи из врха правосуђа долазили да интервенишу за тога човјека да би био заштићен. Он и сада има за разлику од мене, коме су украдена аута, три аута која су такође украдена и које он вози итд.

Циљ ми је био личне природе, тражим заштиту сопствену, да се испита, ако Ђурић тражи тамо комисију и ја тражим ову да дође у Требиње та комисија, али да то буде стручна комисија. Ја вјерујем у људе нека дођу и нека утврде, а ја ћу им дати податке, али превасходни циљ ми је био да укажем. Ево ја поново, да будемо јасни, на ријеч дајем поверење и свој глас и мандатару и његовим предлозима. Надајући се, ево престао је рат да се може на том плану учинити нешто више. Ја вам одговорно тврдим, уколико се не учини нешто више, нама није потребан никакав непријатељ, није нам ни потребна никаква негативно навијање ИФОР-а, нити муслимани, нити хрвати, ми ћемо сами себе уништити.

Још нешто да вам кажем, ја сам, знате шта народ о томе мисли, чека да то прође, тихује више и не пријављује. Предсједнику новом Владе, надам се да ће бити, желио бих успјешан влад.

Ја бих вас молио, направио би вам једну исправку. Када сте састављали кабинет нисте никога консултовали, ви сте рекли СДС или људе из општина, а што се тиче Херцеговине, иако ја немам ништа против кандидата, немојте ме погрешно сватити, али да будемо јасни, немојте се иза тога сакривати, ткао је било и прошли пут, ја сам и о томе рекао предсједнику Карацићу, ви сте то предложили, нисте се консултовали ни са ким, имам повјерење у вас, гласаћу за то. Исто сада вама то понављам, али да сте питали, нисте питали, јесте ли требали, ја мислим.

Господин ПАНТИЋ:

Господо ја бих само кратак осврт на излагање мандатара г. Касагића. Ја бих ово прихватио само као размишљање и експозе приликом састављања Владе, а никако као програм. Ако ништа друго сугерисао бих да последице овог и састава Владе, око Владе појединачно не бих коментарисао ништа појединачно, вјероватно шири круг људи је консултован и на крају крајева и одговорност и мандатара и оних који су консултовани да саставе оваку Владу, али би инсистирао да у неком року, у било ком року, да се одреди да ли је то мјесец или петнаест дана направе људи један програм. Мени као економисти ово смета, сметају ми приче, сметају ми, не знам како да се изразим, предавање. Како ћемо радити и као, па то знамо сви, знамо како не треба радити. Ми морамо да се определимо пошто сада имамо државу РС, она је и међународно призната, јесте да нисмо чланице УН, али је рчено да постоји РС. Која је монета РС, је ли то динар, бон, марка, шилинг, франак или нека друга валута, да ли улазимо у платни систем са Југославијом, шта то Југославија тражи од нас да уђемо у платни систем, ако улазимо у платни систем онда мора бити и контрола роба и робних токова итд.

све то мора имати на папиру као релани показатељи.

Друго, ни једном се нисмо осврнули да кажемо хоћемо ли имало повећати производњу. Производња је на неких критичних 5% до 10%.

Предлажем да у наредних три мејсеца повећамо производњу за 10% или за 15%, 30%, зато нам треба толико и толико енергената, толико и толико радне снаге, тих и тих стручњака, тих и тих профила. Да кажемо толико треба електричне енергије и из којих извора из Србије из наших властитих извора у размјени са Хрватском и не знам са ким другим.

Треба нам нафтних деривата од дизела, бензина, мазута итд. Планирамо набавити из тих и тих извора. Дај једанпут да каналишемо шта радимо и одакле радимо. Већ је дојатило пролаз роба. Ово су нам реални извори, ово нам фали, ово ћемо прошверцовати, испаде да све живо шверцујемо а говоримо о држави, од репроматеријала најосновнијих, од кутија за паковање готових производа па сировине и којечега.

Не знамо, у ствари знамо да у Србији наш динар мање вриједи за 30-40%.

Предлажем да једанпут донесемо егзактан програм рада Владе са свим овим билансима, енергетским билансом и свим осталим и да видимо на крају крајева како ће мо формирати приходне, не само приходе. Ми смо се претворили у шикунску државу. Никада нико није дошао ни са једне стране да нам каже како и на који начин обезбедити сировине да повећамо производњу. Сутра ће нам се демобилисати сав овај народ, остаће на 15-20 хиљада војника, све то треба тацити у производњу са чим да радимо. Влада неке процјене имамо. Ми се сналазимо, чупамо нешто радимо, нешто иде, али не иде плански, не иде као што треба држава, а шта држава тражи. Држава тражи само порезе, само порези, порези и нико жив не тражи могућност повећања производње и да ти каже савјет, него гледамо све и у једном привреднику лопова зато што није дао довољно пореза, хајмо окренути ствар, хајмо повећати што је више могуће производње, па тек отуда узети некакав динар, а тог ће динара бити далеко више него што га имамо сада. Сма-трам да Влада треба да направи тај програм. Прошли пут, претпрошли пут имали смо исти случај, па је речено ратне су околности да не можемо да ћемо у ходну нешто направити. Сада смо дефинисали територије и нема више од 25 хиљада квадрата, знамо све и једну фабрику која постоји, па кажемо са овим што измјештамо не можемо рачунати, али оно што је до сада имало са тим рачунамо, хајмо програм на бази тих елемената, односно творница, фабрика, ресурса које имамо планирати само производњу за то за 6 мјесеци колико ће вјероватно мандат бити Владе док избори не прођу, вјероватно ће остати опет један број министара, па можда чак и читава Влада, али морамо некаква план имати.

Ово је за мене некакав систем рада на орук, како коме треба и како треба и каже добро смо прошли и добро смо се снашли. Ја сумњам у себе и можда сам боље могао радити и можда сам се могао боље снаћи, да сам имао одређене параметре и путоказе. Влада нам то мора дати.

Платежно редство је динар, платежно средство је марка, платежно средство је франак, све је живо платежно редство. У једној држави мора бити једна монета, озваничена, законска и то чини државу. Хајмо да видимо да ли смо у стању да то направимо или нисмо. Већ ме као економисту стид да не кажем ништа, а да ћутим и да се само слуша прича, прича, прича, причу може причати политичар и он ће увијек да је прича, а ми морамо бити конкретни.

Предлажем, нећу ништа опет да кажем посебно о Влади, али предлажем. Мислим да заслужује дебео увод у овај програм наше понашање у смислу провођења овог мировног споразума, јер нам се може оглаву разбити да се упропастимо далеко више него што смо у овој ситуацији у којој јесмо сада, а можемо извући значајну корист, а то враћм се из оног првог дијела када сам говорио. Морају постојати стручни тимови нити мезимци, нити љубимци, нити политичар, него стручњаци који ће да вуку, да праве програм, да се праве организације, институције, пројектни бирои, бирои за израду програма, састављени од банкарских људи, чиновника који знају посао, који знају програм.

Знамо све и једну фабрику колико је оштећена, знамо које рачунамо да ће радити, хајмо одмах сада прије него што је кренуло да се дијели та међународна помоћ или да се усмјерава за обнову и развој. Мићемо једино изгледа знати колико нам треба јапије и грађе и прозора, ништа друго нећемо знати.

Жао ми је, пропаћемо људи, а још нисмо ни кренули да се развијамо, направићемо такав скок, да не кажем конкуренцију унутар уније, бићемо најамна радна снага, ићићемо тамо да радимо ако се на вријеме не преорјентишемо.

Предсједниче не знам колико сам могао да одпринесем или недопринесем, али сматрао сам да ово треба да кажем.

Ријеч је о рафинерији, ми смо радили све неким бајпасима, обе-збјеђивали помало средстава да се нешто поправи у рафинерији и порпавило се. Одједанпут састаје се представници Србије, односно Југославије и то не нафташи, директори рафинерија него неких водећих кућа са преставницима хрватске око пуштања нафтовода. Ми нисмо ни упитани, код нас су дошли људи на терен да провјере стање нафтовода и да одређене радње ураде. Ја би био сретан да је ту укључен и предсједник Државе и остале у консултацијама да се тако нешто ради да се рафинерија заобиђе. Чињеница да нам нико ништа неће дати док блокада траје и то треба имати у виду, ако се блокада скине, ја мислим и да ће рафинерија прорадити.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ово су сугестије које мандатар треба да прихвати за свој план Владе и сигурно ће морати да има то на уму, јер то су све корисне дискусије и корисни предлози.

Господин ВИДИЋ:

Немам примедбе на персонални састав Владе ни на персонални избор предсједника Владе, али имам примедбу на наш приступ избору Владе. Ја сам досадашњим изборима владе, као посланик, стално утицао и говорио да предходно предсједник Владе, мандатар Владе састави програм у коме је видљив наш политички, економски и остали излаз по ком програму можемо као Скупштина да пратимо предсједника Владе. У сваком другом облику бирања то нам личи бирање папе, на персоналне бирање и на немогућност нашег праћења предсједника Владе и да му у будућности дајемо различите примедбе и да га сачекујемо на свим кривинама малте не и онда се дешава да морамо и некритички понекад у својим проблемима да мијењамо стотине влада и да томе нема краја.

Да би предлог, ја знам да нам је битно због садашњег периода да изаберемо Владу, волио би да се она можда изабере и данас, али искрено да вам кажем не могу више да пређем због себе, толико сам то пута тражио као посланик, а десило се ево и сада да бирамо и Владу и све, а да нема никаквог програма. Тако је тешко вријеме испред нас, у коме малте не, треба да дефинишемо тачно временски све активности, морамо да вјерујемо у предсједника Владе као у папу и да се тако понашамо, а то није један егзактан приступ, Скупштина може бити лаичко тијело, али Влада мора бити стручно тијело и да нам се не дешава да глупости усвајамо преко Скупштине, ја бих рекао онај примјер са нашим захтјевима свијету да ми тражимо да неше границе иду по Уни, Неретви, а постоје међународни стандарди у којима то не може, онда компромитујемо и себе и српски народ и Скупштину итд. Када би имали нешто припремљено нешто унапријед онда би било много другачије.

Тражим овог пута, много ми је шао због предсједника Касагића којег страшно цијеним, мислим да је прави избор, али овог пута, извињите молим вас, ја принципијелно због себе нећу моћи да будем, нећу да дигнем глас за Владу, ако не буде презентирани програм у вези кога може да се дискутује и моће нешто да се каже. Хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Можда се ми мало запетљавамо данас. Ми не усвајамо програм Владе, ово је визија шта ће предсједник Владе радити. Има сто и једна ствар коју ћемо морати допунити. Ја вас молим да не мијешамо двије различите ствари. Усвојићемо програм Владе који ће изнијети о свим сегментима, допуњавати утицаће број експерата.

Сигурно да све примједбе које сте дали, које је дао г. Пантић и сви остали, све су оне корисне и добронамјерне да предсједник Владе их укључи, поготово одлуке које смо донијели. Ја претпостављам да одлуке које смо данас донијели у вези Вукосавља, Дејтона, Сарајева све ће то бити саставни дио бављења Владе, па приватизација, национализација све су то ствари које Влада мора радити.

Не може ни један предсједник Владе, пођите свако од себе, у једном кратком излагању да изнесе шта ће радити Влада. Прво треба да уђе предсједник Владе у владу и да вिति ша је завршено, а шта није и да се упозна и да предложи програм Владе.

Ја бих замоли г. Видића и остале, ово је само један прелиминарни приступ, нормално да ћемо послѣје када не усвојимо програм владе аутономатски Влада није положила испит и не можемо према томе да мјеримо да ли ће влада успјешно радити или неће. Може бити фантастичан програм а да Влада не буде успјешна.

Гопсодин КОВАЧ ТОМО:

Ја се бојим и видим и никада ми теже није било, кроз ове дискусије посланика г. Мичића и Мијатовића видим да ће ићи, да почиње једно суђење МУП-а. Треба МУП разбуцати, зашто га треба разбуцати. Шта је то МУП овој Држави, колико је то МУП све допринијео када је у питању Држава, онда укупно нисте били доследни. Дали сте МУП-у, прве ордене Немањића је добио МУП, међу којима сам ја. У Херцеговини прихваћам да има ових проблема које је рекао г. Мијатовић, али тако говорити да се у Требињу није могло ходати док нису дошле специјалне јединице када смо се тукли са оном бандом, говорити давати једну укупну из таког начина, а не сјетити се да је на челу те полиције један Дука Мирослав који је херој, један Ацо Круљ, а ко је ико, ако има шта кренуо је у Мостару у оном усташком граду, један Јељић који је из Странке изникао и све остало, можемо говорити о појединцима а говорити укупно, бојим се, ја видим шта је, биће ми жао и Драгана који је мој и саборац, који је и предложен ако ћете их разбуцати, бојим се није то поштено господо, бојим се да ће вам се то све вратити, не од људи МУП-а они су лојални свима, али ћете тако уништити државу. Нисте ушли у суштину проблема, нисте ушли у суштину да је у Херцеговини знало бити, да у цијелој Херцеговини нема по 10 милиционара да су гинули сви, знате колико их је изгунуло. Када тако говоримо онда морамо рећи, зашто не кажете да у Требињу што год има локала све их држе криминалци, није им то МУП дао, зашто не кажете када одведемо криминалца до Фоче да се прије врати него што га одведемо, зашто не кажете када говорите да је човјек у Средњошколском центру убијен да је МУП открио оно што је открио, оно што није откриће и не знам шта друго.

Ја вам тврдим, нарочито у Херцеговини можда у другим није тако, то су часни и поштени људи у МУП-у у Херцеговини. Измијењали смо, мијењали смо што није ваљали, не могу такву етикету, могу прихватити да мене објесите данас овдје, али етикету тим људима не могу никада прихватити и немојте са тим људима то тако радити.

Што г. Мичић мисли, треба МУП разбуцати. У Бијељини тамо када смо дошли један дан је освајало МУП и општину један Гарда, један дан четници, један дан једни други дан други. Мислим да се кроз Бијељину данас може нормално живјети и ходати, а што се људи сналазе за просторе из специјалних јединица и остало, немамо ми политике и нико им не додјељује ништа, а одмах заборавимо, не знам гдје ли би вама било данас, не знам да ли би било у Бијељини, заборавите Мајевцу, заборавите шта су ти специјалци урадили и све ћете остало брзо заборавити, све се веома брзо заборавља.

Када говорите о неизвршењу судских решења, тачно не можемо извршити ништа. Сва судска решења, шта се дешава у Суду у Бијељини, кога год смо тужили све је ослобођено. Од 99% пријава по привредном криминалитету 1% је завршено што смо дали. Шта ја њима да објашњавам у томс вему, ако говоримо о укупном друштву, ако говоримо о Бањалуци, зашто је Бањалука оштећена за 700-900 хиљада марака, што нема хуманитарне помоћи. Зна висока политика ко је организовано и шта је урадио ја нећу, не смијем данас да јавно говорим због државе ко је то урадио ико је покупио сва та возила од УНХЦ и организовано радио, а онда ћемо рећи да МУП ради или не ради.

Не може то тако према МУП-у и према људима, не може тога. Не могу ја бити крив за у Зворнику сутр изузев посланика Мијатовића сви људи што из год има у ИО и директора и против свих поднешена кривична пријава, ако смо криви због тога спреман сам судите нас, мене прво па и све остале, али ово овако како је почело, бојим се са овим сте поткопали и одмах сте поткопали и новог министра, нову Владу и нисам оно случајно дискутовао. Црна је судбина и овој Влади као и свима осталим у оваквим односима и оваквим размишљањима.

Ја, обзиром да је то све тако отишло, обзиром да је тако стање у МУП-у сматрам да нисам заслужио тај орден Немањића, ја га данас враћам јавно, сматрам јер сам први генерал у полицији, враћам и тај чин, јер сматрам да га нисам требао добити јер су ти такви људи онакви какви су у МУП-у и нека се тако данас пресуди у односу према МУП-у, али ја вам кажем много су вам лојални и превише смо тога олајавани и превише је по нама ударано све због виших државних циљева и много смо шутили и фатали се пушке и борили се, онолико колико смо знали и умјели и много тога. Прво смо се ухватили за пушку. Срушили смо ону државу, пову смо пикушали направити и ову ми никада нисмо рушили, а требали сте некада да направите анализу ко руши ову државу и овај систем и зашто се не може да успостави систем. Толико.

Господин МИРКО МИЈАТОВИЋ:

Мене је сигурно г. Ковач погрешно сватио. Он оне људе што је набројао из Херцеговине. Господине Ковач то су ми на мјесту рекли. Што се тиче Дуке, Херцеговина зна ко је Дука. То је изузетно поштен човјек и док је он ратовао, ја се слажем са вама, та имена која сте ви поменули су часна. Још ћу вам нешто рећи.

Нисам ја ни вас, не да вам се правдам, ја се ни вас не бојим, ни МУП-а ни никога, вјерујте. Нисам вас поменуо у негативном контексту, а ви сте то доживјели. Још нешто да вам рекнем. Бојим се надао сам се да ћу доћи до аута да сте ви остали, јер сте нешто подузели, а сада нови министар само док упозна ситуацију, убјеђен сам да ћу остати без аута. Напротив, ја ћу вама истину казати. Ја сам овим примјерима хтио да докажем каква је код нас уопште ситуација, то је један сегмент. Ја се такође са вама слажем да је требало више пажње посветити, јесте одбрана била, али смо ми дозволили унутрашњу ситуацију, ја знам колико је милиција дала допринос на фронту и шта су часни људи из полиције радили тамо, али док су једни тамо радили, други овамо што су остали, ја вјерујем да бих ви и похватили сада послѣје овога. Зато ја и упозоравам предсједника Владе шта је потребно тамо учинити. Немојте ово доживјети као да сам се ја вас препао или било кога из полиције или Дуке, напротив, Дука је легенда Херцеговине и он је само ратовао и то му је био најприоритетнији задатак, али док је Дука ратовао видите шта се овамо ради. Ми ћемо због тога изгубити државу. Ја знам такођер, мени су смјиви, не могу да не кажем следеће.

Када је Ракић дошао за министра МУП-а, први пут је чак, не стављам ни тог човјека у негативан контекст, није да се правдам, дошао у Требиње да посјети Требиње. Ја и предсједник општине Вучуревић смо из, да би представили нашег министра рошли пјешке кроз Требиње и иза њега ишао је мерцедес министра МУП-а са двојицом највећих криминалаца иза нас у томе мерцедесу, ја вјерујем да министар није зано да су то највећи криминалци.

Господин МИЧИЋ:

Ја желим само да појасним онај израз који сам ја употребио разбуцати, тонема никакве везе са МУП-ом као институцијом, ја сам то сугерисао добронамјерно предсједнику да је вријеме да имамо цивилну власт, као и у војсци тако и у полицији, онда сам ту поновио ту ријеч, они су професионалци не трпе страном тијело и разбуцају тог новајлију, то је то моје разбуцати, да не могу они разбуцати новајлију, то нема везе са буцањем МУП-а, него са буцањем личности која дође, али ако није полицајац не може да опстане. То нема никакве везе са заслугама, радом или било чим МУП-а, буцање се подразумијева када дође страном тијело које није полицајац као што су била ова два да не упију да опстану, јер не добију сарадњу него буду одбачени. Толико.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Можемо ли ми да ово приведемо крају?

Господин НЕЂО ГАВРИЋ:

Поштоване колеге посланици,

О програму Владе имао бих неке сугестије. Ми знамо да држава почива на својим стубовима, а један од кључних стубова је државе правосуђе. Ја сам добио проширење вена када се заклињу ове судије и мислим да се више њих заклело неко што су осудили криминалаца и лопова по затворима, а знамо када се прави држава да се прво прави затвор, да би остварили претпоставке за увођење цивилног живота, неопходно је заиста да Министарство правосуђа поступи по пријавама које Министарство унутрашњих послова по неколико година, можда и гријешим, а мислим и неколико година у области разних облика криминалитета стоје по фијокама.

Ако могу да поступе по тим пријавама мора ће се увести што прије ред, разогужати народ и створити сигурност грађана.

Друго, како је могуће, то је г. Ковач рекао, и у Бијељини се догађа да троструки убица нестане из затвора, како се чудне ствари догађају да се неким линијама ослобађају људи. Прво и основно питање мора бити да се створе претпоставке за слободно кретање људи за њихову безбједност, за њихову имовину.

Друго питање о МУП-у, МУП је заиста можда провео више на ратишту него што се посветио пословима тако да се догодило на нашем подручју, једно изузетно богато мјесто Корај које је опљачкано до темеља, које је могло сада да прими пет до 10 хиљада становника које је имало све погоне, на жалост, морало се тако и то је тако било. Међутим, желио бих једну напомену мандатару, да Министарство бораца сам покренуо једну иницијативу, да предложи царини измјену Закона царинског да инвалиди који су изгубили ногу, руку или, буду ослобођени, да се држава одрекне тог прихода, а Закон царински који је добијет ослобађа само оне што умало нису преминули, они не могу ни да живи, значи њима ауто није ни потребан. Ако држава није у стању да се ослободи оних прихода, а они добију неко ауто од неког на поклон од неколико хиљад марака вредности.

Што се тиче информисања, ја сам читао нареду предсједника Републике о изградњи репетитора, не знам да ли ће репетитор на Шевковићима моћи да покрије подручје наше, сјевероисточне Босне, тј Мајевнице и Посавине, ако се не буде радио Удригову. Наш народ заиста, када одем код комшија искључиво гледа, имамо пријем свих сигнала, сви се хвале да имају ХТВ 1, 2. и 3. Сви говоре итд. значи хрватски је у поуној употреби, јер нико не гледа ТВ Србије због миротворне политике и затварања државе са оне стране.

Питање које мислим да се треба овдје да постави, а то је питање муслиманске и хрватске имовине која је остала напуштена на нашој територији. Ту се мора заузети принцип да та имовина мора припасти Србима који су дошли са територије муслиманско-хрватске Федерације, а имамо случајеви, да су махом велики број домицилног становништва запосјео и заузео. То је питање које мучи највише избјеглице, тако да они нису рјешили своја егзистенционална питања око смјештаја свога итд. Опет су претпоставке да се разоружа, да МУП уведе ред, он ће увести ред ако се нареди одозго, сигуран сам да има кадра да они могу то урадити.

Кадровска политика у институцијама од регионалног значаја, ја не знам гдје се кроји, али и чланство СДС има огромне примједбе да одређени људи долазе на одређена мјеста без знања општинских одбора са те регије и регионалних одбора, па би замолио да се ту изврше консултације и да се у неким подручјима не води кадровска политика мимо институција система Странке итд. Хвала.

Господин ДОДИК:

Ја сам заиста само желио да дискутујем. Прије свега да кажем да у ситуацији у којој очекујемо нову владу да карактерише ово о чему смо данас причали, а то је да је дефинисана територија РС, да је успостављен мир на читавој, бар на одређено, на орочено вријеме, на годину дана и да се на неки начин нормализовала ситуација што се тиче активности за привредне активности, то је амбијент са којим није могла да рачуна претходна Влада и због тога смо били приморани на разним импровизацијама и сналажења за рјешавање друштвених проблема са којима се суочавају.

Без намјере да много дискутујем желим да кажем, да ћемо ми подржати нову Владу и новог мандатара, али прије тога само још да напоменем моје неко увјерење да, имајући у виду орочење времена за неке нове изборе требало би лоцирати активности Владе прије свега на примјену дејтонског споразума и покушати да нашу страну прикаже као конструктивну у свему томе, водећи рачуна о виталним интересима РС.

Највећи задатак нове Владе је припрема нових избора, имајући у виду да та материја није регулисана, а и оно што нам сугеришу кроз дејтонске папире биће доста посла на томе, на припреми свих аката који ће се морати образложити и предложити нама овдје да усвојимо и да приђемо у једној сасвим демократској атмосфери тим новим изборима.

Доста људи из новог кабинета не познајем, вјерујем у неку могућност процјене г. Касагића, да су то заиста неки људи који могу да одраде одређене послове, у одређеним ресорима, али вам морам рећи да сам на неки начин, бар немам увјерење и неће ме нико увјерити да

да је Буха спреман да развије дипломатију онаку кака нама треба и овој држави, поготово у условима који нас очекују у наредном периоду и да ће г. Рашула бити способан да направи оно образовање како нам треба и да развије науку каква нам треба. Но, међутим, то су моје личне импресије и то ће бити проблем највећи г. Касагића.

Ја бих само сугерисао само једно, од пресудне је важности да ова Влада не иде са процесима и предлагањима мјера које ће бити супротни од процеса и мјера који се подузимају у СРЈ, не због тога што ја мислим да они нама требјау да буду татори, него једноставно што мислим, а рекли смо да је нама трајни циљ повезивање, ми дугорочно се морамо опредјелити у ситуацију да развијамо паралелне готово идентичне процесе какве се одвијају у СРЈ. Како би у једном мометну када за то вријеме дође на најбезболнији начин могли да интегришемо све наше, цјелокупно наше друштво.

Значи, поред ова два три задатка мислим да је начин да се оживи привреда у овом амбијенту и да се заиста смање порези и доприноси, јер без обзира на потребе државног буџета, ја мислим да ће оне бити смањене, да се пружи шанса привреди да кроз први обрт обезбједи и дође до обртних средстава и да стави репродукциони ланац у процес. Мислим да без обзира на добра хтијења, али и због времена и ситуације, да Влада не би требал аулазити у неке ситне уске промјене, треба да допуни само оно што се показало као недовољно добро и да у овом периоду до тих будућих избора обезбједи да систем функционише, да се овлада процесима, да се не влада људима, него једноставно да сви дрштвени привредни и сваки други процеси овладају до најмањих танчина и да се овај народ припреми на оно што долази послије тих избора, значи за једну демократску атмосферу, на могућност да понекад у политици једно причамо, а да од прилике знамо шта нам је крајњи циљ, јер ћемо морати да другима помало и ласкамо. Хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја мислим да би могли завршити расправу. Ја вас молим да позову се посланици ако има неко још ван сале, јер има један број посланика који су предложени за министре, они не могу да галсају, тако да се плашим да ће бити мали број колико је присутно посланика.

Имамо 71 посланика, али не могу да сватим у сали је било готово исто стање.

Господин Нинковић само да прозове посланике да видимо колико их има.

Прозивка посланика.

Имамо присутних 53 посланика, ако одбијемо ових 5 то је 48. Имамо кворум и ја се надам да можемо да гласамо.

Да приђемо изјашњавању. Прво се изјашњавамо.

Прво господин Касагић да одговори на питања. Добро ако нетреба.

Ја вас молим, свјесни озбиљности и ситуације у којој се налазимо, да би требали да изаберемо Владу, да дамо своју подршку и да изаберемо прво предсједника Владе. Ја вас позивам да се изјашњавањем изјасните за предсједника Владе.

Имају право сви посланици осим предсједника Владе, а када буде о Влади не могу посланици који се бирају.

Ко је за?

Које против?

Суздржан? Један суздржан.

Констатујем са једним гласом суздржаним изабран је предсједник Владе господин Касагић Рајко, ја му у име свих нас честитам. /Аплауз/.

Позивам вас да се изјаснимо о кабинету који је предложио г. Касагић с тиме да посланици који су предложени за министре не могу да гласају, нормално ту не може да гласа ни сам предсједник Владе.

/Полемика смјеста/.

Пошто је ово независни посланик, а они знају добро Пословник, овако пише: "Кандидат за предсједника Владе на сједници Скупштине излаже свој програм и предлаже састав Владе. Предсједник и чланови Владе бирају се јавним гласањем, ако Уставом и законом није другачије одређено.

О листи за чланове Владе гласа се у цјелини изјашњавањем "ЗА" или "ПРОТИВ". Прво се бира предсједник Владе, а након тога приступа се гласању о листи за састав Владе".

Мора се о листи гласати, да нисам прочитао можда би и ја мислио. Је ли имате сумњу у ово. Овако је сада у Пословнику.

Сада треба да гласамо о кабинету. Молим вас позивам вас да гласамо за кабинет.

Ко је за? 43.

Ко је против? 1.

Суздржан? 7.

Констатујем да смо са 43 гласа је изабран кабинет Владе, ја честитам свим изабраним. Желим им много среће и све проблеме које нисмо ријешили да ријеше у будућем периоду. /Аплауз/.

Пошто смо извршили избор Владе, ја само једну малу опаску. Господин бивши министар Томо Ковач је резигнирано изјавио да предаје орден свој и генералски чин. Тај чин нема нико право ни да врати ни да узме, не знам за чин, а за орден има право само суд. Господин Ковач је то обадвоје добио или јуначки или политички, зато ја молим јутро је много паметније од вечери. Заслуге се нити отимају, нити поклањају, него заслужују. Ја честитам господину Ковачу на учињеном труду, а ово што је критика, знате на кога је највише критика, кажу на мају, то је на жену која у кући спрема кућу, онога ко не ради мало и критике има, у нас има много криминала, даје пет министара тешко је све средити. Много је лакше нека друга министарства, да се не љуте други министри гдје нису на удару, иако има објективних критика.

Ја позивам господина Ковача, да не узурпира право суда који има право узети орден, он то нема право. Предсједник Републике му је дао по закону, и тако је мене обавјестио, је ли тако предсједнице, то је завршен чин. Хвала лијепо.

Само да заокружимо ову расправу. Све расправе које су вођене као за будући допринос за програм Владе, то је допринос и помоћ нашем мандатару, сада предсједнику Владе, он има и његов кабинет велике проблеме са којима ће се сукобити и суочити. Тачно је ово имамо једно специфично вријеме гдје је Дејтон на првом мјесту, односно како проћи и превазићи све препреке које су пред нама. На нама је, ја примам критику ако случајно ова Скупштина, тај амбијент гдје Влада треба да остварује своју активност да се сви ангажујемо да помогнемо Влади, а такође и досадашњим нашим министрима и предсједнику Влади који ће сигурно имати друге дужности да учествују у изградњи наше државе.

Предсједник Владе хоће да се захвали за избор.

Господин КАСАГИЋ:

Ваше високо преосвештенство, господине предсједнице, господо посланици,

Уводно излагање ја сам само изнио и знам који проблеми престоје пред нама. Прво и основно је примљен дејтонски споразум, живљење у миру и под сваким условима очување мира. Ми сви знамо да можда неким појединцима можда и не одговара мир, али услов нашег оспстанка и примјена ових споразума и живљење у миру, а затим исправљање умиру оно што нам омогућува наша мудрост да исправимо.

Ми смо као Срби до сада ратове добијали, а мир губили. Надам се да је сада обрнуто и треба тако да буде. Мир морамо добити и у миру наш циљ морамо остварити, а то можемо само мудрошћу и памећу. Можемо

само ако се обратимо како један од посланика рече на експертске тимове, на наше стручњаке, на српску памет. Није Влада најпаметнија, најстручнија, најспособнија. Влада треба да је најоперативнији орган и Влада треба да окупи око себе најстручније, најспособније и да користи њихову памет, а затим ту памет да оживи и да спроведе у живот.

Ја се надам да ћу у том смислу радити. Један од великих стручњака у бившој БиХ Емерик Блум рече, ја нисам створио ово што је створено, него сам само успио да окупим стручњаке око себе, а они су то даље стварали. Моја је жеља да Влада на томе ради, а затим да оживи све оно што стручњаци осмисле, што припреме. Наш циљ свих је једна безбједна држава да ми можемо слободно и безбједно живјети у овој држави. Било је момената у овој држави да ни ја нисам био слободан у своме стану. Ја сам вама рекао на Скупштини да је на моју кућу бачена зоља, а то су све услови рата, међутим, разлике су сада велике, у миру све досадашње слабости можемо ријешити и зато хвала свима онима који су својом упорношћу српском народу у РС остварили мир, а велико богатство је РС омеђена границама у којој можемо наш прогрес, прогрес српског народа стварати и његову будућност препродити у односу на досад мрачно стање које је било ипак у тој БиХ која је припадала неким појединцима, а не читавом народу. Хвала. Аплауз

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја вас молим, пошто је овдје високопреосвећени митрополит и пошто је већина чланова Владе присутни и предсједник Владе да извршимо свечану заклетву, а они који неће данас стићи да дају заклетву они ће то учинити други пут, позивам све чланове Владе. Ево рекоше они који суположили заклетву једном, не требау, него само они који до сада нису полагали заклетву.

Позивам само за Владу,

МИТРОПОЛИТ НИКОЛАЈ:

Ја не знам да ли је господин мандатор водио рачуна о томе је су ли сви предложени и изабрани министри крштени. То није смешно. Ја не могу онога ко није крштен, не могу извршити заклетву, тај није члан цркве и не може, ја не могу, то је једно.

Друго, они који суположили једном заклетву они више не полагају. Тако да молимо то да се зна. Ја имам сазнање да у прошлом кабинету је било људи чије супруге и деца нису крштена. О томе ће се морати водити рачуна у овом парламенту и мандатор Владе мора да води рачуна о томе.

МИТРОПОЛИТ НИКОЛАЈ:

Приликом заклетве председник ће положити руку на Јеванђеље. Сви остали леву руку на раме, а десну ће подићи у висини очију. Сложено три прста и два ова доле, пре тога треба да се прекрстимо, свако ће изговарати своје име и презиме и рече које ће господин председник читати, а затон ћемо послуже и завршити ово. Молимо да се окренемо на ову страну и да ово обавимо.

/ПОЛАГАЊЕ ЗАКЛЕТВЕ/.

МИТРОПОЛИТ НИКОЛАЈ:

Господине предсједниче Скупштине РС,

Дозволите ми да се обратим предсједнику Владе РС и његовом кабинету. Давно сам читао, а чини ми се да је то у Старој Грчкој било, један изабрани човјек на почетку оваквог рада као што ми данас доживљавамо цео његов експозе је био, хвала на поверењу све остало ће само по себи доћи, а затим и ваша и оцена. Мислим да је тиме рекао целокупно свој експозе. Све оно што ће долазити, проблеми, било пријатни или непријатни биће посао ове Владе да то обавља и решава на најбољи начин и исто тако ће долазити и оцена по њиховом обављеном послу, како овог парламента тако и народа српског који је дао поверење свима овим људима који су овдје.

Има у нашем народу дивна једна изрека: "Срамота је за јунака ђилитнут се не поготити циља", а има још једна друга коју је наш народ рекао: "Два пута мерити једном сећи", а ми смо у таквом времену да требамо сто пута да измеримо, а тек онда да једном одсечемо.

Мислим да је наша Влада у таквој ситуацији, јер су времена врло озбиљна и пред њима стоје озбиљни задаци. Не бих волео да се и овдје понавља оно што је Скерлић једном приликом рекао: "Ја не умем да сенесем јаје, али знам које је мућка", то бити само критичар, а не бити помагач Влади, то је оно баш тражење мућка, а ни у ком случају не трудити се да снесе јаје.

На свима је нама да ми њима помажемо, а њих смо само истурили на оно прво и на највеће место, а онај ко високо стоји више и види по речима Његоша, ако смо им ово поверење дали, онда смо и себе обавезали на једну непрестану помоћ њима, а не да би били само критичари њиховог посла. То је врло погрешно и таквим начином рада неће се никада постићи много.

Овај посао, драга браћо, ради се из љубави, а ако би се радило из страха због тога да ме не би сутра критиковали, онда ту неће бити великих резултата. Љубав је по хришћанској терминологији, а и учењу она врлина која покрива мноштво грехова, а и она врлина која покреће на помоћ. Мени се чини да је овдје у Парламенту колико сам ја до сада пратио, а у ово последње време нисам био у могућности да

будем овде, да се та љубав ите како много осећала, и према својој земљи и своме народу, Влади, Парламенту и нарочито према оним људима који су били у првим борбеним редовима политичким, а богме и у овим другим. Ми тако морамо тако радити и у будуће. Ако тако будемо радили онда очекујмо и бижији благослов и божију помоћ да ће стварно наши успеси бити добри и да ће решења која се доносе бити трајна, а нашим потомцима бити пример за углед. Морамо тако да радимо.

Оно што је све што чинимо, чинимо и ради оних који се још нису родили, не само ових који су се родили, него баш и ради оних који се нису раодили, а неко ће сутра доћи иза нас који ће читати ове стенограме и занимати се свим оним што смо ми до сада чинили и учинили.

Зато бих молио, да у овом послу како предсједник Владе и његов кабинет треба да буду одговорни до крајњих граница, тако и сви остали да буду самоодговорни па да им помажу колико је то год, год могуће.

Морам још једнус твар да кажем. Погрешно је мислити да се нешто може радити, а да не зна народ. Ништа се од народа не може сакрити. Онај ко је био у школи и ко је предавао, тај се добро уверио ако у једном разреду имамо тридесет ученика и једног учитеља, онда тог учитеља гледа 30 очију, слуша 30 ушију, а исто тако о њему расуђује 30 мозгова и ако он то зна он никада неће бити понесен оним својим првим местом да стоји испред њих него ће бити и у таквим приликама да ће понекад упитати и оне млађе, можда ће му и они у нечему помоћи, а никада то није срамота, ако је у питању нека добра одлука која треба да се учини.

Молим, господине председниче, ту сам и оно што могу ја да учиним са своје стране, ја ћу вам бити од помоћи. Морам да кажем, господин председник ме позивао на пријеме, није било ни једне Скупштине да ме г. предсједник као госта није позвао на Скупштину, али нисам доживео ни један позив предсједника Владе да би можда тамо неку помоћ могао да учиним и да будем од помоћи. То је оно што сам хтео овде да кажем и да вас замолим за сву озбиљност овог посла, а ово је врло велики и врло, врло одговоран посао данас у овом времену. Хтео неко признати или нехтео признати, само благодарећи овоме политичком руководству, а богме и војном, и војсци нашој, ми смо створили ову државу, а какви су све планови били, ми то не знамо, али ја дубоко верујем да је у њиховим плановима било неких измена. Зато што смо паметно радили, што се паметно радило, зато је до тога дошло. Сада морамо још паметније радити, јер ово ће бити интелектуални рат даље, а не не дај Боже, да буде више на оном бојном пољу и онај груби начин ратовања, то је онај најгори начин ратовања. Ви знате и ја ћу то поменути овдје споразум у Лисабону је био такав да су сви га потписали

и да не буде рата. Један од потписника је повукао то порекао све и тиме је родио рат, родио крвопролиће, а не знам да ли му је било на памети да је људска крв храна наопака. Ми смо то имали увек на уму, ми смо то као хришћани увек знали, ми то морамо и у будуће знати и морамо знати да су људски животи нешто највредније под овим небом.

Данас сам слушао све ове дискусије и разговоре. Много се говорило о економији и њеном напретку, али се мало говорило о моралном изграђивању човека. Ако не изградимо моралног човека, нема нам ни од економије, нема нам ни од чега ништа. То је први услов. Мир може да ствара онај ко има мир у себи и зрачи миром према другом. За такве је Бог рекао, да благо оном ко мир гради, јер ће се сином божијим назвати. Седети за једним столом и различито мислити и гледати како ће ко коме да подвали, то није никакав мир, али добро, ми га данас прихватамо такав какав јесте и ми православни хришћани и Срби у тај мир можемо да унесемо живота хришћанског живота и да он буде стварни божански мир. То је и наш задатак, то је оно што ми морамо чинити. Ми смо дубоко уверени да је правда божија на нашој страни и да за правду божију никада није касно да стигне као победник.

Ево толико сам желео да кажем неколико рећи вама, да господину председнику и његовом кабинету честитам овај избор и пожелим божију помоћ у читавом раду и да то све буде на добро српског народа, али исто тако и на шире и на добро оних који друкчије мисле о нама, а сви знате да су нас много сатанизовали. Аплауз.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Хвала високопреосвећеном митрополиту на топлим ријечима. Сада да се договоримо о раду. Ја се плашим да сутра нећемо имати кворума, ако се ви слажете да ипак оне тачке које би требало да завршимо вечерас да завршимо. Конкретно велики број извршења и постављења морамо урадити. Верификације и извјештаје можемо учинити јер то није.

Предлажем, ако се лажете, можемо да утврдимо да ли имамо кворум, али мислим да имамо, да ове верификације да их верификујемо. Можемо ли се изјаснити? Можемо.

То је под тачком 15, 16, заправо - верификација уредбе са законском снагом измјена и допуна Закона о увођењу ратног пореза. Верификација уредбе са законском снагом са измјенама Закона о увођењу ратних пореза. То је већ прошло, али ми то морамо.

Верификација уредбе са законском снагом о допунама Закона о акцизама и пореза на промет.

Верификација уредбе са законском снагом о допунама Закона о предузећима.

Верификација уредбе са законском снагом о измјештању имовине са дијела РС.

Можемо ли се да изјаснимо о верификацијама? Моће.

Ко је за?

Зашто, на које, све су прошле. Добро остављамо верификације. Ја вас молим, може ли избор и именовања. Јесте ли добили Записник Комисије за избор и именовање Народне скупштине.

Господин ГОЛИЈАНИН:

Даме и господо,

Комисија је данас одржала састанак, разматрала припремљене приједлоге за разрјешње и именовање одређених кадрова и на основу предлога Министарства правосуђа и управе РС, Комисија за избор и именовање предлаже Народној скупштини РС, следеће:

Да се Јово Росић разрјешити дужности предсједника Вишег суда у Бањалуци ради одласка на нову дужност, да се Марко Арсовић разрјешити дужности судије Врховног суда РС ради одласка на другу дужност.

Да се Ђорђевић Синиша разрјешити дужности предсједника Основног суда у Добоју.

Да се Кебац Велимир разрјешити дужности судије Основног суда у Петровцу.

Да се Гавриловић Славица разрјешити дужности судије Основног суда у Брчком.

Да Мијатовић изабере за судију Основног суда у Власеници.

Да Марић Биљана, Лончар Гордана, Турић Горана, Ђерић Љубица, Микелић Миленка, Спасенка Келеман, Трбојевић Мирјана изаберу за судије Основног суда у Бањалуци.

Да се Станковић Славка изабере за судију Основног суда у Дервенти одељење Брод.

Да се Милосава Станишић изабере за судију Основног суда у Рогатици.

Да се Божо Вукајловић изабере за судију Основног суда у Требињу.

Да се Мирела Јагодић изабере за судију Основног суда у Бањалуци.

Да се Драган Голијанин изабере за предсједника Основног суда у Власеници.

Да се Биљана Дакић-Ђуровић изабере за судију Врховног суда РС.

Да се Јово Радојко изабере за судију Основног суда у Дервенти.

Да се Божо Пераковић изабере за судију Основног суда у Брчком.

Да се Рајко Стокић изабере за предсједника Основног суда у Добоју.

Да се Олга Благојевић изабере за судију Основног суда у Зворнику.

Да се Александар Вујичић именује за замјеника вишег јавног тужиоца у Добоју.

Да се Неђо Ђурић именује за основног јавног тужиоца у Теслићу.

Да се Миленко Маријановић именује за замјеника основног јавног тужиоца у Брчком.

Да се Светлана Николић изабере за судију Основног суда у Добоју.

Да се Момир Ђошаковић изабере за судију Основног суда у Модричи.

Да се Момир Радуловић именује за замјеника републичког јавног правобраниоца у Бијељини.

Да се Јово Росић изабере за судију Уставног суда РС.

Предложени кандидати имају сагласност Кадровске комисије СДС /сз/ за избор и именовање. Толико.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Има ли неко да дискутује? Нема.

Можемо ли се изјаснити појединачно? Морамо појединачно.

Ко је да се господин Јово Росић разријеши дужности предсједника Вишег суда у Бањалуци ради одласка на другу дужност?

Ко је против?

Суздржан?

Нико.

Ко је да се г. Јово Росић именује за судију Уставног суда РС?

Има ли неко против?

Суздржан?

Нема.

Ко је да се Марко Арсовић разријеши дужности судије Врховног суда РС, ради одласка на другу дужност?

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Ђорђевић Срниша разријеши дужности предсједника Основног суда у Добоју?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Кевац Велимир разријеши дужности судије Основног суда у Петровцу?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Гаврилвић Славица разријеши дужности Основног суда у Брчком?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Мијатовић Дражана изабере за судију Основног суда у Власеници?

Ко је против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Марић Биљана изабере за судију Основног суда у Бањалуци?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Лончар Гордана изабере за судију Основног суда у Бањалуци?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Турић Гордана именује за судију Основног суда у Бањалуци?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Ђелић Љубица именује за судију Основног суда у Бањалуци?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Микелић Миленко именује за судију Основног суда у Бањалуци?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Спаса Келеман именује за судију Основног суда у Бањалуци?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Трбојевић Мирјана изабере за судију Основног суда у Бањалуци?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Станковић Славка изабере за судију Основног суда у Дервенти оделење Брод?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Милосава Станишић изабере за судију Основног суда у Рогатици.

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Божо Вукајловић изабере за судију Основног суда у Требињу?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно смо изабрали.

Ко је да се Мирела Јагодић изабере за судију Основног суда у Бањалуци?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Драган Голијанин изабере за предсједника Основног суда у Власеници?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Биљана Дакић-Ђуревић изабере за судију Врховног суда РС?

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно смо изабрали.

Ко је да се Јово Радојковић изабере за судију Основног суда у Дервенти?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно смо изабрали.

Ко је да се Божо Перановић изабере за судију Основног суда у Брчком?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Рајко Стокић изабере за предсједника Основног суда у Добоју?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно изабран.

Ко је да се Олга Благојевић изабере за судију Основног суда у Зворнику?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Александар Вујичић именује за замјеника вишег јавног тужиоца у Добоју?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно изабран.

Значи Александар Вујић, ово је исправка Александар Вујић се именује за вишег јавног тужиоца у Добоју.

Да се Неђо Ђурић именује за основног јавног тужиоца у Теслићу.

Ко је за?

Против?

Суздржан?

Констатујем једногласно смо изабрали.

Ко је да се Миленко Маријановић именује за замјеника основног јавног тужиоца у Брчком.

Ко је против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ко је да се Светлана Николић изабере за судију Основног суда у Добоју?

Ко је против?

Суздржан?

Констатујем једногласно смо изабрали.

Ко је да се Момир Бошковић изабере за судију Основног суда у Модричи?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Које да се Момир Радуловић именује за замјеника републичког јавног правобраниоца у Бијељини?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ја вас молим, то Комисија није констатовала, да се Гојковић Стака коју смо изабрали за секретара Скупштине разријешу дужности вишег јавног тужиоца у Сарајеву.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Ја се надам да овдје нисмо ништа пропустили и завршили смо тачку разрјешења.

Можемо ли да се изјаснимо, ми смо у више наврата, пошто је увијек последња тачка била извјештај о остварењу монетарне политике у 1994. години, формално би требали само да то верификујемо иако је 1995. на крају. Пет пута је то најмање било на дневном раду.

Ја вас молим да то усвојимо, овај извјештај да формално не стоји.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо ово усвојили једногласно, односно са једним гласом против.

Друго, Извјештај за провођење политике девизних резерви у периоду 1.1.1995. до 25.10.1995. То су у ствари, добили сте то, само оно што смо ми усвојили појединачно за одбрану Републике. Ја вас молим да дигнемо руку.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно усвојили Извјештај.

Имамо информацију рада Штаба за прихват и смјештај избјеглица из РС и РСК. То смо тражили и мислим да би се могли изјаснити.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо то усвојили једногласно.

Да видимо на коју верификацију имате примедбу. Имате ли на верификацију уредбе са законском снагом о измјенама и допунама Закона о увођењу ратних пореза. Има ли на ту? Можемо ли се о томе изјаснити? Може.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо то једногласно усвојили.

Има верификација уредбе са законском снагом о измјенама Закона о увођењу ратних пореза. Има ли ту примедби? Нема. Можемо ли се изјаснити? Може.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо то усвојили једногласно.

Имамо верификација уредбе са законском снагом о допуни Закона о акцизама и порезу на промет. Има ли ту примедби? Нема.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно усвијили.

Има верификација уредбе са законском снагом о допунама Закона о предузећима. Има ли примедби? Нема.

КО је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо са једним суздржаним.

Верификација уредбе са законском снагом о измеђтању имовине са дела РС. То се мисли имовина са ових подручја која сада измјештамо.

Господин МИЧИЋ:

Ја имам примедбу на уредбу са законском снагом о измештању имовине са дијела РС. Не могу да буду власници субјеката од републичког значаја општине, валда смо то прогласили предузећима од општег републичког значаја. Ако је тако, онда ово не стоји.

"у складу са интересима и потребама општина, односно грађана запослених са подручја са којих се врши њихово измјештање", ту треба додати "као и подручја на која долазе".

Молим вас, ја сам комплетну фабрику иселио да би Орлу дао да се смјести, шта то значи, Орао није градио Рајловац него га градила Југославија.

/Полемика смјеста/.

Господин МИЛОВАНОВИЋ, потпредседник:

Посао Владе који ми очекујемо да буде завршен. Да се хитно направи просторни план Републике. У њему ће се од демографских до ових индустријских капацитета све испланирати гдје треба да буде, дакле тамо гдје иде становништво, тамо ће се и градити. Ако се становништво просторним планом РС из Кључа планира да премјести у Рибник онда ће се дефинитивно индустријски капацитети премјестати у Рибник. Дакле ово је привремена одлука, по којој када донесемо дефинитивни просторни план, онда ће дефинитивно бити и размјештање индустријских капацитета који се измјештају.

Дакле, ово би била веза просторног плана РС која мора да буде активна радња и посао Владе којој престоји.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Потпуно је реаговање г. Мичића, ја то разумијем, јер је дошла фабрика дошли су проблеми, то је ипак мало урадила неконтролисано једна фабрика, прије него што је дошло до ових исељавања, али је једно, да би политички смирили тај народ, он ће отићи за фабрикама, једноставно ће се расути, а онда ћемо направити хаос. То сада остаје у тој надлежности, а сутра сигурно када то буде смјештено тамо, ово је само измјештање онда ће бити тамо у којој општини и буде смјештено. Ткао да је то у другој фази, а овоморамо овако чинити.

Ја вас позивам да прихватимо ову уредбу са законском снагом о измјештању имовине са дијела РС.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем један суздржан, усвојили смо Уредбу са законском снагом о измјештању имовине са дијела РС.

Да ли можемо још неку тачку усвојити.

/Полемика смјеста/.

Закон о избјеглицама, можемо ли то усвојити без расправе?

Хајде да чујемо тај амандман.

Господин БУЦАЛО:

Предлажем да у члану 2. став 1. након ријечи: "Да напусте своја пребивалишта", треба додати ријечи: "У дјеловима РС који су припали муслиманско-хрватској Федерацији или".

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ:

Након ријечи да напусте своја пребивалишта:

/Полемика смјеста/

Нормално да су избјеглице на нашој територији избјеглице из РСК и наши људи. Сви који су избјегли на територију РС, нормално и са подручја Федерације и са подручја РСК сви су они избјеглице који су побјегли са својих огњишта.

/Полемика смјеста/.

Да прочитам овај амандман.

Избјеглице у смислу овог закона сматрају се грађани српске ид руге националности који су због пријетње геноцидом, прогона и дискриминације због вјерске и националне нетрпељивости или политичког убјеђења и оправданог страха за живот били принуђени да напусте своја пребивалишта и да напусте у дјеливима РС који су припали МХФ и држави чије је држављанство и заштиту одбијају и избјегли на територију РС, у даљем тексту Република.

/Полемика смјеста/.

Има ли амандман МУП-а, је ли то укључено, значи и тај амандман МУП-а. У овај закон није укључен амандман МУП-а, а био је на Влади, а саставни је дио овог закона, такође прво о овом амандману па онда о интегралном тексту.

Ја предлажем да се изјаснимо за амандман г. Буцала.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Пошто је стаставни дио амандман МУП-а.

На захтјев избјеглица унутрашњих послова под избјегличке легитимације итд. То смо рекли да је саставни дио овога, то ће укључити наше министарство.

Предлажем да се сада изјаснимо на Закон о избјеглицама и расељеним лицима.

Ко је за?

Има ли неко против?

/Полемика смјеста/.

Не, не, господине Радићу, ово каже када избјеглица дође у једно мјесто дужан је то да ради, да прихвати то, а ако оде избјеглица из Кључа у Брчко онда је дужна да прихвати ово. Не каже да он мора бити у Брчком може отићи не знам, то је то.

Да се поново изјаснимо о вом закону.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно смо усвојили Закон о расељеним лицима

Ево сада ми сугеришу да је Предлог закона о измјенама закона о територијалној организацији и локалној самоуправи, само општина Скелани се именује у општину Сребреница.

Можемо ли се изјаснити? Може.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно.

Можемо ли, ја видим да имамо неколико још закона. Имамо ли проблем да Предлог закона о платномпромету усвојимо? Нећемо добро.

Ја ћу прећи проз ове законе, ако има игдје примједбе скинућемо.

Предлог закона о платномпроменту не усвајамо.

Предлог закона о измјенама и допунама Закона о преносу средстава друштвене у државу својину. Сидамо.

Предлог закона о измјенама и допунама Закона о јавних приходима и расходима у условима о ратном стању. Неможе, добро.

Предлог закона о плаћању посебне дажбине за изравњање пореског оптерећења увезене робе. Неможе.

Предлог закона о посебној такси за увезену робу. Неможе.

Нацрт закона одјечијој заштити. Има примједби.

Хајмо се договорити овако пошто је Нацрт да примједбе, да усвојимо Нацрт, да они уграде примједбе и да идуће сједнице буде предлог. Ово су предлози, а можемо када је нацрт. Може ли тако? Добро би било да тај закон иде. Ко има примједбе да иду примједбе министарству и да дође као предлог.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо Нацрт закона о дјечијој заштити усвојили са обавезом да сви посланици имају обавезу да дају своје примједбе Министарству које ће уградити и предложити нама у коначној верзији предлога за усвајање.

Ја видим да смо све усвојили од посланичких питања.

Има ли посланичких питања? Има.

Само да кажем, ово је нова Влада, ја мослим председника Владе г. Касагића, ова је Влада радила у тешким условима, на свако посланичко питање мора бити одговор.

Послали смо вам Пословник, ово је сиров материјал треба Законодавно-правна комисија да предложи, може измјенити све, али смо иницијални материјал дали, због тога што је потребно да има неки материјал који је надограђен с ходно овом времену.

Ако се сећате да је сама Комисија рекла да нема довољно времена да ради, па је ово материјал који ће Комисија прегледати. Ви припремите примједбе и да за идућу сједницу можемо да расправљамо о Пословнику, односно да га усвојимо.

Према Пословнику се посебно апострофира посланичка питања. Мора свако министарство и Влада да да одговор сваком посланику на питање, и то писмено, ради тога што је то веза посланика са његовим бирачима.

Господин ЂОРДА:

Господине предсједниче имам питање.

Шта је са исплатом за предату стоку у робне резерве, коју су људи предали негдје у августу мјесецу. Конкретно гламочани су предали неколико хиљада грла ситне стоке и исто тако доста крупне стоке. Ја знам да сам био и код вас за ово питање, да је речено да су средства одобрена и то никада није исплаћено. Као што знате у међувремену је дошло до промјене курса марке и ти су људи вишеструко оштећени.

Ја молим ако се то буде исплћивало да се то исплати по новом крусту, односно по новом паритету.

Друго питање је инвалиднине за борце. Са гламочке општине нису исплаћене 11 мјесеци, ово ће бити година дана. Не може се човјек помолити међу те људе. То нису ни велике паре, то негдје лута, не зна се ни куда се то дозначује, гдје се дозначује, гдје те паре иду, куда иду, али углавном тих инвалиднина нема.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја молим, нема новог министра финансија, ово су два питања које би требали да министри запишу, док се питања дају министарствима прође вријеме, треба што прије да се припреми одговор.

/Полемика смјеста/.

Ја молим да се људи обештете, они су у највећој муци давали стоку и ми смо их опљачкали, а највећи је проблем што ти људи немају ошта да живе. То мора бит првенствен задатак да се исплате људи. Ми смо рекли да их не би закупци оштетили да држава стоји иза тога, а сада фактички држава опљачкала, а можда су могли боље проћи код купаца.

Господин МИЉАНОВИЋ:

Господине предсједниче, даме и господо,

Зашто је Влада независно од Народне скупштине донијела одлуку о томе да се створи Хрма-фродит од два некадашња издавачка предузећа, тј. Свјетлост и Веселин Маслеша. При томе је ћушнут члан Главног одбора СДС од оснивања и члан првог политичког Савјета СДС истакнути

српски књижевник г. магистар Томислав Шиповац, а председник Републике и наше Странке нам је говорио о брзи и кадровима.

Предлажем да се ова долука одмах поништи о овом Херма-Фродиту и прогласи неважећом од тренутка доношења, то је да се не спајају Свјетлос и Веселин Маслежа.

Желим рећи да Влада није нашла за сходно да о овом обичном намјештању разговара самном као предсједником Управног одбора Завода за издавање уџбеника РС који се свим тим бавим, нити са господином мр Шиповцом.

Молим да ми Влада одговори исто тако, због кога је ћушнут Шиповац, гдје је био 1992. о Петрову дану и Видовдану и гдје је био 1992. и 1994. па сада Шиповац треба да буде ћушнут.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Влада има задатак да утврди ове неправилности ако су неправилности.

Господин МИЛАНОВИЋ:

Ја имам неколико питања Влади.

1. када ћемо демобилисати љекаре који се налазе на специјализацији којима тече специјализантски стаж већ једну до три године, а ни дана нису провели на клиникама или су по коју недељу били када су користили одсуство. Могу се замјенити младим новодипломираним љекарима, а и потребе за љекарима су мање јер нема борбених дејстава а и број војника се смањује.

Ја мислим да ово питање, треба, мислим да има љекара да пола специјалиског стажа није завирio на клинику.

2. Хтио сам да питам министра одбране по којим критеријима се додјељују чиновни у ВРС мислим на љекаре. Пример љекар у ВРС четири године, на ратишту од Славоније на коридору од јуна 1962. отишао у резерву као водник и данас водник.

Немају они интереса да добију чиновне али треба неки ред да буде, јер су у међувремену њихови командири од водника стигли до пуковника, а они су свој дио посла завршили часно.

3. Како се планира даља заштита припадника ВРС, а и избјеглог становништва, јер када нам пресуши, а на путу је да пресуши хуманитарна помоћ, ми примера ради у клиничком центру у Бањалуци немамо гријања ни данс. Требало би размишљати о здравственој заштити. Ми немамо потребе да држимо здравствене батаљоне.

Хтио сам да питам да нам се не деси, да је опрема војне болнице из Љубљане дошла у Сарајево и остала овдје, да је опрема многих наших установа здравствених које су измјештене, односно побјеглог становништва остала је тамо, а данс имамо у клиничком центру у Сарајеву опрему која лежи већ четири године потпуно неопремљена.

ДА ЈЕ ОВАЈ ПРЕПИС
ПЕРАН ОРТУНАЛУ

СВЕТАСА
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

M. Stjepanović

02154917

Господин ЗЕЉКОВИЋ:

Ја стварно не знам коме си упутио ово питање, можда предсједнику Касагићу.

Када ће ова држава успјети да окупи породице погинулих бораца избјегле са оних подручја окупираних у задњим офанзивама и свих породица погинулих бораца? Мислим да је то брука свих нас и ове државе. Нисмо имали прилике да говоримо о проблемима у којима се налазимо, посебно ове општине које сада укидањем ратног стања, укидају се ратна предсједништва, како функционишту и треба ли уопште да функционишу. Ко смо ми сада? Чардак ни на небу ни на земљи.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Дозволите само неколико реченица. Мислим да је ова сједница била врло тешка и имали смо одговоран посао, али неовисно од проблема који пред нама стоје и неизвјесности шта нас очекује због тога што долазе стране силе и што морамо примјенивати једна споразум који је наметнут РС ми морамо да ову сједницу завршимо са честитком ипак смо добили државу.

Република Српска је стварност и као што је рекао предсједник Карацић Чеченија је држава, било то драго неком или не, за њу се боре, а Курдистан није држава иако има три пута више Курда него што има Чечена.

Пред нама постоје велики задаци, ја бих замолио Владу, хоћете ли независни посланици само мало да саслушате.

Ја би сугерисао Влади да хитно направи програм, да укључи велики број стручњака, да укључи све људе који нешто знају на стручном плану ове Републике, да направимо пројекат како за ових шест мјесеци спасити државу и како у наредном периоду крунисати оно што сада у овом моменту желе да нам узму.

Имамо много обавеза, што рече г. Зељковић и ја га потпуно подржавам, то су социјални проблеми. Можемо због тих неправди за које нисмо криви да изгубимо власт. Можемо због неравнојерне расподеле, да кажем, тог добитка државе, јер подједнако нећемо у њој уживати да имамо политичке проблеме.

Зато би требало фронтално, као што су 45. основали фронт, можда би ми требали један фронт великих активности како да се санирају ови текући проблеми.

Ја вам уз честитке да смо ипак добили државу, уз честитке Влади да је добила велики задатак, уз честитке предсједнику Републике да је постао предсједник праве државе, а не до сада оне тзв. РС, много честити и мислим да се наш петогодишњи труд ипак исплатио

Хвала лијепо.

Честитам свима који славе Никољдан крсну славу и срећан пут.